

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

**VASTAKUMOUKSELLISEN SODANKÄYNNIN VAIKUTUKSET YH-
DYSVALTOJEN MAAVOIMIEN SUORITUSKYKYYN 2000-LUVULLA**

Diplomityö

Kapteeni
Ilkka Viisteensaari

Yleisesikuntaupseerikurssi 60
Maasotalinja

Heinäkuu 2021

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

Kurssi Yleisesikuntaupseerikurssi 60	Linja Maasotalinja
Tekijä Kapteeni Ilkka Viisteensaari	
Opinnäytetyön nimi VASTAKUMOUKSELLISEN SODANKÄYNNIN VAIKUTUKSET YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN SUORITUSKYKYYN 2000-LUVULLA	
Oppiaine, johon työ liittyy Operaatiotaito ja taktiikka	Säilytyspaikka Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto
Aika Heinäkuu 2021	Tekstisivuja 100 Liitesivuja 2
TIIVISTELMÄ <p>Tutkimuksen tehtävänä on selvittää, onko Yhdysvaltojen maavoimien 2000-luvun alussa tapahtunut muokkaaminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin soveltuvaksi vaikuttanut heikentävästi maavoimien kykyyn vastata muuttuneeseen tilanteeseen ja käydä sotaa toista, teknologisesti, määrällisesti ja sodankäyntitavoiltaan yhdenvertaisesti taistelevaa vastustajaa, so. toista suurvaltaa vastaan.</p> <p>Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa on käytetty teorialähtöistä sisällönanalyysiä, jonka tutkimusta ohjaavana teoriana on asevoimien kehittämisen logiikka joko uhkan tai halutun suorituskyvyn näkökulmasta, ja siitä edelleen johdettu ajatus, jonka mukaan Yhdysvaltojen maavoimien sopeuttaminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin kykeneväksi on ollut enemmän pakon sanelemaa ratkaisua Irakissa ja Afganistanissa kohdattuun ongelmaan, kuin pitkäjänteistä asevoimien kehittämistä kykeneväksi vastaamaan myös tulevaisuuden uhkakuviin. Tätä teoriaa testataan tarkastelemalla, miten vastakumoukselliseen sodankäyntiin keskittyneen ajanjakson jäljiltä olemassa oleva suorituskyky vastaa nykyiseen vaatimukseen kyvystä voittaa vertaisvastustajaa vastaan käytävä konventionaalinen sota.</p> <p>Keskeinen lähdeaineisto tutkimukseen muodostui Yhdysvaltojen maavoimien vastakumouksellista taistelutapaa koskevista ohjesäännöistä, asiaa käsittelevistä tutkimuksista sekä vastakumouksellista toimintaa tutkineiden teoreetikoiden kirjoituksista. Maavoimien suorituskykyä ja pyrkimyksiä kehittää sitä on tutkittu hyödyntämällä tutkimuslaitosten raportteja, Yhdysvaltojen valtionjohdon sekä asevoimien johdon julkaisuja sekä varsinkin kalustollista kehittämistä koskevia artikkeleita.</p> <p>Tutkimuksessa havaittiin, että maavoimien yli kymmenen vuotta kestänyt keskittyminen vastakumoukselliseen taistelutapaan on merkittävästi heikentänyt varsinkin kalustollista kykyä vertaisvastustajan kohtaamiseen konventionaalisisessa sodassa. Vastakumoukselliseen toimintaan keskittymisen aikana tapahtunut kalustouudistus on palvellut ainoastaan hyvin spesifisti nimenomaan tuonkaltaista taistelutapaa, eikä se näin ollen ole edesauttanut suorituskyvyn kehittymistä vastamaan myös muunlaisiin uhkiin. Lisäksi tuona aikana tapahtuneet budjettileikkaukset ovat vaikeuttaneet maavoimien henkilöstötilannetta ja johtaneet tilanteeseen, jossa maavoimilta puuttuu merkittävä osa siitä voimasta, jonka se arvioi tarvitsevänsä.</p>	
AVAINSANAT asevoimat, sodankäynti, suorituskyky, vastakumouksellisuus, Yhdysvaltojen maavoimat, counterinsurgency	

OTSIKKO

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	1
1.1	TUTKIMUKSEN TAUSTA.....	1
1.2	TUTKIMUSTILANNE.....	2
1.3	TUTKIMUSTEHTÄVÄ, -KYSYMYKSET JA TUTKIMUKSEN RAKENNE.....	4
1.4	TUTKIMUKSEN NÄKÖKULMA JA RAJAUKSET	6
1.5	MENETELMÄT.....	7
1.6	ASEVOIMIEN KEHITTÄMISEN TEORIAA.....	10
1.6.1	MÄÄRÄPERUSTEINEN SUUNNITTELU.....	13
1.6.2	VAIKUTUSPERUSTEINEN SUUNNITTELU.....	13
1.6.3	NYKYTILANNE	15
1.7	TUTKIMUKSEN LÄHDEMATERIAALI JA KESKEISET KÄSITTEET.....	16
2	VASTAKUMOUKSELLINEN DOKTRIINI YHDYSVALTOJEN MAAVOIMISSA.....	20
2.1	KUMOUKSELLISEN SODAN SYNTY.....	20
2.1.1	KUMOUKSELLISEN SODAN TEORIOITA MAON, GIAPIN JA GUEVARAN MUKAAN.....	21
2.2	VASTAKUMOUKSELLINEN SOTA.....	22
2.2.1	GALULA JA THOMPSON – TEOREETIKOT SYNTYVÄN OHJESÄÄNNÖN TAUSTALLA.....	24
2.3	VASTAKUMOUKSELLISUUS YHDYSVALTOJEN MAAVOIMISSA	29
2.3.1	VASTAKUMOUKSELLINEN OHJESÄÄNTÖ LUODAAN	32
2.4	VAATIMUKSET SUORITUSKYVYLLE	35
2.5	YHTEENVETO.....	42
3	YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN SUORITUSKYKY.....	47
3.1	YHDYSVALTOJEN MAAVOIMAT.....	47
3.2	MAAVOIMIEN SUORITUSKYKY	50
3.2.1	KOKONAISVOIMA (CAPACITY).....	53
3.2.2	KALUSTOLLINEN SUORITUSKYKY (=CAPABILITY)	57
3.2.3	VALMIUS (READINESS)	63
3.3	KOKONAISARVIO	64
3.4	YHTEENVETO.....	66
4	SUORITUSVAATIMUKSET KONVENTIONAALISESSA SODASSA - MULTI-DOMAIN OPERATIONS	69
4.1	YHDYSVALTOJEN SUURVALTAVASTUSTAJAT	69
4.1.1	KIINA.....	70
4.1.2	VENÄJÄ.....	71
4.2	MULTI-DOMAIN OPERATIONS	74
4.3	MDO:N ASETTAMAT VAATIMUKSET SUORITUSKYVYLLE.....	76
5	YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN KYKY VERTAISVASTUSTAJAN KOHTAAMISEEN	83
5.1	SUORITUSKYKY VERTAISVASTUSTAJAA VASTAAN.....	83
5.2	TÄRKEIMPIEN SUORITUSKYKYPUUTTEIDEN KEHITTÄMINEN	87
5.2.1	"THE BIG SIX"	88
6	JOHTOPÄÄTÖKSET.....	94
6.1	YHTEENVETO.....	94
6.2	TUTKIMUSTULOSTEN LUOTETTAVUUS	99
6.3	TARVE JATKOTUTKIMUKSELLE.....	100
	LÄHTEET	101

LIITTEET

VASTAKUMOUKSELLISEN SODANKÄYNNIN VAIKUTUKSET YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN SUORITUSKYKYYN 2000-LUVULLA

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tausta

Kylmän sodan päättyessä Yhdysvaltojen maavoimat oli tilanteessa, jossa sillä ei ollut vertaisena pidettävää suurvaltavastustajaa. Vuoden 2001 syyskuun terrori-iskujen jälkeen käymissään Irakin ja Afganistanin sodissa Yhdysvaltojen maavoimat osana koalition asevoimia ajautui konfliktin aluksi tapahtuneen konventionaalisen hyökkäyssodan päätteeksi tilanteeseen, jossa niillä oli hallussaan alue, jolla vastapuoli kävi kumoukselliseksi katsottavaa sotaa miehittäjää vastaan. Tähän Yhdysvallat pyrki vastaamaan vastakumouksellisilla toimenpiteillä. Miehitysajan pidentyessä vastakumouksellinen toiminta on saavuttanut yhä leimaavamman aseman ja on todennäköisesti muokannut toimintatapoja, koulutusta ja organisaatiota. Näillä muutoksilla on mitä todennäköisimmin ollut vaikutusta koko organisaation suorituskykyyn.

Viimeistään Krimin valtauksen myötä konkretisoitunut suurvaltavihollisen paluu herätti kysymyksen siitä, ovatko vastakumoukselliseen toimintaan sopeutetut Yhdysvaltojen maavoimat kykeneviä siihen rooliin, johon muuttunut tilanne vaatii. Tämä tilanteen muuttuminen on selkeästi tunnistettu Yhdysvalloissa, ja siihen pyritään vastaamaan; selkeänä ilmentymänä tästä voidaan nähdä vuonna 2018 julkaistu kansallinen puolustusstrategia, josta käy ilmi asevoimien kehittäminen vastaamaan perinteiseen suurvaltavihollisen muodostamaan uhkaan.¹

Suomi on viime aikoina lisännyt voimakkaasti yhteistyötä paitsi Naton myös Yhdysvaltojen kanssa. Vuosina 2010 – 2017 Suomi osallistui yhteensä 98 Naton harjoitukseen². Yhdysvaltojen kanssa tehtävän kahdensivälisen yhteistyön voidaan tietyiltä osin katsoa varsinkin Ilmavoimien osalta alkaneen jo 1990-luvulla tapahtuneesta F-18 -hävittäjien hankinnasta. Yhteistyö on

¹ U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, s. 4. [<https://www.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf>], luettu 12.5.2020.

² *Puolustusvoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan vaikuttavuus*. Puolustusministeriön julkaisu ISBN: 978-951-25-2916-2, s. 5. [https://www.defmin.fi/files/4004/PVn_kansainvalisen_harjoitustoiminnan_vaikuttavuus.pdf], luettu 16.5.2020.

tiivistynyt vuosien mittaan, viimeisimpinä esimerkkeinä voidaan mainita vuodesta 2016 lähtien järjestetyt Arrow-harjoitukset, joihin osallistui Yhdysvaltain Euroopan maavoimajoukkoja. Harjoitusten tavoitteina on molemminpuolisen taktisen osaamisen sekä yhteensopivuuden kehittäminen.³ Keväällä 2019 keväällä Suomessa järjestetty Bold Quest 19.1 -todentamis- ja evaaluatiotapahtuma oli lajissaan kolmas Yhdysvaltojen ulkopuolella ja ensimmäinen Natoon kuulumattomassa maassa toteutettu. Suomi on osallistunut Bold Quest -tapahtumiin vuodesta 2010 asti.⁴

Kahdenvälinen yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa on eräs Valtioneuvoston puolustuselonteossa mainittu puolustuskyvyn kehittämiskeino⁵. Tähän yhteistyöhön kuuluu osana mm. yhteistointakyvyn vahvistaminen sekä materiaali- ja tutkimusyhteistyö. Näin ollen Yhdysvaltojen asevoimien suorituskykyä koskevan tutkimuksen voidaan katsoa hyödyttävän koko Puolustusvoimia. Mitä enemmän yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa tehdään, sitä merkittävämmäksi nousee kyky ymmärtää Yhdysvaltojen asevoimia, niiden käyttö- ja kehittämisperiaatteita sekä edellisiin johtaneita tekijöitä.

Mikäli tutkimusta tarkastellaan Maanpuolustuskorkeakoulun nykyisen tutkimusstrategian näkökulmasta, sen voidaan havaita liittyvän sekä kokonaisturvallisuuden että NATO:n painopistealueisiin⁶, onhan Yhdysvallat sotilaalliselta suorituskyvyltään merkittävin NATO:n jäsenmaista. Lisäksi Maanpuolustuskorkeakoulun strategia 2025 määrittelee tutkimuksen painopisteeksi sodankuvan muutoksen ja sen vaikutuksen sotilaalliseen turvallisuuteen.⁷ Tältä osin tutkimustyö osuu strategian painopisteeseen; tutkimus käsittelee sodankuvan muutosta ja vastakumouksellinen sodankäynti liittyy muuttuneeseen sodan kuvan mitä suurimmassa määrin.

1.2 Tutkimustilanne

Yhdysvaltojen käymiä sotia ja vastakumouksellisen sodankäynnin teoriaa ja menetelmiä on tutkittu laajasti, ja kaikkien asiaa käsittelevien ja sivuavien tutkimusten kattava luettelointi ei ole mahdollista, saati mielekäästä. On kuitenkin syytä mainita mm. Nils Marius Rekkedal in teokset *Nykyaikainen sotataito* ja *Operaatiotaito*, joissa käsitellään Yhdysvaltojen maavoimien sodan-

³ Puolustusvoimat: *Maavoimien mekanisoitu harjoitus (Arrow 16)*, [<https://maavoimat.fi/maavoimien-mekani-soitu-harjoitus-arrow-16>], luettu 12.5.2020.

⁴ Puolustusvoimat: *Bold Quest 19.1*, [<https://puolustusvoimat.fi/boldquest>], luettu 12.5.2020.

⁵ *Valtioneuvoston puolustuselonteko*, Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 5/2017. [https://www.defmin.fi/files/3683/J05_2017_VN_puolustuselonteko_Su_PLM.pdf], luettu 12.5.2020.

⁶ Maanpuolustuskorkeakoulun ohje: Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusstrategia 2026. HN238/17.03.2017, s. 4.

⁷ Maanpuolustuskorkeakoulun ohje: Maanpuolustuskorkeakoulun strategia 2025. HP964/09.12.2019, liite 1, s. 14.

käynnin trendejä. Mika Huttusen väitöstutkimus *Monimutkainen taktiikka* vuodelta 2010 sivuaa aihetta keskittyessään taktiikan olemuksen teoreettiseen tarkasteluun. Yhdysvaltojen maavoimat ja maavoimissa käytettävät doktriinit jäävät tästä syystä jokseenkin pintapuolisen käsittelyn varaan.

MPKK:lla tehdystä tutkimuksesta voidaan mainita ainakin majuri Mikko Lehdon diplomityö *Yhdysvaltojen maavoimien kehittäminen 2015 - 2030* vuodelta 2015, jossa Lehto esittää Yhdysvaltojen maavoimien keskeisimpänä kehittämiskohteena olevan ajatusmaailmallisen muutoksen asevoimien keskiöstä osittain tukevaan rooliin, vaikka maavoimien perimmäiset tehtävät tulevat kuitenkin säilymään ennallaan. Sekä puolustushaarojen välisellä että maavoimien sisällä aselajien välisellä yhteistoiminnalla tulee olemaan merkittävä rooli kehitettäessä maavoimia.

Majuri Antti Rajahalmeen diplomityö *Yhdysvaltain maavoimien operatiivisen doktriinin muutos ilma-maataisteluoipista vastavallankumoukselliseen sodankäyntiin* vuodelta 2015 käsittelee nimensä mukaisesti Yhdysvaltojen maavoimien doktriinin kehitystä vuosien 1991 ja 2008 välisenä ajanjaksona. Nyt tehtävä tutkimus muodostaa ajatuksellisen jatkumon Rajahalmeen tutkimukselle käsitellessään vastakumouksellisen sodankäynnin opin vaikutuksia ja osittaista paluuta ajatukseen perinteisestä suurvaltavihollisesta, minkä Rajahalme myös tuo esiin esitellessään työssään tarpeet jatkotutkimukselle.

SM Tuomas Ruuhonen tarkastelee pro gradussaan *Terrorismista sissisotaan – kriittinen siirtyminen kumouksellisen sodan toiseen vaiheeseen* Mao Zedongin teorian mukaista terroristiorganisaation siirtymistä sissisotaan, kyseisen sodankäyntitavan edellytyksiä ja tekijöitä, jotka vaikuttavat siirtymiseen. Nyt tehtävän tutkimuksen kannalta merkittävää on Ruuhosen johtopäätöksissään esittämä pohdinta siitä, voidaanko siirtymiseen vaikuttaa vastakumouksellisen sodan keinoin.

Väitöskirjassaan *Partisaanisodasta alueelliseen puolustusjärjestelmään - Jugoslavialaisen sotataidollisen ajattelun kehittyminen toisen maailmansodan jälkeen* everstiluutnantti, ST, sotprof Janne Mäkitalo tarkastelee kumouksellista sotaa ja sen periaatteiden merkitystä sotataidon kehittymiselle lukumääräisesti ja kalustollisesti alivoimaisen puolustajan näkökulmasta. Vaikka Mäkitalo keskittyykin nimenomaan jugoslavialaiseen sotataitoon ja käsittelee kumouksellisuutta siitä näkökulmasta, voidaan Mäkitalon työtä tietyiltä osin hyödyntää tässä tutkimuksessa.

Majuri, ST, dosentti Antti Paronen tutkii väitöskirjatutkimuksessaan *Globaali jihadistinen liike kumouksellisen sotataidon kehittäjänä* puolestaan kumouksellista sotataitoa jihadististen liikkeen viitekehyyksessä. Kun otetaan huomioon Yhdysvaltojen käymien sotien luonne nyt tehtävässä tutkimuksessa tarkasteltavalla ajanjaksolla, voidaan Parosen väitöskirjan sanoa muodostavan osan tutkimuksen taustoitusta.

Kumouksellisuutta ja vastakumouksellisuutta taustoittavana ja siten tämän tutkimuksen kannalta käyttökelpoisena tutkimuksena voidaan mainita eversti Pasi Kesselin toimittama *Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota. Tutkimus Malaijin (1948 – 60), Vietnamin (1946 – 75) ja Algerian (1954 – 62) sodista (1998)*

Edellisten lisäksi voidaan mainita kapteeni Riku Piiran pro gradu -tutkielma *Vastakumouksellinen sodankäynti Yhdysvaltojen poliittisena instrumenttina 2000-luvulla*, joka nimensä mukaisesti keskittyy vastakumouksellisen sodankäynnin poliittiseen merkitykseen, sekä majuri Pekka Kinnusen diplomityö *Saman ”kolikon” kolme puolta -David Galulan, Sir Robert Thompsonin ja Sir Frank Kitsonin vastakumouksellisen sodankäynnin teorioiden vertailu ja niitä yhdistävät tekijät*, jossa Kinnunen tarkastelee kolmea vastakumouksellisen sodankäynnin teoriaa.

Muita aihetta sivuavia töitä ovat ainakin yliluutnantti Eero Koljosen pro gradu *Aseellinen voima Yhdysvaltojen strategisena instrumenttina 2000-luvulla*, Antti Parosen *Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota toisessa intifadassa* sekä yliluutnantti Pekka Pulkkinen pro gradu *The long, small war: kokemukset epäsymmetrisestä sodasta Irakissa vuosina 2003–2008*.

Muulla tehdystä tutkimuksesta voidaan nostaa esiin ainakin David Fitzgeraldin väitöskirjaan perustuva *Learning to Forget: US Army Counterinsurgency Doctrine and Practice from Vietnam to Iraq*, jossa Fitzgerald tarkastelee Yhdysvaltojen vastakumouksellisen doktriinin kehitystä maavoimien osalta ja vastakumouksellisen sodankäynnin muodostamaa haastetta.

1.3 Tutkimustehtävä, -kysymykset ja tutkimuksen rakenne

Tutkimuksen tehtävänä on selvittää, onko Yhdysvaltojen maavoimien 2000-luvun alussa tapahtunut muokkaaminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin soveltuvaksi vaikuttanut heikentävästi maavoimien kykyyn vastata muuttuneeseen tilanteeseen ja käydä sotaa toista, teknologisesti, määrällisesti ja sodankäyntitavoiltaan yhdenvertaisesti taistelevaa vastustajaa, so. toista suurvaltaa vastaan. Tämänkaltaiseen kehitykseen viittaa mm. tuolloisen puolustusministeri Jim Mattisin allekirjoittama kansallinen puolustusstrategia vuodelta 2018, jossa todetaan olennaista

olevan palauttaa valmius sodankäyntiin, sekä korostetaan useaan otteeseen Kiinan ja Venäjän merkitys vertailukohtina Yhdysvaltojen asevoimien suorituskyvyllä.⁸

Päätutkimuskysymyksenä on, *millä tavoin Yhdysvaltojen maavoimien keskittyminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin on vaikuttanut maavoimien kykyyn käydä konventionaalista sota?* Päätutkimuskysymyksestä johdetut alakysymykset ovat seuraavat:

- Mitä vastakumouksellinen sodankäynti on vaatinut Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvyltä?
- Mikä on Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyky?
- Mitkä ovat suorituskykyvaatimukset konventionaaliseen sotaan?
- Miten suorituskyky vastaa esitettyyn vaatimukseen kyvystä käydä konventionaalista sota suurvaltavastustajaa vastaan?

Ensimmäisessä luvussa esitellään tutkimusaihe, tutkimustehtävä ja -tavoite sekä tutkimuksen rakenne. Lisäksi esitellään tutkimuksen näkökulma ja rajaukset sekä keskeisimmät käsitteet ja aikaisemmat tutkimukset.

Työn toisessa luvussa esitellään vastakumouksellisen sodankäynnin taustaa ja kyseisen sodankäyntitavan nousua hallitsevaksi sodankäynnin muodoksi 2000-luvun alun konflikteissa. Lisäksi esitellään ohjesääntö *FM 3-24 Counterinsurgency*:n syntyyn johtanut kehitys ja vastakumouksellisen sodankäynnin suorituskyvylle asettamat vaatimukset. Luku vastaa ensimmäiseen alatutkimuskysymykseen.

Kolmannessa luvussa esitellään lyhyesti Yhdysvaltojen maavoimat sekä käsitellään Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyky. Luvussa esitellään lisäksi tärkeimmät tekeillä olevat hankkeet maavoimien suorituskyvyn parantamiseksi. Luvussa vastataan toiseen alatutkimuskysymykseen.

Neljännessä luvussa esitetään suurvaltavihollista vastaan käytävän konventionaalisen sodan maavoimien suorituskyvylle asettamat vaatimukset uusimman maavoimien doktriinin mukaisesti. Suorituskykyä arvioidaan DOTMFLPI -näkökulman avulla. Luvussa vastataan kolmanteen alatutkimuskysymykseen.

⁸ U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, s. 1 – 4.

Viidennessä luvussa verrataan suorituskykyä aiemmin esitettyihin ja tunnistettuihin vaatimuksiin. Luvussa vastataan neljänteen alatutkimuskysymykseen.

Kuudennessa luvussa esitetään aineistosta kootut johtopäätökset, joilla vastataan päätutkimuskysymykseen. Lopuksi arvioidaan saatujen tulosten luotettavuutta ja esitetään esiin tulleet tarpeet jatkotutkimukselle.

1.4 Tutkimuksen näkökulma ja rajaukset

Tutkimus valottaa otsikkonsa mukaisesti ennen kaikkea vastakumouksellisen toiminnan vaikutusta asevoimien suorituskykyyn; aikaisemmissa tutkimuksissa sitä on käsitelty poliittisen toiminnan näkökulmasta sekä ilmiönä sinänsä suoranaisten asevoimille ja niiden suorituskyvyille aiheutuneiden ja/tai johdettujen suorituskykyvaatimusten ja –muutosten jäädessä vähemmälle tarkastelulle.

Tutkimus on luonteeltaan laadullinen, kirjalliseen materiaaliin perustuva tutkimus. Sen näkökulma on vertaileva ja selittävä; tutkimus pyrkii osoittamaan syy-seuraussuhteet vastakumoukselliseen sodankäynnistä saatujen kokemuksen ja konventionaalisisessa, asevoimat vastaan asevoimat käytävässä sodassa vaadittavassa suorituskyvyssä tapahtuneen muutoksen välillä.

Maavoimien suorituskykyä tarkastellaan DOTMLPFI -mallin mukaisesti. Lyhenne tulee sanoista Doctrine, Organization, Training, Materiel, Leadership, Personnel, Facilities⁹, eli doktriini, organisaatio, harjoitustoiminta, materiaali, johtajuus, henkilöstö ja infrastruktuuri. NATO:n käyttämänä lyhenteeseen lisätään vielä ylimääräinen I, jonka merkitys on Interoperability eli yhteistoimintakyky. Toisinaan malliin lisätään myös i eli informaatio, toisinaan sen katsotaan sisältyvän kohtaan yhteistoimintakyky¹⁰.

Kyseinen suorituskykymalli on valittu tässä tutkimuksessa käytettäväksi sen vuoksi, että Yhdysvaltojen asevoimat käyttää sitä arvioidessaan kehitysohjelmiensa kattavuutta¹¹, minkä vuoksi se voidaan nähdä luontevaksi näkökulmaksi suorituskyvyn tarkastelulle myös tässä tutkimuksessa.

⁹ The Joint Staff: *Joint Publication 1-02: The Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms*, s. 262. [<https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Doctrine/pubs/dictionary.pdf>], luettu 1.7.2021.

¹⁰ Kosola, Jyri: *Vaatimustenhallinnan opas*, MPKK STENL julkaisusarja 5 nro 12, Helsinki, 2013. s.13.

¹¹ CHAIRMAN OF THE JOINT CHIEFS OF STAFF INSTRUCTION 3010.02E: *GUIDANCE FOR DEVELOPING AND IMPLEMENTING JOINT CONCEPTS*, 17th August 2018, s. A-3, [<https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Library/Instructions/CJCSI%203010.02E.pdf?ver=2018-10-26-171040-997>], luettu 18.5.2020.

Ajallisesti tutkimus rajataan käsittelemään ainoastaan 2000-luvulla käytyjen sotien Afganistanin ja Irakin sotien ja niistä saatujen kokemusten vaikutusta suorituskykyyn. Vastakumouksellista sodankäyntiä tarkastellaan painopisteisesti tällä samalla ajanjaksolla. Kyseinen raja on perusteltavissa sillä, että ensimmäistä kertaa Vietnamin jälkeen vastakumouksellinen sodankäynti nousi merkittävään rooliin vasta kyseisissä sodissa ja johti lopulta ohjesäännön luomiseen. Näin ollen kyseisen ajanjakson voidaan sanoa olevan merkittävä Yhdysvaltojen maavoimien vastakumouksellisen sodankäynnin kehittämisessä ja vaikuttaneen maavoimien suorituskykyyn edellä mainittujen kokemusten kautta

Tutkimus rajataan koskemaan ainoastaan Yhdysvaltojen maavoimia. Kyseisen puolustushaaran ilmailua ja mahdollisia merellisiä komponentteja käsitellään vain siltä osin kuin on tarpeen maakomponentin toiminnan ymmärtämiseksi. Tehty raja on perusteltavissa sillä, että maavoimien kokemuksista kansalliseen käyttöön saatava oppi on maavoimien osalta helpoimmin sovellettavissa kansallisella tasolla; merivoimien osalta Yhdysvaltojen ja Suomen merivoimien tehtävät eroavat ratkaisevasti toimintaympäristöjensä, suorituskykyjensä ja käyttöperiaatteidensa vuoksi ja ilmavoimat on pitkälle jo kalustollisistakin syistä sopeutettu yhdysvaltalaiseen taistelutapaan, vaikka operaatioympäristö erilainen onkin. Lisäksi *FM 3-24 Counterinsurgency* sisältää pääosin maavoimajoukkojen toimenpiteiksi mielletäviä kokonaisuuksia, joten maavoimallinen raja on perusteltu.

1.5 Menetelmät

Tutkimuksen lähdemateriaalin kartoittamisessa on hyödynnetty internetin eri tietokantoja ja hakusivustoja. Lähdeaineisto on hankittu pääasiallisesti Yhdysvaltojen valtionhallinnon ja sellaisten tutkimuslaitosten sivuilta, joita voidaan pitää luotettavina. Johtuen toisen valtion asevoimia koskevasta tutkimusaiheesta, pääosa käytettävästä ohjesääntö- ja tutkimusmateriaalista on Yhdysvaltojen tai tutkimuslaitosten julkaisemaa julkista materiaalia. Kerätyn materiaalin kautta pyritään kartoittamaan tutkimuksen kohdetta mahdollisimman kattavasti analysoimalla lähdeaineistoa.

Tutkimuksen teon alussa perehdyttiin aihealueeseen esiyymmärryksen muodostamiseksi ja samalla kartoitettiin alustava aineisto. Tämä tehtiin kartoittamalla ne Maanpuolustuskorkeakoulussa tehdyt opinnäytetyöt, jotka sivusivat joko Yhdysvaltojen asevoimia, vastakumouksellisuutta tai molempia. Näiden töiden lähdeluetteloita hyödynnettiin edelleen kartoitettaessa työn kannalta olennaisia lähteitä. Aineistoa kerättiin myös internethakujen avulla, jotka kohdistettiin Yhdysvaltojen valtion ja asevoimien sekä luotettaviksi arvioitujen tutkimuslaitosten sivustoille.

Kerätystä materiaalista tunnistettiin kokonaisuuksia, jotka liittyivät Yhdysvaltojen maavoimien suorituskykyyn, sen kehittämiseen sekä vastakumoukselliseen sodankäyntiin. Tämän esiymmärryksen luomisen perusteella tarkennettiin tutkimuskysymyksiä, jotka ohjasivat lopun lähteaineiston keräämistä.

Sisällönanalyysillä tarkoitetaan kirjoitettujen, kuultujen tai nähtyjen sisältöjen analyysia ja sisältöjen sanallista kuvaamista. Kyseisessä menetelmässä aineistoa pyritään erittelemään, etsimään siitä yhtäläisyyksiä ja eroja sekä tiivistämään. Näin pyritään muodostamaan tutkimuksen kohteesta tiivistetty kuvaus, jonka avulla tulokset ovat kytkettävissä laajempaan kontekstiin.¹² Sisällönanalyysi voi olla joko aineisto- tai teorialähtöistä tai teoriaohjaavaa.

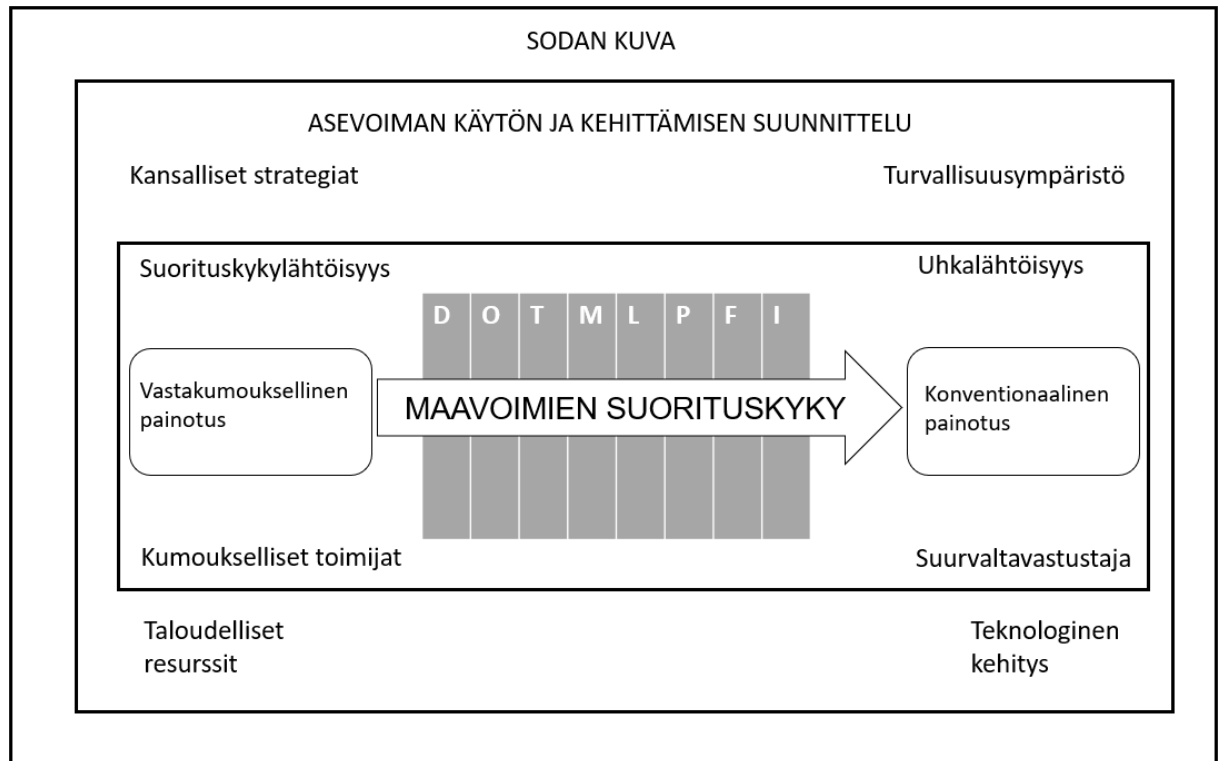
Tutkimuksessa käytettävänä päätutkimusmenetelmänä on teorialähtöinen sisällönanalyysi. Siinä jokin ennalta tuttu teoria, malli tai ajatus ohjaa aineiston analyysia. Tutkimuksen kohteena oleva ilmiö määritellään siis jonkin jo tunnetun ajatusmallin mukaisesti, ja tämän pohjalta määritellään esimerkiksi keskeiset käsitteet sekä muodostetaan tämän teorian ja aiemman tiedon pohjalta kehys. Aineisto kerätään ja analysoidaan tämän kehyksen mukaisesti.¹³ Käytettäessä teorialähtöistä analyysia laadullisessa tutkimuksessa tutkijan tulisi pitää subjektiiviset käsityksensä erillään teorian tarjoamista näkökulmista, ts. hänen on sitouduttava teorian tarjoamaan näkökulmaan aiheesta.¹⁴

Tutkimuksen viitekehyksenä on nähtävä sodan kuvan vaikutus asevoimien, tässä tapauksessa erityisesti Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvyn kehittämiseen. Yhdysvaltojen varautumista määrittävä uhkakuva on siirtynyt terrorismin vastaisesta sodasta takaisin suurvaltasodan uhkaan, ja kehitettävät suorituskyvyt tulee nähdä tätä taustaa vasten.

¹² Tuomi, Jouni ja Anneli Sarajärvi: *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki, 2002, s. 93 ja s. 105.

¹³ Rantapelkonen, Jari & Lotta Koistinen: *Pohdintoja sotatieteellisistä käsitteistä*. Sotataidon laitos julkaisusarja 2, 2016, s.138.

¹⁴ Sama.

Kuva 1: Tutkimuksen viitekehys

Tutkimusta ohjaavan teorian taustana näyttäytyy asevoimien kehittämisen logiikka joko uhkan tai halutun suorituskyvyn näkökulmasta; uhkalähtöisestä suunnittelusta luovuttiin pääosin kylmän sodan päätyttyä, ja suunnittelua tehtiin suorituskyvyn näkökulmasta. Tästä on edelleen johdettu ohjaava teoria, jonka mukaan Yhdysvaltojen maavoimien sopeuttaminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin kykeneviksi on ollut enemmän pakon sanelemaa ratkaisua Irakissa ja Afganistanissa kohdattuun ongelmaan kuin pitkäjänteistä asevoimien kehittämistä kykeneviksi vastaamaan myös tulevaisuuden uhkakuviin. Tätä näkemystä tukee mm. David Fitzgeraldin kirjassa *Learning To Forget - US Army Counterinsurgency Doctrine And Practice From Vietnam To Iraq* esitetty ajatus siitä, että vastakumouksellisuuden kehittyminen Irakissa juontaa juurensa pataljoona-prikaatitason komentajien ad hoc -ratkaisuista heidän kohtaamiinsa haasteisiin.¹⁵

Teorian mukaan nykyään tunnistettu tarve kyvyille konventionaaliseen taisteluun vertaisvastustajaa vastaan osoittaa tietynlaista lyhytnäköisyyttä luovuttaessa uhkalähtöisestä suunnittelusta, ja tästä lyhytnäköisyydestä on seurauksena ollut nyt tutkittava mahdollinen suorituskyvyn aleneminen. Yhdysvaltojen asevoimien kehittämisen teoriataustaa on avattu seuraavassa alaluvussa.

¹⁵ Fitzgerald, David: *Learning To Forget - US Army Counterinsurgency Doctrine And Practice From Vietnam To Iraq*, Stanford University Press, Stanford/California, 2013, s. 157-158.

Tätä teoriaa testataan tarkastelemalla, miten vastakumoukselliseen sodankäyntiin keskittyneen ajanjakson jäljiltä olemassa oleva suorituskyky vastaa nykyiseen vaatimukseen kyvystä voittaa vertaisvastustajaa vastaan käytävä konventionaalinen sota; vaatimus tähän on löydettävissä tarkasteltaessa mm. Yhdysvaltojen vuoden 2018 kansallista puolustusstrategiaa, jossa mainitaan selkeänä painopisteenä asevoimien kehittäminen kykeneviksi voittamaan sota vertaisvastustajaa vastaan¹⁶.

Suorituskykyä tarkastellaan käyttäen näkökulmana DOTMFLPI-mallin mukaisia suorituskyvyn osa-alueita. Kyseiset osa-alueet ovat keino jäsentää ja hahmottaa suorituskyvyn rakentumista eri osa-alueille.

1.6 Asevoimien kehittämisen teoriaa

Tutkimuksen teoreettisena taustana on nähtävä ensinnäkin sodan kuvan muuttuminen kylmän sodan aikaisesta suurvaltojen välisestä konfliktista terrorismin vastaiseen sotaan, sitä seuranneeseen vastakumouksellisuuden painottamiseen ja edelleen Krimin tapahtumien myötä konkretisoituneeseen suurvaltakonfliktin mahdollisuuden paluuseen. Sodan kuva käsittää ne oletukset ja kysymykset, joiden mukaan sotaan varaudutaan. Tällaisia ovat mm. ne uhkakuvat, joita vastaan asevoimaa valmistaudutaan käyttämään, asevoimien tehtävät sekä edellistä johdettuna se, millaiset asevoimat tarvitaan, jotta uhkakuviin kyetään vastaamaan ja asevoimille asetetut tehtävät täyttämään.¹⁷ Tätä sodankuvan muuttumista vasten tarkastellaan sen myötä muuttunutta Yhdysvaltojen asevoimien puolustus suunnittelua ja varautumista tuleviin konflikteihin.

Yhdysvaltojen kansallista turvallisuutta ja asevoimien varautumista ja siten puolustus suunnittelua ohjataan mm. seuraavilla asiakirjoilla¹⁸:

- **Kansallinen turvallisuusstrategia (National Security Strategy, NSS)** on Yhdysvaltojen hallinnon julkaisema asiakirja, jolla ohjataan ja jossa julkilausutaan ne globaalit

¹⁶ U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*. s. 6.

¹⁷ Raitasalo, Jyri: Sotaan varautumisesta aktiiviseen asevoiman käyttöön - länsimainen sodan kuva muutoksessa. Teoksessa Sivonen, Pekka (toim.): *Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen*. Maanpuolustus korkeakoulu, Strategian laitos, Julkaisusarja 1: Strategian tutkimuksia No 33, Juvenes Print, Helsinki 2013. s. 207.

¹⁸ Feickert, Andrew ja McGarry, Brendan W: *The Army's Modernization Strategy: Congressional Oversight Considerations*, Congressional Research Report R46216, February 7, 2020, s. 3. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46216>], luettu 8.5.2021.

kiinnostuksen kohteet ja tavoitteet, jotka ovat olennaisia Yhdysvaltojen kansalliselle turvallisuudelle.

- **Kansallinen puolustusstrategia (National Defense Strategy, NDS)** on puolustusministeriön julkaisu, jossa luodaan tavoitteet sotilaalliselle suunnittelulle. Nämä tavoitteet sisältävät joukkorakenteen, joukkojen sijoittamisen, asevoimien modernisoinnin, infrastruktuurin sekä taloudelliset ja henkilöstöresurssit.
- **Kansallinen sotilasstrategia (National Military Strategy, NMS)** on puolustushaarakomentajien neuvoston puheenjohtajan allekirjoittama asiakirja, joka tarkentaa kansallisen turvallisuusstrategian ja kansallisen puolustusstrategian määrittelemiä tavoitteita. Siinä kuvataan Yhdysvaltojen asevoimien suunnitelma sotilaallisten tavoitteiden saavuttamiseksi lähitulevaisuudessa ja visio niiden varmistamiseksi tulevaisuudessa. Kansallinen sotilasstrategia ei ole julkinen asiakirja.
- **Maavoimastrategia** pukee sanoiksi sen, miten maavoimat aikoo saavuttaa tavoitteensa ja organisoida, kouluttaa ja varustaa maavoimien joukot kykeneviksi maataisteluun. Maavoimastrategia antaa syötteitä budjettisuunnittelulle ja hankkeille.

Yhdysvaltojen puolustussuunnittelun lähtökohtana ovat siis sen turvallisuus- ja puolustusstrategiat ja niistä edelleen johdettava sotilasstrategia. Puolustussuunnittelun menetelmien kautta näissä strategioissa tunnistetut vaatimukset jalostetaan edelleen hankintasuunnitelmiksi ja suorituskyyviksi. Lopullisena tuloksena on vaatimukseen kykeneväksi laadittu joukkorakenne¹⁹. Jotta nämä suorituskyyvyt kyetään johtamaan asetetuista vaatimuksista, on tunnistettu tarve johdonmukaiselle suunnittelumetodille. Metodilla tulee kyetä vastaamaan kysymyksiin tarvittavien joukkojen määrästä, laadusta ja suunnitellusta käyttötarpeesta.²⁰ Valtion puolustussuunnittelussa näihin kysymyksiin pyritään vastaamaan asetettujen kriteerien ja niistä edelleen rakennettujen skenaarioiden perusteella.

¹⁹ Mazarr, Michael J.; Katharina Ley Best, Burgess Laird, Eric V. Larson, Michael E. Linick & Dan Madden: *The U.S. Department of Defense's Planning Process: Components and Challenges*. RAND Corporation, Santa Monica 2019, s. 7. [www.rand.org/t/RR2173z2] Luettu 6.2.2021.

²⁰ Sama, s. 1.

Suunnittelu voi perustua joko tarkoin määritettyihin uhkiin, tai sen perustana voi olla sellaisten suorituskykyjen tunnistaminen, joita on pidettävä olennaisina valtion turvallisuusstrategian kannalta. Joka tapauksessa suunnittelussa tulee tunnistaa ja ottaa huomioon taloudelliset rajoitteet.²¹

Yhdysvaltojen asevoimien kehittämiseen tähtäävä puolustussuunnittelu voidaan jakaa kahteen eri kategoriaan. Näistä ensimmäinen on vaatimusperusteinen (demand-based) suunnittelu. Se perustuu nimensä mukaisesti arvioon tulevaisuudessa käytävien sotien asettamista vaatimuksista. Toinen tapa lähestyä asiaa on tarkastella sitä määräperusteisesta (supply-based) näkökulmasta. Tässä suunnittelun lähtökohtana ovat jo olemassa olevat tekijät ja rajoitteet, jollaisia ovat esimerkiksi annettu budjetti tai muut resurssit.²² Määräperusteisesta suunnittelusta voidaan edelleen johtaa resurssitietoisien suunnittelun käsite, ja vaatimusperusteinen suunnittelu puolestaan voidaan jakaa suorituskykyperusteiseen ja uhkaperusteiseen suunnitteluun.

Molemmille menetelmille yhteistä on se, että niissä käsitellään ja kehitetään vaatimuksia ja arvioidaan suorituskykyjä sekä tiedostetaan suunnitteluun sisältyvät rajoitteet ja riskit. Menetelmien erot näkyvät ennen kaikkea tavassa painottaa eri osa-alueita. On tärkeää huomata, että nämä kaksi menetelmää eivät ole automaattisesti toisensa poissulkevia, vaan ne tulee nähdä pikemminkin toisiaan täydentävinä tapoina tarkastella kokonaisuutta. Näin ollen niitä voidaan käyttää eri vaiheissa suunnittelua, jotta kokonaisuutta tulee tarkasteltua kattavasti ja siitä muodostuu tasapainoinen. Suunnittelun päämääränä tulee käytetystä menetelmästä riippumatta olla suunnitelma siitä, mitä suorituskykyjä ylläpidetään, mitä tulee hankkia, miten hankinnat tulee priorisoida ja millainen joukkorakenteen tulee olla, jotta sillä kyetään vastaamaan vaatimuksiin.²³

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että suunnitteluprosessin perusrakenne ja lähestymistapa on tehokas yleisten tavoitteidensa saavuttamisessa. Se tarjoaa asevoimien johdolle mahdollisuuden testata laadittavia suunnitelmia erilaisiin varautumistilanteisiin. Suunnitteluprosessin tehokkuutta rajoittaa kuitenkin kaksi merkittävää puutetta. Ensinnäkään huolimatta siihen tehdyistä viimeaikaisista muutoksista prosessi ei vieläkään pysty riittävän nopeasti strategisessa toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin eikä tarjoamaan käyttökelpoisia ja nopeasti toteutettavia ratkaisuja esille tulleisiin uusiin vaatimuksiin vastaamiseksi. Ongelma korostuu entisestään, kun huomioidaan viimeaikaiset muutokset globaalissa ympäristössä. Toiseksi prosessilla on

²¹ Mazarr ym. (2019), s. 1.

²² Sama, s. 7.

²³ Sama, s. 7-8.

taipumus keskittyä yksittäisiin "hyväksytyihin ratkaisuihin", jotka rajoittavat mahdollisten vaihtoehtoisten ratkaisumallien tai erilaisten toimintatapojen huomioimista.²⁴

Toiminnalle asetettavat menestyksen kriteerit voivat sisältää suuriakin tulkinnanvaraisuuksia, ja niitä on mahdollista muokata jokaista skenaariota varten. Tästä seuraa se, että vaikka skenaariota varten määritetty vastustaja pysyisikin samana, voivat muut tekijät, kuten tavoitteet ja skenaarioon sisältyvät oletukset kehittyessään muuttaa lopputulosta merkittävästi.²⁵ Prosessin antamien tulosten tarkkuus saattaa myös olla näennäistä, jolloin siitä saatavat johtopäätökset ovat myös epärealistisia. Samoin esimerkiksi skenaarioon valittava operatiivinen konsepti vaikuttaa merkittävästi suunnittelun tuloksena oleviin vaatimuksiin joukkojen määrästä ja laadusta. Tästä on seurauksena riski valheellisesta tarkkuudesta, kun analyysiä käytetään yksityiskohtaiseen konfliktin etenemisen mallinnukseen.²⁶

1.6.1 Määräperusteinen suunnittelu

Määräperusteisen suunnittelutavan keskeisin menetelmä on resurssikeskeinen suunnittelu. Siinä painotetaan rajoitteet huomioiden parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamista sen sijaan, että tuloksia painotettaisiin resursseja mitenkään huomioimatta. Suunnittelun lähtökohtana on tällöin vallitseva tila, ja prosessin edetessä pyritään tunnistamaan halutun kaltaiseen suorituskyykyyn tai joukkoon johtavat muutostarpeet. Vallitsevana tilana, toisin sanoen resurssina, on tavallisesti budjetti tai siihen kohdistuneet leikkaukset. Toisin kuten vaatimusperusteinen suunnittelu, missä analysoidaan mahdollisia kehityskulkuja ja pyritään tunnistamaan niiden perustella suorituskyykyille asetettavia vaatimuksia, resurssikeskeinen suunnittelumenetelmä tiedostaa resurssien asettamat rajoitukset ja pyrkii niiden puitteissa priorisoimaan ja etsimään parhaat mahdolliset ratkaisut, joilla ylemmän tason vaatimuksiin kyetään vastaamaan.²⁷

1.6.2 Vaikutusperusteinen suunnittelu

Vaatimusperusteinen suunnittelumenetelmä voidaan jakaa kahteen eri suunnittelumenetelmään. Näistä ensimmäinen on uhkaperusteinen suunnittelu. Sen käytettävyys sopii tilanteisiin, joissa potentiaaliset vastustajat ja niiden muodostama uhka on tunnistettu, ja niitä kyetään valvomaan esimerkiksi tiedustelulla. Suunnittelun perusteet muodostetaan tunnistetun vastustajan toimintavaihtoehtoista tehdystä analyysistä, josta tunnistetaan sen heikkoudet. Näiden heikkouksien

²⁴ Mazarr ym. (2019), s. xi.

²⁵ Sama, s. 8.

²⁶ Sama, s. 8-9.

²⁷ Sama, s. 18-19.

perusteella voidaan suunnitella sellaiset joukot ja niiden käyttämiseksi tarvittavat operaatiokonseptit, jotta skenaario kyetään voittamaan. Hyvä esimerkki uhkaperusteisesta suunnittelumenetelmästä on Kylmän sodan ajanjakso, jolloin kyseinen suunnittelumenetelmä oli yleisesti käytössä.²⁸ Tämä selittyy uhkan tunnistamisen ja määrittämisen helppoudella; päävastustajana tuolloin oli itseoikeutetusti Neuvostoliitto. Tiettyä uhkaa vastaan kehitettyä suorituskykyä voidaan mahdollisuuksien mukaan käyttää myös muissa tilanteissa.²⁹

Toinen vaatimusperusteisista suunnittelumenetelmistä on suorituskykyperusteinen suunnittelu. Siinä keskitytään nimensä mukaisesti suorituskykyihin: siihen miten mahdollinen vastustaja taistelee, eikä menetelmä ota kantaa tuon vastustajan tai tulevan operaatioalueen nimeämiseen³⁰. Menetelmä on käyttökelpoinen tilanteessa, jossa uhkia ei voida analysoida yksityiskohdaisesti niiden monimuotoisuuden tai yleisen epävarmuuden takia.³¹ Suunnitteluprosessin edessä analysoidaan operatiivisia vaatimuksia ja pyritään tunnistamaan menestyksen edellyttämät suorituskyvyt. Tämä edellyttää arviota tulevaisuudessa tarvittavista suorituskyvyistä sen sijaan, että keskityttäisiin todennäköisen uhkan määrittelyyn.³² Jotta menetelmä on käyttökelpoinen, tulee perustana olevan operatiivisen konseptin olla kattava, ja antaa yksiselitteinen kuva siitä, miten asevoiman on tarkoitus taistella.³³

Suorituskykyperusteinen suunnittelu on 2000-luvun alkupuolella herättänyt keskustelua. Toisaalta sen nähdään olevan keino vähentää liian jäykkien suunnitelmarakenteiden merkitystä tulevaisuuden ollessa tosiasiaissa epävarma ja kompleksinen. Suorituskykyperusteisen suunnittelun avulla voidaan puolustussuunnittelua toteuttaa ilman, että uhkat tai vastustajat ovat yhteisesti hyväksytyjä. Menetelmän ongelmana on kuitenkin sen tietynlainen sisäänrakennettu epämääräisyys: kuinka tulevia konflikteja voidaan arvioida tarkasti, ellei ole tiedossa miksi, millaisissa olosuhteissa ja ketä vastaan tullaan taistelemaan.³⁴ Menetelmää onkin kritisoitu siitä, että se painottaa teknologian kehittämistä eikä ota huomioon esimerkiksi kulttuurisia ja maan-

²⁸ Holland, Joseph: *Landpower 2020: Enabling Regionally Aligned US Army Forces with Threat-Based planning*, US Army War College, 2013, ss. 4-5. [<https://www.hsdl.org/?view&did=759525>], luettu 17.5.2021.

²⁹ Mazarr ym. (2019), s. 12.

³⁰ Department of Defense of the United States of America: *2001 Quadrennial Defense Review*. s. 13–14 [<https://archive.defense.gov/pubs/qdr2001.pdf>] Luettu 22.2.2021

³¹ Wilson (2002), s. 5.

³² Mazarr ym. (2019), s. 14.

³³ Balasevicius, Tony: *Is It Time To Bring Back Threat-Based Planning?* The Mackenzie Institute, Toronto 2006. [<https://mackenzieinstitute.com/2016/04/is-it-time-to-bring-back-threat-based-planning/>] Luettu 22.2.2021

³⁴ Mazarr ym. (2019), s. 14.

tieteellisiä näkökohtia, jotka tosiasiallisesti painottuvat taisteltaessa määriteltä vihosta vastaan.³⁵ Kyseinen menetelmä on nähty myös keinona perustella tarve asevoiman olemassaololle nimeämättä selvää uhkaa tai vastustajaa³⁶.

1.6.3 Nykytilanne

On huomattava, että kaikille Yhdysvaltojen kansallisen turvallisuuden ohjausasiakirjoille yhteistä on se, että niiden viimeisimpien versioiden kantavana teemana on suurvaltakilpailun paluu ja vaatimus Yhdysvaltojen asevoimien keskittymisestä sekä doktriinin että resurssien osalta vastaamaan tähän havaittuun uhkaan. Tässä suhteessa nämä strategiat ohjaavat myös asevoimien modernisointipyrkimyksiä³⁷.

Yhdysvaltojen puolustus suunnittelun osalta on nähtävissä selkeä paluu uhkalähtöisyyteen muuttuneen globaalien tilanteen ja siten sodan kuvassa tapahtuneen muutoksen myötä. Monet länsimaat ottivat käyttöön suorituskykyperustaisen suunnittelun siitä syystä, että tunnistettavaa tai nimettävää uhkaa suunnittelun perustaksi ei ollut olemassa. Vaikka tämä suunnittelumetodi on ollut tarkoituksenmukainen useita vuosia, on selvää, että turvallisuustilanne on nyt muuttunut. Kiinan ja Venäjän lisääntyneen aggressiivinen käytös nähdään merkinä siitä, että niiden luotto omiin suorituskykyihinsä on kasvanut. Lisäksi se osoittaa selkeästi, etteivät länsimaat enää elä aikakaudessa, jossa selkeästi määriteltävää uhkaa ei ole olemassa. Tulevaisuuden turvallisuusympäristössä on nyt nähtävissä selkeät uhkakuvat, ja niihin on reagoitava päättäväisesti. Perusta tälle reagoinnille on selkeästi määritelty strateginen konsepti siitä, kuinka sota voitetaan nykyisen käytännön sijasta, jossa geneerisen vihollisen suorituskykyjen voittamiseen tuotetaan omia suorituskykyjä.³⁸

Kuten aiemmin on mainittu, nykyään esille nousseet uhkakuvat muodostavat selkeitä ja tunnistettavia vertailukohteita ja lähtökohtia pitkän aikavälin strategiselle suunnittelulle ja suorituskykyjen kehittämiseksi, ja näin ollen suorituskykyperusteisen suunnittelun korvaamiselle uhkalähtöisellä suunnittelulla on selkeä tarve.³⁹ Eräänä osoituksena tästä suunnittelumetodin muuttumisesta on Yhdysvaltojen asevoimien julkaisema konsepti *Multi-Domain Operations*, joka on lähtökohtaisesti vastaus aiemmin mainittujen strategia-asiakirjojen esittämään vaatimukseen

³⁵ Balasevicius (2006).

³⁶ Gaffney, H. H: *Capabilities-Based Planning in the Coming Global Security Environment*. Center for Strategic Studies, The CNA Corporation, 2004. s. 1. [<https://www.cna.org>] Luettu 22.2.2021

³⁷ Feickert & McGarry (2020), s. 3.

³⁸ Balasevicius (2006).

³⁹ Sama.

Yhdysvaltojen asevoimien vastaamisesta suurvaltakilpailun paluuseen. *Multi-Domain Operations* on siis lähtökohdaltaan uhkalähtöisen suunnittelun tuote, mikä itse asiakirjassa myös tuodaan julki.⁴⁰

1.7 Tutkimuksen lähdemateriaali ja keskeiset käsitteet

Lähteinä on käytetty sellaista kirjallisuutta, joka käsittelee Yhdysvaltojen ja sen maavoimien osallisuutta viime aikoina käytyihin vastakumouksellisiin sotiin, niistä saatuja kokemuksia ja kokemusten perusteella ilmenneitä kehitystarpeita.

Lähdemateriaalin rungon muodostavat Yhdysvaltojen asevoimien saatavilla olevat ohjesäännöt, joista tärkeimpänä mainitaan ylemmän tason *JP 3-24 Counterinsurgency*, Yhdysvaltojen maavoimien ohjesäännöt *FM 3-24 Counterinsurgency* sekä edellistä tarkentava *FM 3-24.2 Tactics in Counterinsurgency*. Lähdeaineiston osalta on lisäksi huomattava, että tutkimuksessa on käytetty lähteenä vuoden 2006 versiota ohjesäännöstä *FM 3-24 Counterinsurgency*. eikä uudempaa, vuonna 2014 julkaistua *FM 3-24 Insurgencies and Countering Insurgencies*. Ratkaisuun on päädytty siitä syystä, että aikaisempi ohjesääntö laadittiin nimenomaan vastaamaan välittömästi käsillä olevaan tarpeeseen, ja sillä ennätti olla vaikutusta sekä Irakin että Afganistanin operaatioihin. Näin ollen se soveltuu paremmin käytettäväksi lähteeksi kuin uudempi, vuoden 2014 versio. Lisäksi tulee huomata, että vuodesta 2014 alkaen Yhdysvaltojen fokus on siirtynyt pois vastakumouksellisesta toiminnasta.

Suorituskykyvaatimuksia arvioitaessa lähteenä on käytetty Yhdysvaltojen asevoimien *Multi-Domain Operations* –konseptia, joka on kehitetty vastauksena vuoden 2018 kansallisen puolustusstrategian vaatimukseen luoda kyky vastata vertaisvastustajan muodostamaan uhkaan, mikä tekee siitä validin lähteen tähän tutkimukseen.

RAND Corporation on julkaissut aiheesta useita artikkeleita ja tutkimuksia, joita voidaan käyttää tämän tutkimuksen lähteinä. David E. Johnsonin kirjoittama tutkimusraportti *The Challenges of the "Now" and Their Implications for the U.S. Army* vuodelta 2016. Toinen kyseisen organisaation julkaisema, tässä tutkimuksessa hyödynnetty tutkimus *War by other means: building complete and balanced capabilities for counterinsurgency* esittelee vastakumouksellisen

⁴⁰ TRADOC Pamphlet 525-3-1: *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. 6 December 2018, summary s. ii. [<https://api.army.mil/e2/c/downloads/2021/02/26/b45372c1/20181206-tp525-3-1-the-us-army-in-mdo-2028-final.pdf>], luettu 17.5.2021.

toiminnan menestymiselle edellytyksiksi katsottavia suorituskykyjä. Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvyn arvioinnissa keskeisenä lähteenä on käytetty The Heritage Foundationin julkaisemaa *Index of U.S. Military Strength* –raporttia.

Nyt tehtävän tutkimuksen lähdemateriaalista merkittävä osa on Yhdysvaltojen puolustusministeriön tai asevoimien julkaisuja, jotka lisäksi sisältävät viittauksia ei-julkisiin asiakirjoihin. Kyseiset salaiset tai luottamukselliset asiakirjat eivät luonnollisesti ole käytettävissä tämän tutkimuksen lähteiksi. Lähteitä arvioitaessa tulee pitää mielessä niiden vahvasti angloamerikkalainen näkökulma, joka ei kuitenkaan muodostu ongelmaksi tässä tutkimuksessa, jossa tutkitaan yhdysvaltalaista suorituskykyä vertaamatta sitä muiden maiden vastaavaan kehitykseen. Tutkimuslaitosten julkaisemia raportteja voidaan pitää luotettavina lähteinä.

Huomioon otettava asia lähteiden osalta on niiden englanninkielisyys. Terminologiaa käännettäessä on pyritty löytämään sellainen suomenkielinen termi, joka säilyttää alkuperäisen merkityksen. Tutkimuksessa esiintyy kuitenkin useita termejä, joiden suora kääntäminen tai sovittaminen suomalaisen terminologiaan osoittautui haasteelliseksi. Tällainen on esimerkiksi Brigade Combat Team, jonka suora suomentaminen prikaatin taisteluosastoksi olisi antanut suomalaista terminologiaa tuntevalle mielikuvan pikemminkin taisteluosastosta prikaatin osana kuin prikaatin rungolle rakennetusta organisaatiosta. Pääsääntöisesti tämän kaltaista ongelmaa on tutkimuksessa pyritty välttämään käyttämällä englanninkielistä termiä ja lyhennettä, kunhan niiden merkitys on selitetty. Toinen tutkimuksessa esiintyvä useasti vieraskielinen termi on domain. Kyseisen termin suomentaminen ulottuvuudeksi, toimintaympäristöksi tai toimialueeksi olisi suomalaisen lukijan kannalta ollut osittain harhaanjohtavaa, joten tutkimuksessa on päädytty säännönmukaisesti vierasperäisen termin käyttöön.

Keskeisimpiä tutkimuksessa käytettäviä käsitteitä ovat vastakumouksellinen sodankäynti, konventionaalinen sodankäynti ja suorituskyky.

Kumouksellinen sodankäynnin (insurgency) voidaan sanoa olevan organisoitua toimintaa, jonka päämääränä on syöstä vallasta hallitus tai muu valtaapitävä taho. Tämänkaltaisessa sodankäynnissä osa asukkaista pyrkii taistelemaan hallitusta vastaan kyseisen valtakunnan alueella, toisinaan ulkopuolisen tahon tukemina.⁴¹ Vastaavasti vastakumouksellinen sodankäynti (counterinsurgency, COIN) määritellään JP 3-24:n mukaan seuraavasti: ”*Comprehensive civilian and military efforts designed to simultaneously defeat and contain insurgency and address*

⁴¹ Kesseli, Pasi (toim): *KUMOUKSELLINEN JA VASTAKUMOUKSELLINEN SOTA - Tutkimus Malaijin (1948 - 60), Vietnamin (1946 - 75) ja Algerian (1954 - 62) sodista*. MPKK Historian laitos, Julkaisusarja 2, n:o 4. 1998. s. 8.

its root causes. Also called COIN.”⁴² Määritelmän mukaisesti vastakumouksellinen sodankäynti ja toiminta sisältää paitsi välittömästi kumouksellisen toiminnan tai toimintaosapuolen taltuttamiseen ja rajoittamiseen tähtäävät keinot myös puuttumisen niiden taustalla oleviin syihin.

Konventionaalisella sodankäynnillä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa kahden valtion tai liitouden välistä sodankäyntiä, jossa ei käytetä ydinaseita ja jonka osapuolet edustavat virallisia tai sellaisiksi katsottavia asevoimia.

Suorituskyvyllä tarkoitetaan kykyä saavuttaa haluttu vaikuttavuus määritellyissä olosuhteissa tehtävien täyttämiseksi⁴³. Tässä tutkimuksessa käytettävä suorituskyvyn käsitelmä DOT-MFPL on Yhdysvaltojen puolustusministeriön käyttämä suorituskykymalli, jota käytetään kuvaamaan ja ohjaamaan suorituskyvylle asetettavien vaatimusten kohdistumista⁴⁴. Lyhenne koostuu sanoista doctrine, organization, training, material, leadership, personnel, facilities.

Doktriini (D) tarkoittaa niitä peruseriaatteita, jotka ohjaavat joukon toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi. Organisaatio (O) kuvaa, kuinka joukot on organisoitu toimintaa varten. Koulutus (T) kuvaa, kuinka joukot koulutautuvat ja harjoittelevat kyetäkseen toteuttamaan sotilaalliset harjoitukset ja operaatiot voimassa olevien normien mukaisesti. Materiaali (M) tarkoittaa niitä välineitä, joita käytetään joukkojen varustamiseen, ylläpitoon ja tukemiseen. Johtajuus (L) on kykyä johtaa organisaatiota, toimintaa tai yksilöitä sotilaallisen tai muun tavoitteen saavuttamiseksi tai muutoksen aikaansaamiseksi. Käsite kuvaa, miten johtajien ammatillinen koulutus ja osaamisen kehittäminen toteutetaan pätevien johtajien saamiseksi sotilaallisia harjoituksia ja operaatioita varten. Henkilöstöllä (P) tarkoitetaan sotilas- ja/tai siviilihenkilöstöä, joka tarvitaan määrätyn operaation tai tehtävän suorittamiseksi. Infrastrukturi (F) tarkoittaa kiinteää omaisuutta, joka koostuu yhdestä tai useammasta seuraavista tekijöistä: rakennus, rakenne, LVIS-järjestelmät, päällystetty tiestö ja/tai rakenteilla oleva maapohja. Tässä yhteydessä sillä tarkoitetaan sitä, millaista infrastruktuuria normin mukainen toiminta edellyttää.⁴⁵

NATO-yhteyksissä käytettynä suorituskykymalliin lisätään vielä yhteistoimintakyky/informaatio (interoperability/information) (I). Se on kykyä toimia yhtenäisesti, vaikuttavasti ja tehokkaasti, jotta liittoutuneet voivat saavuttaa taktiset, operatiiviset ja strategiset tavoitteet. Termi

⁴² The Joint Staff: *Joint Publication 3-24: Counterinsurgency*. s. GL-5. [https://fas.org/irp/doddir/dod/jp3_24.pdf], luettu 8.8.2020.

⁴³ PVOHJEK-PE: PUOLUSTUSVOIMIEN STRATEGINEN SUUNNITTELU. HK659/13.01.2015. s. 12.

⁴⁴ Kosola (2013), s.13.

⁴⁵ PVOHJEK-PE SOTILAALLISEN SUORITUSKYVYN KÄSITEMALLI. HO46/31.05.2018, liite D.

kuvaa, kuinka joukot kykenevät tehokkaasti harjoittelemaan ja toimimaan yhdessä kansallisesti ja kansainvälisten kumppanien kanssa NATO-, EU- ja YK-viitekehyksessä sekä muissa liittoumissa. Käsite kuvaa myös, missä määrin järjestelmät ja laitteet voivat vaihtaa informaatiota tai palveluja keskenään tai niiden käyttäjien välillä.⁴⁶ Kyseinen kohta on mukana tässä tutkimuksessa siitä syystä, että yhteistoimintakyvyllä ja informaatiolla on merkittävä rooli sekä vastakumouksellisessa toiminnassa että myöhemmin käsiteltävässä *Multi-Domain Operations* -konseptissa.

⁴⁶ SOTILAALLISEN SUORITUSKYVYN KÄSITEMALLI, liite D.

2 VASTAKUMOUKSELLINEN DOKTRIINI YHDYSVALTOJEN MAAVOIMISSA

Tässä luvussa pyritään vastaamaan ensimmäiseen alatutkimuskysymykseen ”Mitä vastakumouksellinen sodankäynti on vaatinut Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvyltä?”. Luvun aluksi luodaan katsaus käsitteisiin kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota, sekä esitellään lyhyesti tärkeimmät noiden sodankäynnin muotojen kehittymiseen vaikuttaneet teoreetikot. Tämän jälkeen esitellään se kehitys, joka johti vastakumouksellisuuden nousuun hallitsevaksi sodankäynnin muodoksi 2000 – luvun alkupuolen sodissa. Luvussa esitellään tämän lisäksi myös ohjesääntö *FM 3-24 Counterinsurgency*:n syntyyn johtanut kehitys sekä vastakumouksellisen sodankäynnin asettamat suorituskykyvaatimukset.

2.1 Kumouksellisen sodan synty

Vastakumouksellinen sodankäynti on nimensä mukaisesti vastaamista kumoukselliseen sodankäyntiin; niinpä sitä määriteltäessä tulee väistämättä määritellä myös kumouksellinen sodankäynti. Kumouksellisen sodan käsite voidaan jäljittää Napoleonin aikakauden sotiin. Kumouksellinen sota on luonteeltaan totaalista; se sisältää poliittisen, taloudellisen, sosiaalisen, sotilaallisen ja henkisen ulottuvuuden. Keskeisen osan kumouksellisen sodan luonnetta muodostaakin juuri viimeinen kohta liittyessään kiinteästi sekä poliittiseen että sosiaaliseen ulottuvuuteen.⁴⁷

Nykymuotoista muistuttava kumouksellinen sota on kuitenkin suhteellisen tuore käsite, joka varsinaisesti kehittyi vasta teollistumisen aikana. Kyseinen aikakausi toi mukanaan useita kriitikkoja, mukaan lukien Karl Marxin, jonka ajatukset, vaikka eivät sinänsä käsitelleetkään vallankumouksellisen sodan strategiaa, muodostivat kuitenkin pohjan Leninin ja hänen myötänsä kumouksellisen sodankäynnin tärkeimpinä teoreetikoina pidettyjen Mao Zedongin, Vo Ngyuen Giapin ja Che Guevaran ajatuksille.⁴⁸

⁴⁷ Seppänen, Esa: *Sissisota – aikamme sota*. Kirjayhtymä, Helsinki 1971, s. 53.

⁴⁸ Birtle, Andrew J.: *U.S. Army Counterinsurgency and Contingency Operations Doctrine 1942 – 1976*. United States Army Center of Military History, Washington D.C., 2006, s. 23 – 24.

2.1.1 Kumouksellisen sodan teorioita Maon, Giapin ja Guevaran mukaan

Mao Zedongin Kiinan sisällissodan ja sen aikana käydyin Kiinan-Japanin sodan aikana luoma kumouksellisen sodan malli jakaantui kolmeen vaiheeseen. Näistä vaiheista ensimmäisessä kumouksellinen sissiarmeija puolustautui ylivoimaisen vihollisen hyökkäystä vastaan. Toisessa vaiheessa aloitettiin vihollisen kuluttaminen. Kolmanteen vaiheeseen, vihollisen lyömiseen strategisella vastahyökkäyksellä siirryttiin, kun aseistuksen määrän kasvettua osa sissiarmeijasta oli voitu muuttaa tavanomaisiksi joukoiksi. Tässä näkyy mielenkiintoisella tavalla Maon tuntemus kiinalaisesta sotataidon klassikosta; Sunzi puhuu samalla tavoin tavanomaisten ja erikoisjoukkojen käytöstä, jotka tilanteen niin vaatiessa voivat muuttua toinen toisekseen.⁴⁹ Mao tunnisti ympäröivän väestön merkityksen sissiarmeijan menestykselle rekrytointipohjana, huollon varmistajana ja tiedustelun kannalta. Tätä riippuvuussuhdetta Mao kuvaa vertauksella kaloista ja vedestä: sissi on kala, joka tarvitsee ympäröivän väestön muodostamaa vettä elääseen.⁵⁰

Kenraali Vo Nguyen Giap, joka johti Vietminhin joukkoja ranskalaisia vastaan käydyssä Indo-Kiinan sodassa, sovelsi ja kehitti edelleen Maon oppia. Giapin mukaan kumouksellinen sota koostui kolmesta vaiheesta, jotka olivat tukialueiden perustaminen, varsinainen sissisota sekä avoin sota tavanomaisin joukoin. Näistä ensimmäisessä vaiheessa sissien tuli hankkia tarvittavat tukialueet ja perustaa tukikohdat, mikä edellytti tukea väestöltä. Toisessa vaiheessa sissit aloittivat taistelun vihollista vastaan hyökkäämällä liikenneyhteyksiä, vihollisen huoltoa ja valtakeskittymiä vastaan. Kolmannessa vaiheessa, sissien vahvistuttua tarpeeksi, seurasi avoin sota, jossa käytettiin tavanomaisia joukkoja. Giapin ajattelussa kriittistä oli jokaisen vaiheen onnistuminen: näin luotiin seuraavalle vaiheelle onnistumisen edellytykset.⁵¹

Kolmantena merkittävänä kumouksellisen sodankäynnin teoreetikkona mainitaan usein Ernesto ”Che” Guevara. Guevaran ajattelu poikkeaa Maon ja Giapin painotuksista etenkin siinä, että Guevara uskoi kaupungeissa aloitettavan sodan olevan laajennettavissa maaseudulle, jolla oli merkitystä sissien tukialueena. Vihollista tuli jatkuvasti kuluttaa ja paikallista väestöä värvätä sissien tueksi. Keinoina vastustajan infrastruktuurin ja talouden vahingoittamiseksi nähtiin sabotaasi ja terrori. Maon tavoin Guevara myös painotti tavanomaisten joukkojen merkitystä; näitä joukkoja saatiin muodostettua sitä mukaa, kun sissien määrä ja suorituskyky kasvoi ja

⁴⁹ Sun Tzu: *Sodankäynnin taito*, Tietosanoma Oy, 2002, s. 98-99.

⁵⁰ Seppänen (1971), s.119.

⁵¹ Kesseli (1998), s. 18 - 19.

vaikutusta saatiin levitettyä uusille alueille⁵². Guevaran ajattelussa näkyy myös painotus kumouksellisen sodan alkuvaiheeseen⁵³.

2.2 Vastakumouksellinen sota

Edellisessä alaluvussa esitetyn kumouksellisen sodan määritelmän mukaan se on totaalista ja sisältää useita ulottuvuuksia, joista mainitaan poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen, sotilaallinen ja henkinen ulottuvuus⁵⁴. Vastakumouksellisen sodankäynnin muodostaessa vastakeinon, jolla kumouksellista sotaa käyvää osapuolta estetään saavuttamasta tavoitteitaan, on sen kyettävä vastaamaan kumoukselliseen toimintaan kaikissa näissä ulottuvuuksissa.

Yhdysvaltojen puolustusministeriön julkaiseman *Joint Publication 1-02 The Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms* – sanaston mukaan vastakumouksellisuus (counterinsurgency) tarkoittaa ”kokonaisvaltaisia siviili- ja sotilaallisia pyrkimyksiä, joiden päämääränä on samanaikaisesti kukistaa ja rajoittaa kumouksellista toimintaa sekä vaikuttaa sen juurisyihin⁵⁵”.

David Kilcullen määrittelee vastakumouksellisen sodankäynnin olevan kattotermi niille keinoille ja toimenpiteille, joita hallitus käyttää kapinan tai kumouksellisen toiminnan kukistamiseksi. Nämä keinot voivat olla poliittisia, hallinnollisia, sotilaallisia, taloudellisia, psykologisia tai viestinnällisiä. Keinoja käytetään aina yhdistelmänä.⁵⁶ Kuten määritelmästä ilmenee, on vastakumouksellisen sodankäynnin otettava huomioon lukuisa määrä perinteisen sotilaallisen ajattelun ulkopuolella olevia tekijöitä ja pyrittävä vastaamaan näihin.

Kirjassaan *Counterinsurgency Lessons from Malaya and Vietnam – Learning to Eat Soup with a Knife* John A. Nagl jakaa vastakumouksellisen sodankäynnin kahteen lähestymistapaan: suoraan ja epäsuoraan. Suorassa lähestymistavassa vihollinen voitetaan tuhoamalla sen aseelliset voimat. Ratkaisu kuulostaa yksinkertaiselta, mutta mikäli kumouksellinen osapuoli kätkeytyy paikallisen väestön joukkoon Maon ajatusta noudattaen, ei sitä ole helppoa tunnistaa eikä sitä vastaan voida aseellisesti toimia ilman merkittävien siviilitappioiden riskiä.⁵⁷

⁵² Seppänen (1971), s.202 – 205.

⁵³ Kesseli (1998), s.21.

⁵⁴ Seppänen (1971), s.53.

⁵⁵ *Joint Publication 1-02: The Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms*, s. 51.

⁵⁶ Kilcullen, David: *Counterinsurgency*, C. Hurst & Co (Publishers) Ltd, London, 2010, s. 1.

⁵⁷ Nagl, John A.: *Counterinsurgency Lessons from Malaya and Vietnam - Learning to Eat Soup with A Knife*, Praeger Publishers, Westport, 2002, s. 27.

Epäsuorassa lähestymistavassa puolestaan pyritään erottamaan kumoukselliset taistelijat paikallisesta väestöstä muutenkin kuin aseellisin keinoin, toisin sanoen voittamaan väestön kannatus, jolloin kumouksellinen osapuoli ei saa tukea, joka on sen toiminnalle välttämätöntä. Tämä mukailee Maon ajatusta kumouksellisesta taistelijasta kalana ja väestöstä vetenä, jossa kala elää ja hengittää. Epäsuora lähestymistapa pyrkii siis kuivattamaan kalalta sen tarvitseman veden.⁵⁸

Vaikkakin vastakumouksellinen sodankäynti eroaa esitettyjen määritelmien mukaan käytännön toteutukseltaan perinteisestä taistelutoiminnasta, on se silti selkeästi sodankäynnin yksi muoto. Vastakumouksellinen sodankäynti on ennen kaikkea taistelua tahdosta ja vaikutusvallasta⁵⁹. Vastakumouksellisen operaation onnistumiselle on olennaista sekä mitoittaa että ajoittaa vastatoimet oikein, mikä edellyttää tuntemusta kumouksellisen sodan luonteesta. Yleensä tehokkaimpia keinoja ne toimenpiteet, jotka tähtäävät paikallisen väestön elinolosuhteiden parantamiseen. Näillä, pääosin sosiaalisilla ja hallinnollisilla toimenpiteillä, voidaan vaikuttaa kumouksellisten kannatukseen sekä mahdollisesti myös ideologiseen pohjaan.

Puhtaasti sotilaalliset toimet, jotka suunnataan kohti kumouksellisten taistelevia joukkoja, ovat luonnollisesti merkittävässä asemassa, mutta verrattuna hallinnollisiin toimiin niiden tarve on vähäisempi. Sissisota on vain yksi kumouksellisen sodan vaihe, joten vastakumouksellisen sodan tulee olla muuta kuin pelkkää vastasisitoimintaa, mikäli vastakumouksellista sotaa käyvä osapuoli haluaa päästä kestäviin tuloksiin.⁶⁰

Vaikkakin rauhanturvaamiseen tähtäävässä toiminnassa on käytännössä paljon samaa vastakumouksellisen sodankäynnin toteutustavan kanssa, on näiden kahden toimintamuodon välillä merkittävä ero. Siinä missä rauhanturvaamisen päätavoite on väkivallasta ja voimankäytöstä pidättäytyminen eikä taisteluun ryhtyminen ole lähtökohta, vastakumouksellinen sodankäynti koostuu sekä hyökkäyksellisistä että puolustuksellisista toiminnoista, ja väkivallan tai levottomuuksien puuttuminen saattaa itse asiassa merkitä jonkin suuremman taistelutoimen valmistelua vastustajan puolelta.⁶¹

⁵⁸ Nagl, (2002), s. 28.

⁵⁹ Jordan, David & James D. Kiras, David J. Lonsdale, Ian Speller, Christopher Tuck and C Dale Walton: *Understanding modern warfare* Cambridge University Press, 2nd Edition, 2016, s. 56.

⁶⁰ Kesseli (1998), s.152-153.

⁶¹ Headquarters, Department of Army: *United States Army and Marine Corps Field Manual FM 3- 24 Counterinsurgency (2006)*. Washington D.C., s. 1-20. [<https://www.hsdl.org/?view&did=468442>], luettu 24.10.2020.

2.2.1 Galula ja Thompson – teoreetikot syntyvän ohjesäännön taustalla

Seuraavassa esitellään lyhyesti kaksi Yhdysvaltojen vastakumoukselliseen ajatteluun ja sen myötä ohjesääntö *FM 3-24 Counterinsurgency*:n syntyyn vaikuttanutta teoreetikkoa. Kyseiset teoreetikot eivät suinkaan ole ainoita vastakumouksellisuutta tutkineita henkilöä, mutta johtuen heidän merkityksestään nimenomaan yhdysvaltalaisessa sotataidossa on heidät valittu osaksi tämän tutkimuksen taustoitusta.

Ranskalaista Algerian sodasta kokemuksensa ammentanutta David Galulaa (1919–1967) pidetään modernin vastakumouksellisen sodankäynnin eräänä merkittävimmistä kehittäjistä. Huolimatta RANDille sekä Harvardin yliopistolle laatimistaan tutkimuksista ja jälkimmäiseen perustuvasta kirjastaan *Counterinsurgency Warfare. Theory and Practice* Galula jäi käytännössä kuitenkin miltei tuntemattomaksi varsinkin synnyinmaassaan Ranskassa⁶². Yhdysvaltojen asevoimien etsiessä muotoa vastakumouksellisiksi muodostuneille Afganistanin ja Irakin operaatiolle kenraali David Petraeus, joka oli jo aiemmin tutustunut Galulan ajatteluun, nosti ohjesääntöä *FM 3-24 Counterinsurgency* kirjoitettaessa tämän vastakumouksellisista teoreetikoista korkeimmalle⁶³, ja Galulan ajattelu näkyy kyseisessä ohjesäännössä. Suomalaisesta näkökulmasta samaan tulokseen päätyy eversti (evp) Esa Seppänen.⁶⁴

Galulan ajattelussa vastakumouksellinen sodankäynti noudattaa neljää lainalaisuutta. Ensimmäisen niistä on kansan tuen välttämättömyys molemmille osapuolille. Tämän tuen merkitys korostuu varsinkin tilanteessa, jossa vastakumouksellinen osapuoli on puhdistanut jonkun alueen kumouksellisista, jolloin alueen pito omien hallussa ja näin ollen mahdollisuus siirtyä seuraavalle alueelle riippuu väestön tuesta.⁶⁵

Toinen lainalaisuus käsittelee tämän tuen saavuttamista vähemmistön tuen kautta. Tällöin tavoitteena ei ollut pelkästään väestön sympatia, vaan aktiivinen toiminta kumouksellista osapuolta vastaan. Galulan mukaan väestö voitiin jakaa kolmeen osaan: hallinnon vastustajat, sen tukijat sekä neutraalit. Vastakumouksellisen osapuolen tuli pyrkiä saamaan lisää kannattajia nimenomaan neutraalin osan keskuudesta.⁶⁶

⁶² Rekkedal, Nils Marius: *Winds of Change. On Irregular Warfare*. Juvenes Print, Tampere, 2012, s. 236.

⁶³ Kinnunen, Pekka: ”Saman ”kolikon” kolme puolta -David Galulan, Sir Robert Thompsonin ja Sir Frank Kitsonin vastakumouksellisen sodankäynnin teorioiden vertailu ja niitä yhdistävät tekijät”, Yleisesikuntaupseerikurssin diplomityö, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2015, s. 34

⁶⁴ Seppänen (1971), s. 215.

⁶⁵ Galula, David: *Counterinsurgency Warfare. Theory and Practice*. Frederick A. Praeger, Inc, Publishers, New York, 1964, s. 55 – 56.

⁶⁶ Sama, s. 56 – 57.

Edellä mainittu tuki oli kuitenkin kolmannen lainalaisuuden mukaan ehdollista. Galulan mukaan tietyllä alueella valtaan päässyt kumouksellinen toimija oli luonnollisesti uhka vastustajilleen, mistä johtuen kumouksellista toimintaa vastustaneet joko olivat passiivisia tai pakenivat ja tulivat uudelleen esiin vasta uhkan väistyessä. Kyseisestä lainalaisuudesta Galula muodosti neljä johtopäätöstä: 1) vastakumouksellisten voimannäyttö ja operaatiot alueella ovat edellytys väestön tuen hankkimiselle, 2) yhteiskunnalliset muutokset ja uudistukset alueella ovat turhia, ellei aluetta ollut puhdistettu kumouksellisista siten, ettei heillä ollut enää kontrollia alueella, 3) varsinkin alussa vastakumouksellisen osapuolen tulee viestittää toiminnallaan aikeitaan ja menestystään ja 4) vastakumouksellisessa sodassa voiman mittarina toimii poliittiselta organisaatiolta ja viime kädessä kansalta saatava tuki.⁶⁷

Neljäs lainalaisuus toteaa vastakumouksellisen toiminnan intensiteetin ja keinovalikoiman laajuuden olevan ratkaisevan tärkeitä onnistumiselle. Operaatiot ovat luonteeltaan pitkäkestoisia, intensiivisiä ja vaativat laajoja resursseja. Galulan mukaan vastakumouksellisessa sodassa voitto saavutettaisiin eristämällä kumouksellinen osa muusta kansasta pysyvästi siten, että paikallinen väestö vähitellen ottaisi vastuun itsensä suojelemisesta.⁶⁸

Englantilaista Sir Robert Thompsonia pidetään Galulan tavoin eräänä merkittävimmistä vastakumouksellisen sodankäynnin teoreetikoista, ja hänen ajattelullaan katsotaan olleen merkittävä vaikutus ohjesääntö FM 3-24:n syntyyn, mikä ilmenee myös kyseisestä ohjesäännöstä⁶⁹. Thompsonin ajatukset vastakumouksellisesta sodankäynnistä tiivistetään usein hänen esittämiinsä periaatteisiin, jotka hän esittää kirjassa *Defeating Communist Insurgency*. Kyseisten, aikanaan kovaakin kritiikkiä kohdanneiden periaatteiden osalta tulee kuitenkin huomioida se, että mainitusta kirjasta ne muodostavat vain yhden luvun ja niitä tarkasteltaessa tulee huomioida kirjoitusajankohta.⁷⁰

Thompsonin ensimmäisen periaatteen mukaan valtiolla, joka käy vastakumouksellista sotaa kumouksellisia vastaan, tulee olla selkeä tavoite, joka on poliittisesti vakaan ja elinkelpoisen sekä yhtenäisen maan perustaminen ja ylläpitäminen. Thompson, samoin kuin Galula, näki vastakumouksellisen sodankäynnin olevan ensisijaisesta kontrollin saavuttamista väestöstä; taistelu

⁶⁷ Galula (1964), s. 57 – 58.

⁶⁸ Sama, s. 58 – 59.

⁶⁹ *United States Army and Marine Corps Field Manual FM 3-24 Counterinsurgency (2006)*, s. viii, 5-1, 5-26.

⁷⁰ Thompson, Robert: *Defeating Communist Insurgency. The Lessons of Malaya and Vietnam*. Frederick A. Praeger, Inc, Publishers, New York, 1966, s. 50 – 62.

käytiin kansasta ja sen uskollisuudesta, eikä sota ollut ratkaistavissa yksinomaan sotilaallisella voimalla.⁷¹

Toisen periaatteen mukaan vastakumouksellista taistelua käyvän hallituksen toiminnan tuli olla legitiimiä. Thompson piti lainsäädäntöä viitekehyksenä oikealle ja väärälle ja ymmärsi psykologisen ulottuvuuden siinä, että mikäli hallitus oletti kansalaistensa pitävän sitä laillisena ja noudattavan lakeja, ei se omalla toiminnallaan voinut rikkoa niitä, vaikka kumouksellinen osapuoli toiminnallaan siihen houkuttelikin. Tällöin hallituksen oli myös helpompaa esittää kumouksellinen osapuoli terroristeina ja korostaa omaa rooliaan väestön suojelijana.⁷²

Kolmas periaate toteaa, että vastakumouksellisella toiminnalla tuettavan hallituksen on oltava osallisena kaikkien toimialojen suunnittelussa, jotta sotilaalliseen toimintaan voidaan lisätä myös poliittinen, sosiaalinen, taloudellinen ja hallinnollinen ulottuvuus, poliisitoiminta sekä mahdolliset muut toimijat. Yhteinen suunnittelu vähentää päällekkäisyyttä ja selkeyttää kunkin toimijan vastuualuetta. Jotta kokonaisuus palvelisi vastakumouksellista päämäärää parhaalla mahdollisella tavalla, tuli sotilaallisen ja siviilihallinnon toimien olla koordinoitu keskenään. Resurssien ollessa rajoitetut Thompson ymmärsi painopisteen luomisen merkityksen. Yhteisen suunnittelun tavoitteena oli temmata aloite ja näin pakottaa kumouksellinen osapuoli reagoimaan.⁷³

Neljännän periaatteen mukaan toiminnan painopisteen tulee olla poliittisen ulottuvuuden lyömisessä sen sijaan, että keskityttäisiin pelkästään kumouksellisten joukkojen lyömiseen. Kumoukselliset tuli eristää väestöstä keskittymällä lyömään usein asutuskeskuksissa toimivat poliittiset osat Maon kalat vedessä -ajattelumallin mukaisesti⁷⁴. Tähän pyrittiin estämällä yhteys maaseudulla olevien taistelevien osien ja asutuskeskusten välillä, jolloin taistelevat osat joutuivat hakeutumaan asutuskeskusten läheisyyteen turvatakseen huoltonsa, mikä puolestaan asetti ne alttiiksi vastakumouksellisten turvallisuusjoukkojen toiminnalle.⁷⁵

Thompsonin esittämän viidennen periaatteen mukaan vastakumouksellisen sodan ollessa vaiheessa, jossa kumouksellinen osapuoli käy sissisotaa, tuli hallituksen ensisijaisesti turvata oma tukialueensa. Sama pätee kääntäen: ennen kuin kumouksellisuus oli avointa, tuli toiminnan pai-

⁷¹ Thompson (1966), s. 50 – 62.

⁷² Sama.

⁷³ Sama.

⁷⁴ Tse-tung, Mao: *On Guerilla Warfare*, Translated from The Chinese and With an Introduction by Samuel B. Griffith, University of Illinois Press, Champaign/IL, 2000, s. 93.

⁷⁵ Thompson (1966), s. 50 – 62.

noipiteen olla maaseudun turvallisuus- ja hallintorakenteen parantamisessa. Lisäksi se, että jotkut alueet menetettiin tilapäisesti kumouksellisille, oli asia, joka tuli hyväksyä. Tällöin kumouksellisten toimintaa tuli rajoittaa siten, ettei se levinnyt uusille alueille, jotka mahdollisesti tarjoaisivat paremmat tukeutumisedellytykset. Thompson ei pitänyt nopeita voittoja itseisarvona mutta näki sotilasvoiman olevan keino nopeuttaa ratkaisua kumouksellisten hallussa olevilla alueilla. Thompson ymmärsi, ettei kaikkia alueita voitu pitää hallituksen hallinnassa kaikissa vaiheissa mutta painotti silti turvallisuusjoukkojen näkyvyyden merkitystä.⁷⁶

Vastakumouksellisen operaation peruskonseptiksi Thompson muodosti nelivaiheisen CLEAR - HOLD - WIN - WON – mallin, jonka rakenne yksinkertaistettuna on seuraava:

- Ensimmäisessä vaiheessa puhdistaa alue kumouksellisista laajentamalla omaa tukialuetta (CLEAR)
- Toisessa vaiheessa palauttaa alue hallinnon otteeseen ja luo edellytykset turvallisuudelle (HOLD)
- Kolmannessa vaiheessa voittaa väestö hallinnon puolelle parantamalla olosuhteita monipuolisesti (WIN)
- Neljännessä vaiheessa syvennä yhteistyötä, pura mahdolliset aiemmat pakkokeinot (WON)

Sama periaate on Afganistanin ja Irakin sodissa muokattu malliin CLEAR- HOLD – BUILD, jolloin BUILD-vaiheella tarkoitetaan yhteiskunnan ja olosuhteiden kehittämistä. samalla kun hallituksen joukot turvaavat alueen ympäristöä.⁷⁷

David Kilcullen määrittelee vastakumouksellisen toiminnan onnistumiselle seuraavat edellytykset⁷⁸:

Poliittinen näkökulma.

Paikallisen hallituksen poliittisen legitimiuden ja tehokkuuden rakentaminen kansalaistensa ja kansainvälisen yhteisön silmissä on ensiarvoisen tärkeää. Poliittinen uudistaminen ja kehitys edustavat vastakumouksellisen strategian kovaa ydintä ja muodostavat perustan kaikille muille vastakumouksellisille toimenpiteille. Tämä edellyttää aitoa halukkuutta uudistaa käytäntöjä, korjata epäkohtia ja niitä hallinnon ongelmia, joista aiheutuvia olosuhteita kumoukselliset hyö-

⁷⁶ Thompson (1966), s. 50 – 62.

⁷⁷ Sama.

⁷⁸ Kilcullen, David: *The Accidental Guerilla – Fighting Small Wars in the Midst of a Big One*. C. Hurst & Co (Publishers) Ltd, London, 2009, s. 110 - 111.

dyntävät. Samalla näin toimimalla heikennetään kapinallisten tukea väestön keskuudessa voittamalla heidän kannattajansa hallituksen puolelle ja vakuuttamalla paikallisten yhteisöjen johtajat liittoutumaan hallituksen kanssa.

Kokonaisvaltainen lähestymistapa.

Vastakumouksellisen toiminnan parhaat käytännöt integroivat tiiviisti poliittiset, taloudelliset, turvallisuus- ja informaatiotekijät. Niissä synkronoidaan siviili- ja sotilalliset toimet yhtenäisen poliittisen johdon ja yhteisten johtamis-, rahoitus- ja resurssimekanismien alaisuuteen. Tämä edellyttää yhteistä tilanneymmärrystä siviili- ja sotilasvirastojen sekä koalitio- ja isäntävaltioiden hallitusten välillä, jota päivitetään jatkuvalla, puolueettomalla tilannearvioinnilla.

Jatkuvuus, toimivaltuudet ja resurssit.

Vastakumouksellisen kampanjan avainhenkilöiden (komentajat, suurlähettiläät, poliittiset esikunnat, avustusoperaatioiden johtohenkilöt, tärkeimmät neuvonantajat ja tiedustelu-upseerit) olisi oltava operaatioalueella koko kampanjan keston ajan, ja mikäli tämä ei ole mahdollista, kuitenkin mahdollisimman kauan. Avainhenkilöstöllä on oltava riittävät toimivaltuudet ja resurssit työn tekemiseen samalla kun tarkastellaan ongelmaa pitkällä aikavälillä, jotta toimintaa ja käytänteitä voidaan kehittää johdonmukaisesti ja soveltaa ajan myötä.

Väestö lähtökohtana turvallisuustilanteen parantamiselle.

Ollakseen tehokasta vastakumouksellisen toiminnan on kyettävä tarjoamaan turvallisuutta nimenomaan paikalliselle väestölle. Vihollisen tuhoamisen sijaan tämä päämäärä nousee keskeiseksi. Se edellyttää turvallisuusjoukkojen jatkuvaa läsnäoloa, yhteistoimintaa paikallisen yhteisön johtajien kanssa, itseään puolustamaan kykenevien ns. korttelipartioiden luomista sekä pienten joukkojen toimintaa yhteistoiminnassa paikallisten turvallisuusjoukkojen kanssa. Edelleen väestön turvallisuustilanteen parantaminen edellyttää laajamittaista tilannetietoisuutta, nopeita reagointiaikoja ja sellaisia toimintamalleja, jotka eivät ole ennalta arvattavissa. Hallinnon sekä kehittämis- ja turvallisuustoimien tulee olla balanssissa; kansalaisten tukea ei voida saavuttaa, mikäli väestö ei pidä kehityslupauksia luotettavina tai niiden toteuttaminen viivästyy. Tämä edellyttää turvallisuustoiminnan tarkkaa rakentamista kehitys- ja hallintotoimia tukevaksi ja päinvastoin.

Yhteistoiminta paikallisen hallituksen kanssa.

Paikallisen hallituksen on oltava aidosti johtovastuussa ja turvallisuusjoukkojen on tuettava sitä suunnittelulla ja neuvonnalla. Vastakumouksellisen liittouman on tarjottava asiantuntemusta

tukemaan paikallista osaamista ja siten kasvattaa hallituksen toimintakykyä, kuitenkin säilyttäen kunnioitus sen itsenäisyyttä kohtaan. Paikallista osaamista tulee hyödyntää ”kotikenttä-edun” ylläpitämiseksi.

Hyvänä esimerkkinä edellisestä on tilanne, johon Yhdysvallat ajautui Irakissa. Yhdysvaltalaisjoukkojen vähäisen vahvuuden vuoksi Irakin armeijan panos vastakumoukselliseen toimintaan oli oleellisen tärkeä huolimatta siitä, että joukkoja lisättiin voimakkaasti vuosina 2007 – 2008.⁷⁹

Tehokkaat ja legitiimit paikalliset turvallisuusjoukot.

Tehokas vastakumouksellinen toiminta edellyttää sellaisten paikallisten turvallisuusjoukkojen perustamista, jotka mielletään laillisiksi toimijoiksi, toimivat paikallisten lakien mukaan ja kykenevät tehokkaasti suojelemaan väestöä kumouksellisilta. Tällaisten joukkojen rakentaminen vie huomattavasti enemmän aikaa ja resursseja kuin yleensä arvioidaan. Näiden joukkojen rakentamisen aikana liittouman joukkojen tulee olla valmiita kohtaamaan vihollinen taistelussa, jotta kumouksellisten vaikutus paikallisiin instituutioihin minimoidaan. Avoin taistelu, ei siis etäältä tapahtuva tulenkäyttö, on välttämätöntä, jotta siviiliuhrien määrä kyetään minimoimaan ja tilanteeseen kyetään reagoimaan joustavasti. Näin luodaan edellytykset myös taistelun jälkeisille poliittisille ja taloudellisille toimille.

Laajempi näkökulma

Koska kumoukselliset tavallisesti tukeutuvat myös naapurimaiden alueelle ja saavat tukea ylikansallisilta terroristijärjestöiltä ja rajat ylittäviltä rikollisverkostoilta, koko alueen kattava lähestymistapa on välttämätöntä. Tällöin tulee keskittyä kumouksellisten käyttämien tukialueiden häiritsemiseen, rajojen ja raja-alueiden valvomiseen ja naapurimaiden alueella olevien terroristien käyttämän infrastruktuurin heikentämiseen samalla, kun luodaan sellainen yksimielinen poliittinen ilmapiiri, joka tekee alueesta epäsuotuisan ympäristön kumouksellisille.

2.3 Vastakumouksellisuus Yhdysvaltojen maavoimissa

Yhdysvalloissa kumouksellista ja vastakumouksellista sotaa alettiin tutkia 1950-luvulla.

Tarve tähän syntyi aluksi Yhdysvaltojen tukiessa Ranskaa sen käymässä Indokiinan sodassa. Maavoimat keräsivät omaa doktriiniaan varten tietoja kommunistien kumouksellisesta sodankäynnistä. Myös Ranskan kokemukset Indokiinasta ja Algeriasta tunnistettiin, mutta ne, ironista kyllä, ohitettiin usein sen takia, että niiden taustalla oli hävitty sota. Aihetta käsiteltiin

⁷⁹ Marston, Daniel & Carter Malkasian (eds.): *Counterinsurgency in Modern Warfare*, Osprey Publishing, Oxford, 2008, s. 259.

myös sotilasopetuslaitoksissa, joten upseeristo tutustui vastakumouksellisen sodan teoreetikoihin.⁸⁰

Maavoimat julkaisi oman vastakumouksellisen sodan ohjesääntönsä 1961. *FM 31-15 Operations Against Irregular Forces*:ssa tunnustettiin myöhemmin keskeiseen rooliin nouseva tiedustelun merkitys ja tarve yhteiselle suunnittelulle sekä sotilas- että siviilitoimijoiden osalta, joskin jälkimmäinen kohtasi kritiikkiä siitä, ettei se sitouttanut siviilitoimijoita vastakumouksellisuuteen. *FM 31-15*:n rinnalle julkaistiin seuraavan parin vuoden aikana myös täydentäviä ohjesääntöjä. Kehittämistyötä jatkettiin sodan jatkuessa.⁸¹

Yhdysvaltalaisen sotataidon tutkimus- ja kehitystyön painopisteen voidaan kuitenkin katsoa kääntyneen takaisin tavanomaisen sodan tutkimukseen Vietnamissa kärsityn tappion seurauksena. Kyseisestä tappiosta muistuttanut vastakumouksellisen sodan tutkimus ei ollut suosiossa, ja aiempi osaaminen lähestulkoon unohdettiin tai siitä ei haluttu puhua painopisteen ollessa muualla.⁸²

Vuoden 2003 Yhdysvaltojen maavoimat oli kylmän sodan jäljiltä järjestetty, suunniteltu, koulutettu ja varustettu voittamaan toinen vastaava asevoima tavanomaisessa taistelussa, ja sen voidaan sanoa olleen ylivoimainen tuolla alalla.⁸³ Irakin sodan aluksi tapahtunut, konventionaalisen sodan keinoin toteutettu hyökkäysvaihe sujuikin hyvin, mutta sen jälkeen alkoivat ongelmat. Nopealla tempolla toimeenpantuja ja johdettuja, teknistä ylivoimaa hyödyntäviä hyökkäysoperaatioita seurasi pitkäkestoinen vakautusvaihe, jolla pyrittiin parantamaan yhteiskunnan vakautta ja elinoloja sekä tukahduttamaan kumouksellista toimintaa. Yhdysvaltojen valmiudet tämänkaltaiseen toimintaan olivat kuitenkin heikot sekä poliittisesti että sotilaallisesti. Maavoimat ei ollut valmistautunut sellaista vihollista vastaan, joka ymmärsi, ettei se voi toivoa voittavansa Yhdysvaltain armeijaa tavanomaisella taistelukentällä, ja kävi taistelua tästä lähtökohdasta. Näin ollen maavoimat oli varsinkin aluksi lähes kyvytön vastaamaan kumouksellisten käyttämään väkivaltaan. Maavoimien tarpeesta keskittyä kylmän sodan jälkeen vastakumouksellisuuteen oli esitetty mielipiteitä, mutta tosiasia on, että kapinan alkaessa Irakissa loppukesällä 2003 maavoimat ei ollut valmistautunut siihen.⁸⁴

⁸⁰ Kinnunen (2015), s. 25.

⁸¹ Sama, s. 28.

⁸² Kinnunen (2015), s. 30; Spoehr, Thomas W: U.S. Army, 2021 *Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021, s. 358. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 20.2.2021.

⁸³ Nagl, John A: *The Evolution and Importance of Army/Marine Corps Field Manual 3-24, Counterinsurgency*. Esipuhe ohjesääntöön FM 3-24 Counterinsurgency, 2007. WWW-lähteeksi toimittanut Chicagon yliopisto. [<http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/841519foreword.html>], luettu 29.12.2020.

⁸⁴ Sama.

Kyvyttömyys vastata kumoukselliseen toimintaan juontaa juurensa haluttomuudesta sisäistää ja ottaa käyttöön hävityn Vietnamin sodan opetuksia. Maavoimien komentajanakin toiminut kenraali Peter Schoomakerin mukaan Vietnamin "Yhdysvaltain maavoimat oli lukittunut taistelemaan tavanomaista vihollista vastaan, joka taisteli tavanomaisella taktiikalla, ja näin ollen tukahdutti sekä maavoimien sisältä, että sen ulkopuolelta nousseet innovatiiviset ajatukset. Seurauksena oli, että Yhdysvaltain maavoimat ei oppinut niin tehokkaasti kuin olisi pitänyt, ja sen epäonnistumisilla Vietnamin sodassa oli vakavia vaikutuksia sekä maavoimiin että kansakuntaan". Maavoimien entinen varakomentaja kenraali Jack Keane myöntää huomanneensa Irakissa, että maavoimat oli pantu sellaiselle taistelulentäälle, jollaisella hän oli ollut 37 vuotta. "Maavoimilla ei ole mitään oppia, eikä maavoimia ollut opetettu ja koulutettu kumouksellisen sodan kohtaamiseen. Vietnamin sodan jälkeen puhdistimme itsemme kaikesta, mikä liittyi epätavanomaiseen sodankäyntiin tai kapinallisuuteen, koska se liittyi siihen, kuinka hävisimme tuon sodan. Jälkikäteen tarkasteltuna se oli huono päätös." ⁸⁵

Maavoimien huonoon valmiuteen ratkaista Irakissa kumouksellisten toiminnallaan aiheuttamat ongelmat voidaan löytää monia syitä, joista tärkeimpiä oli nykyisen vastakumouksellisen doktriinin puute sodan alkaessa. Irakin sodan alkaessa maavoimat ei ollut julkaissut ohjesääntöä vastakumouksellisesta sodankäynnistä yli kahteenkymmeneen vuoteen, minkä seurauksena maavoimilta puuttui olennaista kalustoa ja osaamista. Tästä esimerkkinä voidaan mainita joukkojen suojaaminen tienvarsipommeilta. Maavoimat ei myöskään ollut kouluttanut sotilaitaan yhtenä vastakumouksellisen sodankäynnin ratkaisevana tekijänä pidettävään väestön suojelemiseen, eikä sen joukoilla ollut kaikkia niitä poliittisia, diplomaattisia ja kielellisiä taitoja, joita ne tarvitsivat tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Maavoimilla ei ollut edes yhteistä käsitystä vastakumouksellisissa operaatioissa kohdattavista ongelmista, koska se ei ollut tutkinut sellaisia taisteluita, hyödyntänyt saamaansa oppia ja keskustellut tavoista saavuttaa menestystä vastakumouksellisissa sotatoimissa. Ei ole väärin todeta, että vuonna 2003 suurin osa maavoimien upseereista tiesi enemmän Yhdysvaltain sisällissodasta kuin vastakumouksellisesta sodankäynnistä. ⁸⁶

⁸⁵ Nagl (2007).

⁸⁶ Sama.

2.3.1 Vastakumouksellinen ohjesääntö luodaan

Maavoimat tunnusti ongelman myöhässä Irakin kapinan kehittyessä ja aloitti kiireellisesti toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi. Vastauksia etsittiin jo kertaalleen hyläytyistä Vietnamin sodan aikaisista opeista ja teoreetikoista. Fort Leavenworthissa sijaitsevan Combined Arms Centerin (CAC) opinto-osasto julkaisi 1. lokakuuta 2004 väliaikaisen vastakumouksellisen toiminnan ohjesäännön *Field Manual (Interim) 3-07.22*. Korvaavan ohjesäännön laatiminen aloitettiin heti, mutta se sai vauhtia vasta lokakuussa 2005, kun kenraaliluutnantti David Petraeus palasi toiselta Irakin komennukseltaan ottaakseen CAC:n komennon ja otti vastatakseen kaikesta Yhdysvaltain maavoimien opillisesta kehityksestä.⁸⁷

Maavoimat oli valmistautumaton Irakin valtauksen jälkeen tapahtuneeseen jälleenrakentamiseen ja vastakumouksellisiin operaatioihin, vaikka näitä päättäjien taholta vaadittiinkin.⁸⁸ Kaikesta huolimatta maavoimat osoittivat kykenevänsä sopeutumaan: joukot toteuttivat vastakumouksellista sodankäyntiä heti vuodesta 2003 alkaen, ennen *FM 3-24*:n julkistamista kolme vuotta myöhemmin.⁸⁹

Teknologisen ylivoiman turvin menestyksellisesti käyty sodan alkuvaihe Irakissa oli jättänyt maakomponentin miesvahvuuden määrällisesti pieneksi. Laskelmat kuitenkin osoittivat, että Irakin alueen miehittämiseen ja turvaamiseen vaadittiin 500 000 miestä, mikä oli yli kolme kertaa alueella olevien maajoukkojen vahvuus. Määrä ylitti maavoimien kokonaisvahvuuden.⁹⁰ Alueelle siirrettiin lisävoimaa muilta operaatioalueilta, sekä kansalliskaartin ja reservin yksiköistä. Nämä yksiköt olivat kuitenkin maavoimien joukkojakin heikommin koulutettuja ja varustettuja vastakumoukselliseen toimintaan soveltuviksi kaluston ollessa osittain jopa Vietnamin sodan aikaista.⁹¹

Kaluston kannalta tilanne ei ollut parempi. Käytössä ollut ajoneuvokalusto ei esimerkiksi soveltunut partiointiin, ja vaikka tarve toisenlaiselle ajoneuvokalustolle tunnistettiin, maavoimat piti tilannetta ohimenevänä ja oli haluton hankkimaan kalustoa väliaikaisena pitämäänsä tarpeeseen. Kaluston spesifisyydestä kertoo se, että tuhannet MRAP-miehistönkuljetusajoneuvot

⁸⁷ Nagl (2007).

⁸⁸ Farrell, Theo, Sten Rynning & Terry Terriff: *Transforming Military Power since the Cold War; Britain, France, and the United States, 1991-2012*, Cambridge University Press, United Kingdom, 2013 s.102–103.

⁸⁹ Rayburn, Joel D. & Frank K. Sobchak: *The US Army in The Iraq War: Volume I*, United States Army War College Press, Pennsylvania s.637–638.

⁹⁰ Lewis, Adrian: *The American Culture of War*, Routledge Taylor & Francis Group, New York, 2007, s.442; Shimko, Keith L.: *The Iraq Wars and America's Military Revolution*, Cambridge University Press, New York, NY, 2010, s.173–174.

⁹¹ Lewis (2007), s.443.

osoittivat kyllä käyttökelpoisuutensa miehitysvaiheessa mutta ovat sittemmin osoittautuneet hyödyttömiksi muunlaiseen käyttöön.⁹²

CAC: n ja Fort Leavenworthin johdossa Petraeus ajoi muutosta, jonka tarkoituksena oli maavoimien kehittäminen tehokkaammiksi vastakumouksellisessa toiminnassa. Hän keskittyi maavoimien koulutusjärjestelmiin ja nimesi ensisijaiseksi tavoitteeksi luoda maavoimille sellaisia kouluttajia, jotka hallitsisivat vastakumouksellisen sodankäynnin menetelmät. Petraeus loi myös vahvat suhteet merijalkaväkeen, ennen kaikkea ensimmäistä merijalkaväkidivisioonaa Bagdadiin kohdistuneen hyökkäyksen aikana ja myöhemmin Al Anbarin maakunnassa komentaneeseen kenraaliluutnantti James Mattisiin.⁹³ Molemmat puolustushaarat kehittivätkin yhteistyössä nykyaikaisen vastakumouksellisen sodankäynnin ohjesäännön. Poikkeavaa tässä kyseisessä ohjesääntötyössä oli paitsi se, että tarve sille syntyi käytännön kenttätoiminnassa kohdattuista haasteista, myös se, että sen laatimisessa keskeisessä roolissa olivat keski- ja alatason sotilasjohtajat sekä siviilit. Näin ohjesääntöön saatiin kirjoitusvaiheessa mukaan menestyksenkään vastakumouksellisen toiminnan edellytyksenä oleva moniulotteisuus.⁹⁴

Aikaisemmin mainittu Petraeuksen Galulaa ja Thompsonia kohtaan tuntema arvostus näkyy ohjesääntötyön tuloksena vuonna 2006 syntyneessä *FM 3-24 Counterinsurgency*:ssa, jossa korostetaan Galulan ja Thompsonin ajatusten merkitystä. Ohjesäännön lopullisessa versiossa löydettiin tasapaino varsinaisten kapinallisten ja vähemmän taistelemaan sitoutuneiden vihollisten kohtelulle; jälkimmäisiä pyrittäisiin suostuttelemaan luopumaan taistelusta poliittisia, taloudellisia ja informaatioelementtejä hyödyntämällä. Ohjesääntöä arvioitiin ja tutkittiin laajasti, myös useilla Jihadi-verkkosivustoilla: kopioita on löydetty Talebanin harjoitusleireiltä Pakistanista. Se ladattiin yli 1,5 miljoonaa kertaa ensimmäisen kuukauden kuluessa sen julkaisemisesta Fort Leavenworth- ja Marine Corps -sivustoille.⁹⁵ *FM 3-24* painotti nimenomaan väestön tuen, ”hearts and minds”, voittamista ja se nosti paikallisen, ei-kumouksellisen väestönsuojelun keskiöön. Kyseinen idea kohtasi myös kritiikkiä. Joidenkin mukaan nimenomaan tuhoamisoperaatiot muodostivat koko voiman ytimen Irakissa. Tästäkin huolimatta *FM 3-24*:lla katsotaan olleen kauaskantoisia seurauksia.⁹⁶

⁹² Mäkinen, Tuomas: *Yhdysvaltojen maavoimien sotataidon muutos kylmän sodan päättymisestä 2010-luvulle*, Pro gradu -tutkielma, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2020, s. 68.

⁹³ Nagl (2007).

⁹⁴ Farrell ym. (2013), s.103.

⁹⁵ Nagl (2007).

⁹⁶ Fremont-Barnes, Gregory (ed); *A History of Counterinsurgency Volume 2 - From Cyprus to Afghanistan, 1955 to the 21st Century*, Praeger, 2015, s. 379.

FM 3-24 on operatiiviselle tasolle tarkoitettu ohjesääntö. Siinä keskiössä on taito suhteuttaa paitsi joukkojen käyttö myös joukon toiminta kulloinkin vallitsevan tilanteen ja toimintaympäristön mukaisesti. Verrattuna esimerkiksi toiseen maavoimien ohjesääntöön *FM 3-0 Operations*:iin, painottaa *FM 3-24* huomattavasti enemmän yhteistoimintaa paikallisten siviiliviranomaisten kanssa. Tämä yhteistoiminta, eikä niinkään kumouksellisten lyöminen suoralla sotilaallisella voimalla, muodostaa doktriinin ytimen, mikä ei kuitenkaan millään tavalla sulje pois myös suoraviivaisemman toiminnan käyttöä tilanteen niin vaatiessa. *FM 3-24*:ssa esitetyt toimintatavat perustuvat historiallisiin esimerkkeihin, missä siinäkin näkyy Petraeuksen kädenjälki. Ohjesäännön tarkoituksena on selittää mahdollisimman kattavasti, miten vastakumouksellista sotaa tulee käydä.⁹⁷ Nils Marius Rekkedal luonnehtii kirjassaan *Nykyaikainen sotataito* kyseisen, siinä vaiheessa vielä väliaikaisen ohjesäännön olevan ”yksi ensimmäisistä jossa yritetään muodostaa synteesi vanhemmista kapinataistelujen kokemuksista yhdistettynä uusiin sotilaallisiin ajatustapoihin ja teorioihin.”⁹⁸ Samoin Rekkedal toteaa teoksessaan *Winds of Change: on irregular warfare* kyseisen ohjesäännön olleen ensimmäisen, jossa on aukikirjoitettuna painotus kulttuuriseen tietoisuuteen ja kielitaidon merkitykseen, joskaan nämä periaatteet sinänsä eivät ole vastakumouksellisessa toiminnassa mitenkään uusia.⁹⁹

FM 3-24 Counterinsurgency:n osalta tulee huomioida, että kyseinen ohjesääntö on tietyllä tavalla ainutlaatuinen: se on tarkoitettu operatiiviselle tasolle, vaikka monet sen käsittelemät asiat ja nimenomaan muuttuneet asiat ovat mitä suurimmassa määrin alatasolla tapahtuvaa toimintaa. Osittain tätä on pyritty paikkaamaan julkaisemalla *FM 3-24.2 Tactics in Counterinsurgency*, jossa mennään osittain jopa taistelutekniselle tasolle. Jo keväällä 2006 David Kilcullen julkaisi *Military Review* -lehdessä kirjoituksensa ”*Twenty-Eight Articles*”: *Fundamentals of Company-level Counterinsurgency*, jossa Kilcullen otsikon mukaisesti esittää 28 nimenomaan kompaniatasolle tarkoitettua huomiota ja onnistumisen edellytystä vastakumouksellisesta toiminnasta¹⁰⁰. Kyseisessä artikkelissa esitetyt periaatteet on julkaistu myös *FM 3-24.2*:n liitteenä, samoin kuin T.E. Lawrencen kirjoittama *Twenty-seven Articles*, jolle Kilcullenin tekstin nimeäminen on sivumennen sanoen selvä kunnianosoitus.¹⁰¹

⁹⁷ Kretchik, Walter E: *US Army Doctrine from the American Revolution to the War on Terror*, University Press of Kansas, Kansas, 2011, s. 263 – 266.

⁹⁸ Rekkedal, Nils Marius: ”*Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa*”, Edita Prima Oy, Helsinki, 2006, s. 496.

⁹⁹ Rekkedal, (2012), s 44.

¹⁰⁰ Kilcullen, David.: ”*Twenty-Eight Articles*”: *Fundamentals of Company-level Counterinsurgency*, *MILITARY REVIEW*, May-June 2006 [<https://cgsc.contentdm.oclc.org/digital/collection/p124201coll1/id/165/rec/4>], luettu 9.5.2021.

¹⁰¹ Headquarters, Department of Army: *Field Manual FM 3- 24.2 Tactics in Counterinsurgency (2009)*. Washington D.C., Appendix C ja D. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/fm3_24x2.pdf], luettu 20.8.2020.

FM 3-24:n toinen luku käsittelee muun kuin sotilaallisen toiminnan ensisijaista roolia ja muiden virastojen ja järjestöjen ratkaisevaa roolia vastakumouksellisessa toiminnassa menestymiseksi. Tiedustelua käsittelevässä kolmannessa luvussa ohjesääntö tuo julki sen asian, että vaikka tulli-voima on ratkaiseva tekijä tavanomaisen sodankäynnin menestyksessä, avain voittoon vastakumouksellisen toiminnan yhteydessä on tiedustelu tukevasta väestöstä peräisin olevan kapinallisen vihollisen sijainnista ja henkilöllisyydestä; yksi toiminnan periaatteista on, että ”tiedustelu ohjaa operaatioita”. Liite aiheesta ”Sosiaalisen verkoston analyysi” auttaa armeijan tiedustelujärjestelmää siirtymään tavallisesta vihollistietoanalyysistä kohti ymmärrystä niiden vaikutusvaltaisten henkilöiden verkostoista, jotka ovat Yhdysvaltojen nykyisin kohtaamia vaarallisimpia vihollisia.¹⁰²

Ohjesääntö esittelee uusia doktrinaalisia rakenteita, mukaan lukien operaation perusrakenne ja suunnittelu luvussa 4 ja toimintalinjat luvussa 5. Operaatio-luku julkaisee useita toimintalinjoja – esimerkkejä ovat taisteluooperaatiot, isäntävaltion turvallisuusjoukkojen rakentaminen, välttämättömät palvelut, hyvä hallintotapa, taloudellinen kehitys, tiedotus- ja informaatiokampanjat – jotka on toimeenpantava samanaikaisesti operaatiosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Luvussa 6 keskitytään tarpeeseen rakentaa ja kehittää isäntävaltion turvallisuusjoukkoja, jotka viime kädessä voittavat tai häviävät vastakumouksellisia sotia; Ohjesääntö tunnistaa myös luvussa 7 ainutlaatuiset johtamisen haasteet, jotka liittyvät kaikkiin sotatoimiin ilman etulinjoja ja sellaista vihollista vastaan, joka piiloutuu väestön sekaan. Luku 8 käsittelee vastakumouksellisten sotatoimien logistisia ongelmia ja tarjoaa niihin ratkaisuja.¹⁰³

2.4 Vaatimukset suorituskyvylle

Steven Metz esittää 2007 julkaistussa tutkimusraportissa *LEARNING FROM IRAQ: COUNTERINSURGENCY IN AMERICAN STRATEGY* seitsemän ominaisuutta, jotka hänen mukaansa Yhdysvaltojen asevoimilla tulisi olla, mikäli ne aikovat optimoida suorituskykynsä vastakumouksellisuuden näkökulmasta. Nämä ominaisuudet ovat seuraavat:

- tiedustelukeskeisyys
- yhteistoiminta eri virastojen välillä ja mahdollisuuksien mukaan monikansallisuus kaikilla tasoilla
- kyky nopeaan reagointiin
- kyky jatkuvaan, korkean tason sitoutumiseen käsillä olevaan operaatioon

¹⁰² Nagl (2007).

¹⁰³ Sama.

- kyky saumattomaan yhteistyöhön kumppaneiden kanssa
- kulttuurinen ja psykologinen osaaminen
- kyky nopeisiin muutoksiin organisatorisella, konseptuaalisella ja taktisella tasolla ¹⁰⁴

Mycklebust ja Ordeman puolestaan määrittelevät Small Wars Journal -sivustolla 2013 julkaistussa artikkelissaan *Six Requirements for Success in Modern Counterinsurgency* otsikon mukaiset kuusi vaatimusta menestymiselle, joista ensimmäisten viiden voidaan sanoa liittyvän vastakumoukselliseen osapuoleen kuudennen ollessa tehoton tai paikallisten ei-legitiimiksi myöntävä kumouksellinen toimija. Nämä viisi vaatimusta ovat:

- Uskottava paikallinen / kansallinen toimijaosapuoli
- Selkeä tehtävä ja mandaatti
- Fyysisen maaston sekä väestön hallinta
- Tehokas logistiikkajärjestelmä
- Tiedonhallinta ja tehokkaat informaatio-operaatiot.¹⁰⁵

RAND Corporation:in julkaisemassa tutkimuksessa *War by other means: building complete and balanced capabilities for counterinsurgency* esitetään ne suorituskyvyt, jotka nähdään edellytyksiksi vastakumouksellisen toiminnan menestymiselle. Nämä suorituskyvyt ovat tiivistysti esitettynä seuraavat:

- huomattavan paljon nykyistä suurempi määrä päteviä siviilitoimien ammattilaisia sekä riittävä rahoitus, jolla parannetaan tuettavan hallinnon tehokkuutta ja legitiimiyttä.
- integroitu ja kattava informaatioverkko, jolla lisätään tilannetietoisuutta ja vastekykyä, kyetään jakamaan oikeaa ja oikea-aikaista tietoa paitsi väestölle myös omille joukoille, sekä lisätään tiedonvaihtoa, yhteistyötä, koherenssia ja luottamusta kaikkien vastakumouksellisen toiminnan osapuolten välillä.
- kyky analysoida objektiivisesti kumouksellista toimintaa, kehittää toimintaa rationaalisesti sekä kyky operatiiviseen päätöksentekoon kiireellisissä ja epäselvissä tilanteissa
- kyky ja osaaminen sellaisten paikallisten joukkojen kehittämiseen, jotka kykenevät vastakumouksellisten keinojen käyttöön. Tähän kuuluvat hallinnon ja oikeuslaitoksen

¹⁰⁴ Metz, Steven. *LEARNING FROM IRAQ: COUNTERINSURGENCY IN AMERICAN STRATEGY*. Strategic Studies Institute, US Army War College, 2007, [www.jstor.org/stable/resrep11487], luettu 17.10.2020.

¹⁰⁵ Mycklebust, Martin ja Tom Ordeman: Six Requirements for Success in Modern Counterinsurgency, *Small Wars Journal*, 11.7.2013. [https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/six-requirements-for-success-in-modern-counterinsurgency], luettu 17.10.2020.

rooli, poliisitoimen tehtävät, tiedustelujärjestelmät, informaatio-operaatiot sekä varsinaiset maajoukot.

- suuri panostus niihin sotilaallisiin suorituskykyihin, joilla voidaan ottaa paikalliset joukot mukaan toimintaan sekä toisaalta suorittaa ne tehtävät, joita paikalliset joukot eivät kykene hoitamaan. Tällaisia ovat esim. rajaturvallisuuden ja vastakumouksellisten toimien vaatimat sensorit ja tietoverkot, erikoisjoukkojen operaatiot korkean prioriteetin maaleja vastaan, ei-tappavan voimankäytön vaatima kalusto, logistiikka ja liikkuvuus.
- parempi koulutus niille sekä sotilas- että siviilipuolen johtajille, sotilaille ja yksiköille, jotka voivat joutua suorittamaan vastakumouksellista sodankäyntiä¹⁰⁶

Toinen RAND Corporationin julkaisema, David E. Johnsonin kirjoittama tutkimusraportti *The Challenges of the "Now" and Their Implications for the U.S. Army* vuodelta 2016 toteaa Yhdysvaltojen asevoimien tehneen sopeuttamistoimenpiteitä kyetäkseen vastaamaan Irakissa ja Afganistanissa kohdattuihin haasteisiin. Yhdysvaltojen asevoimien toimintamallina tämänkaltaisia joukkoja kohdattaessa oli paikallistaa ne, sitoa ne taisteluun ja tuhota tulivaikutuksella. Näin menetellen omia joukkoja oli vain äärimmäisen harvoin ollut tarpeen asettaa suoranaiseen vaaraan. Ne kerrat, jolloin näin kävi, johtuivat taktisen tason epäonnistumisista.¹⁰⁷

Maavoimat kehittyikin taitavaksi taistelussa tämänkaltaista vastustajaa vastaan. Tämä sopeutuminen myös muokkasi maavoimille kehitettyjä asejärjestelmiä. Esimerkkejä tästä ovat MRAP-ajoneuvokalusto ja HMMWV-kaluston lisäpanssarointi, jolla pyrittiin suojaamaan joukkoja tienvarsipommeilta, vastatykistöjärjestelmät sekä johtamiseen ja tilannekuvan ylläpitämiseen tarkoitetut järjestelmät, joilla eri suorituskykyjen ja virastojen välistä tilannekuvaa ja -tietoa pyrittiin välittämään tarvitsijoille.¹⁰⁸

Maavoimien toimintatapa muuttui siten, että joukot sijoitettiin suuriin, paikallaan oleviin keskittyimiin. Vuoden 2008 Sadr Cityn taistelun kaltaisten tapahtumien seurauksena on ollut, että prikaatitasoiset ja siitä ylöspäin olevat komentopaikat, jotka sinänsä olivat kykeneviä torjumaan esimerkiksi kumouksellisten tai sissijoukkojen hyökkäyksen, muotoutuivat suuriksi, ”peh-

¹⁰⁶ Gompert, David C., John Gordon IV, Adam R. Grissom, David R. Frelinger, Seth G. Jones, Martin C. Libicki, Edward O'Connell, Brooke Stearns Lawson & Robert E. Hunter: *War by Other Means -- Building Complete and Balanced Capabilities for Counterinsurgency: RAND Counterinsurgency Study -- Final Report*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2008. [<https://www.rand.org/pubs/monographs/MG595z2.html>], luettu 17.10.2020.

¹⁰⁷ Johnson, David E.: *The Challenges of the "Now" and Their Implications for the U.S. Army*, Santa Monica, Calif.: RAND Corporation, PE-184-A, 2016. s.4. [<https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE184.html>], luettu 24.4.2021.

¹⁰⁸ Sama.

meiksi” kohteiksi, joiden pystyttäminen vei pitkään ja joiden jälki elektromagneettisessa spektrissä oli huomattava. Tällaisista keskittymistä tulee nopeasti tärkeitä maaleja sellaiselle viholliselle, jolla on käytössään kehittyneempiä suorituskykyjä kuin kumouksellisilla joukoilla tavallisesti. National Training Center:ssa Fort Irwinissa suoritettujen kokeilujen mukaan BCT:ien taktiset komentopaikat (tactical operations center) ovat varsin kömpelöitä; ne on sijoitettu teltoihin, joiden pystyttäminen ja erityisesti johtamisyhteyksien muodostaminen vie runsaasti aikaa. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että maavoimien kalustollisessa kehityksessä on nähtävissä toistuva kuvio asevoimien joutuessa kehittämään toimintaansa ns. lennossa kyetäkseen vastaamaan kulloisenkin konfliktin asettamiin vaatimuksiin.¹⁰⁹

Figure 2. Pattern of Army Materiel Development

Kuva 2: Yhdysvaltojen maavoimien varautuminen eri uhkakuviin aikakausittain¹¹⁰.

Maavoimien keskittyminen kumouksellisiin vastustajiin johti siihen, että maavoimien varustusta ja kalustoa kehitettiin soveltuvammaksi tuon tyyppiseen konfliktiin erityisesti suojaamisen (=force protection) osalta. Tämä jokseenkin kapea-alainen keskittyminen herättää kysymyksen siitä, minkälaista kalustoa tarvitaan, jotta mahdollinen konflikti tulevaisuudessa kyettään voittamaan eritasoisia vastustajia vastaan. Vaikka maavoimat on siirtäneetkin painopistettään vastakumouksellisesta sodankäynnistä takaisin konventionaalisen sodankäynnin suuntaan, sen pääkalusto on silti pääosin joko vanhaa, 1970- ja 1980-luvuilla kehitettyä ja käyttöön otettua, tai Irakin ja Afganistanin kaltaisiin epäsymmetrisen vastustajan kohtaamiseen keskittyneisiin toimintaympäristöihin kehitettyä.¹¹¹

¹⁰⁹ Johnson (2016), s.4.

¹¹⁰ Sama.

¹¹¹ Sama.

Yksi tahaton seuraus uuden kaluston käyttöönotosta on se, että moni ajoneuvoalustoista ei sovellu nykyisen uhkakuvan mukaiseen hybridi- tai vertaisvastustajaa vastaan käytävään sotaan. Stryker-taistelujoneuvo, jonka maavoimat otti käyttöön osittain siitä syystä, että sen nopea kuljettaminen C-130 –kalustolla oli mahdollista, oli pakko muokata kestävämpään paremmin sinkojen ja tienvarsipommien muodostamaa uhkaa. Nämä ajoneuvoon tehdyt modifikaatiot, kuten lisäpanssarointi ja rungon vahvistaminen, kuitenkin estävät sen siirtämisen ilmakuljetteisesti. HMMWV-kalustoon asennettu 82. maahanlaskudivisioonan käyttöön tarkoitettu asejärjestelmä (Common Remotely Operated Weapon Station) puolestaan ei kestä kaluston pudottamista laskuvarjolla, mikä on eräs oleellisia vaatimuksia tuon joukon käyttämälle kalustolle. 101. maahanlaskudivisioonan MRAP-kalustoalustainen komentopaikka ei sovellu kuljetettavaksi helikoptereilla eikä näin ollen kykene tukemaan ilmarynnäkötehtäviä, jotka ovat tuon divisioonan nimenomainen tarkoitus. Mikään edellä mainituista ajoneuvoista ei myöskään kestä PST-ohjuksen tai ohjautuvan tykistöammuksen, kuten esimerkiksi panssarikuorma-ammuksen osumaa.¹¹²

FM 3-24:n ensimmäisessä luvussa esitetään ns. vastakumouksellisten operaatioiden paradoksit, jotka kuvaavat vastakumouksellisen toiminnan usein järjenvastaiselta tuntuvaa luonnetta. Näitä paradokseja on yhdeksän, ja useat niistä kääntävät tavanomaisen sotilaallisen ajattelun ylösalaisin korostaen sen muutoksen laajuutta, jota tavanomaisella sotilaalliselta voimalta tarvitaan, jotta se voi mukautua vastakumouksellisen toiminnan vaatimuksiin. Paradoksit perustuvat ainakin osittain kenraali Petraeuksen näkemyksiin ja kokemuksiin Irakissa¹¹³, jotka julkaistiin 2006 Military Review –lehden artikkelissa *Learning Counterinsurgency: Observations from Soldiering in Iraq*¹¹⁴. Vaikka väittämät kuvaavat vastakumouksellisen sodan luonnetta eikä niissä suoranaisesti esitetä vaatimuksia suorituskyvylle, voidaan verrattaessa niiden sisältöä edellä esitettyihin suorituskykyä koskeviin vaatimuksiin todeta niiden esittämien väittämien olevan varsin yhteneviä tutkimuksissa esitettyihin suorituskykyvaatimuksiin. Kyseiset väittämät ovat¹¹⁵:

- 1) Joskus, mitä enemmän suojaat joukkoasi, sitä turvattomampi olet

Paras menestys vastakumouksellisessa toiminnassa saavutetaan suojelemalla väestöä, ei niinkään omaa joukkoa. Mikäli joukot vain pysyttelevät tukikohdissaan, menettävät ne kosketuksen

¹¹² Johnson (2016), s.4.

¹¹³ Fitzgerald (2013), s. 162.

¹¹⁴ Petraeus, David H.: Learning Counterinsurgency: Observations from Soldiering in Iraq, *MILITARY REVIEW*, January-February 2006 [https://www.armyupress.army.mil/Portals/7/military-review/Archives/English/MilitaryReview_2006CR1031_art010.pdf], luettu 9.5.2021.

¹¹⁵ *United States Army and Marine Corps Field Manual FM 3- 24 Counterinsurgency (2006)*, s 1-26 – 1-28.

paikalliseen väestöön, vaikuttavat pelokkailta ja näin toimien luovuttavat aloitteen kapinallisille. Määrätietoista ja kattavaa partiointia ja muuta tiedustelutoimintaa tulee pitää yllä. Paikalliseen väestöön tulee pitää yhteyttä ja luoda tunne siitä, että koettava riski on yhteinen. Joukkojen käytössä on punnittava pienempien joukkojen käytöstä saatavaa näkyvyyttä suhteessa tehokkuuteen. Näin toimien taataan operaatioiden vaatiman tiedustelutiedon kattava saanti ja toiminnan legitimiuden vaatima yhteydenpito paikallisiin.

2) Joskus, mitä enemmän voimaa käytetään, sitä tehottomampaa se on.

Kaikella voimankäytöllä on vaikutuksia, joita kaikkia ei voida ennakoida. Mitä enemmän voimaa käytetään, sitä suurempi on oheisvahinkojen ja virheiden mahdollisuus. Huomattavan voiman käyttö lisää myös kapinallisten propagandan mahdollisuutta kuvata tappava sotilaallinen toiminta julmana. Sitä vastoin kohdennettu ja harkittu voimankäyttö vahvistaa kuvaa toiminnan lainmukaisuudesta. Vastakumouksellisen toiminnan menestymiselle on olennaista tietää, milloin tarvitaan enemmän voimaa - ja milloin se voi olla haitallista. Tähän vaikuttaa jatkuvasti ylläpidettävä arvio turvallisuustilanteesta sekä oman toiminnan ajoitus suhteessa kumouksellisten toimintaan.

3) Mitä paremmin vastakumouksellinen toiminta menestyy, sitä vähemmän voimaa voidaan käyttää ja sitä suurempi riski on hyväksyttävä

Tämä paradoksi on oikeastaan seuraus edellisestä. Kumouksellisten väkivallan tason laskiessa kansainvälisen oikeuden vaatimukset ja väestön odotukset johtavat kapinallisten suorien sotilaallisten toimien vähenemiseen. Poliisitoimeen kohdennetaan enemmän voimavaroja, voimankäytön sääntöjä saatetaan tiukentaa ja joukkojen on mahdollisesti toimittava pidättyvämmiin. Joukkojen tulee mahdollisesti hyväksyä korkeampi riski vuorovaikutuksen ylläpitämiseksi väestön kanssa.

4) Joskus paras ratkaisu on olla tekemättä mitään

Usein kapinallisten toiminnan tarkoituksena on provosoida vastustajiaan ylireagoimaan tai ainakin reagoimaan tavalla, jota kapinalliset voivat hyödyntää. Mikäli arvioitaessa oikeaa toimintatapaa todetaan, että seurauksena voi olla enemmän negatiivisia kuin positiivisia vaikutuksia, tulee toiminnalle etsiä vaihtoehtoja, joista yhtenä on pidättäytyminen toiminnasta.

5) Jotkut vastakumouksellisen sodan parhaista aseista eivät ammu

Vastakumouksellinen osapuoli saavuttaa usein parhaiten menestystä hankkimalla kansalaisten tuen ja siitä seuraavan legitiimiyden toiminta-alueen lailliselle hallitukselle sellaisella toiminnalla, johon ei sisälly kapinallisten tappamista, joskin siihenkin täytyy olla tarvittaessa valmis. Ratkaisevin taistelu käydään ihmisten mielistä, joten informaatio-operaatioiden synkronointi muiden operaatiolinjojen kanssa on ratkaisevan tärkeää. Kaiken toiminnan, voimankäyttö mukaan lukien, tulee edistää haluttua informaatiovaikutusta. Vaikka joukkojen fyysinen turvallisuus on välttämätöntä halutun päämäärän saavuttamiseksi, kestävä voitto saavutetaan vilkastuneen talouden, väestön poliittisen osallistumisen ja palautuneen toivon kautta. Tilanteen niin mahdollistaessa joukkojen tulisi valmistautua suorittamaan monia ei-sotilaallisia operaatioita, joilla vastakumouksellista toimintaa tuetaan.

- 6) Siedettävä toiminta paikallisten toimesta on parempi kuin hyvä toiminta ulkopuolisten tekemänä.

On yhtä tärkeää arvioida vaikutusta sen kannalta, kuka toimenpiteen suorittaa kuin sitä, miten hyvin se suoritetaan. Kohdemaan tukemisessa pitkäaikainen menestys edellyttää luotettavien johtajien ja instituutioiden perustamista, joilla on edellytykset toimia ilman miehitysjoukon merkittävää tukea. Mitä pidempään tämä prosessi kestää, sitä enemmän miehittäjän julkinen tuki heikkenee ja sitä enemmän paikallinen väestö kyseenalaistaa omien joukkojensa ja hallituksensa laillisuuden. Kuitenkin, mikäli paikalliset toimijat eivät kykene suoriutumaan siedettävästi, edellyttää se toimia vastakumoukselliselta osapuolelta. Kokemus, tieto toiminta-alueesta ja kulttuurisista erityispiirteistä ovat välttämättömiä päätettäessä, milloin tällainen toiminta on tarpeen.

- 7) Tällä hetkellä ja tässä tilanteessa toimiva taktiikka ei välttämättä toimi toisaalla.

Kapinalliset sopeutuvat nopeasti menestyksekkäisiin vastakumouksellisiin taktiikoihin ja tieto niistä leviää nopeasti. Mitä tehokkaampi käytettävä taktiikka on, sitä nopeammin se voi muuttua vanhentuneeksi, koska kapinalliset kehittävät sille vastatoimia. Tämä edellyttää tehokkailta johtajilta kaikilla tasoilla liiallisen itsetyytyväisyyden välttämistä sekä valmiutta oman toiminnan sopeuttamiseen vähintään yhtä tehokkaasti, kuin vihollinen sopeuttaa omaansa. Vastakumouksellisessa toiminnassa ei ole yhtä ”patenttiratkaisua”, jolla kaikissa tilanteissa toimitaan; uusien käytäntöjen jatkuva kehittäminen on välttämätöntä.

- 8) Menestys taktisella tasolla ei ole tae mistään

Niin tärkeitä kuin sotilaalliset toimet ovatkin turvallisuuden saavuttamisessa, pelkästään niillä ei voida saavuttaa menestystä. Vaikka kumouksellinen osapuoli ei menestyisikään avoimissa

taisteluissa, on sillä silti mahdollisuus saavuttaa strategiset tavoitteensa. Taktisen tason toiminnan on siis oltava sidoksissa strategisten ja operatiivisten sotilaallisten tavoitteiden lisäksi myös paikallisen tuettavan hallinnon keskeisiin poliittisiin tavoitteisiin. Ilman näitä yhteyksiä ihmisiä ja resursseja voidaan tuhjata ilman todellista hyötyä.

9) Monet ratkaisevimmat päätökset tehdään alatasolla

Ylemmän tason johtajat luovat toiminnalle edellytyksen perusteellisella koulutuksella ja selkeällä ohjauksella, jotta he voivat luottaa siihen, että alaiset toimivat oikein. Taktisen tason johtajien varautuminen vaatii muutakin kuin vain ohjesääntöjen osaamista; koulutuksen tulee valmistaa sopeutumaan paikallisiin tilanteisiin, ymmärtämään toimintansa oikeudelliset ja eettiset seuraukset sekä käyttämään aloitteellisuutta ja järkevää harkintaa ylemmän tason komentajien aikomusten mukaisesti. Tämä pätee erityisesti vastakumouksellisessa toiminnassa, mutta on sovitettavissa myös konventionaaliseen sodankäyntiin.

2.5 Yhteenveto

Seuraavassa esitetään yhteenveto vastakumouksellisen sodankäynnin vaatimuksista. Jo pelkäs-tään aiemmin esitettyjä menestyksen edellytyksiä tarkastelemalla voidaan huomata vastaku-mouksellisen toiminnan asettavan joukon suorituskyvyille vaatimuksia, jotka poikkeavat ratkai-sevasti perinteisestä taistelutoiminnasta ja sen asettamista vaatimuksista. Tulee kuitenkin huo-mata, että ohjesääntömuotoon nämä vaatimukset kirjattiin vasta 2006, joten moni niistä todet-tiin vasta yrityksen ja erehdyksen kautta. Seuraavan tarkastelun näkökulmana on DOTMLPF – suorituskykymalli.

Kun edellä esitettyjä, eri lähteistä vastakumouksellisen sodankäynnin suorituskyvyille asettamia vaatimuksia tarkastellaan DOTMLPF -suorituskykymallin tarjoaman näkökulman lävitse, voi-daan niiden havaita kohdistuvan kyseisen mallin useisiin kohtiin. Vaikka kohta I (informaatio) sisältyykin NATO:n käyttämään muotoon kyseisestä käsitelmästä, on se otettu tarkasteluun mukaan siitä syystä, että vastakumouksellisessa sodankäynnissä informaatiovaikuttamisella ja informaatiovaikutusten hallinnalla on keskeinen merkitys.

Doktriini

Doktriinin osalta on helppo osoittaa muuttuneen tilanteen aiheuttamat vaatimukset. Maavoi-mien törmätessä kumouksellisten aiheuttamaan haasteeseen Irakissa ja Afganistanissa asevoi-

mat tunnistivat tarpeen uudistaa taistelutapaa doktriinisella tasolla edellisen vastakumouksellisen ohjesäännön ollessa jo vanhentunut. Aiempana tässä luvussa kuvattu *FM 3-24*:n luominen oli vastaus tähän tunnistettuun tarpeeseen.

Organisaatio

Organisaation osalta muutos on ollut merkittävä. Ensinnäkin tunnistettiin se tosiseikka, että verrattuna sodan alkuvaiheen mekanisoituun hyökkäykseen jalkautuvan, partiointiin kykenevän voiman tarve oli huomattavan suuri, kun taas raskaampi tukiseistus jäi käytännössä sivurooliin. Tähän kasvaneeseen jalkautuvan voiman tarpeeseen pyrittiin vastaamaan hätäratkaisuna käyttämällä aselajijoukkoja partiointiin jalkaväen tapaan, mikä ei kuitenkaan osoittautunut pitkäkestoiseksi ratkaisuksi.

Toinen merkittävä organisatorinen uudistus on tiedustelun ja yhteistoimintaelimien sisällyttäminen sotilasorganisaatioon. Tällä pyrittiin sekä nopeampaan tiedonvälitykseen eri toimijoiden tilannekuvan parantamiseksi että saattamaan puhtaasti sotilaallisen toimintaan alun perin rakennettu joukko kykeneväksi vastaamaan myös ei-sotilaallisiin haasteisiin, joiden ratkaiseminen palveli paikallisen väestön etua ja näin söi kannatusta kumoukselliselta osapuolelta.

Koulutus

Koulutuksen merkitys tunnistetaan useassa eri asiassa. Ensimmäinen huomio on se, että omat joukot on luonnollisesti koulutettava vastakumoukselliseen taistelutapaan, mikä on todennäköisesti merkittävä muutos sellaisen joukon ollessa kyseessä, joka aiemmin on koulutettu konventionaaliseen sotaan mekanisoidun joukon osana. Toisaalta koulutuksen tulee sisällyttää myös vastakumouksellisuuden muiden elementtien, kuten kohdealueen kulttuurin ja olosuhteiden ymmärtäminen sekä sen tosiseikan tiedostaminen, että taistelua käydään suurimmaksi osaksi siitä, kumman osapuolen paikallisväestö paremmin mieltää omaa asiaansa ajavaksi. Mikäli vastakumouksellista toimintaa harjoittava osapuoli on kyvytön tai jopa haluton ymmärtämään paikallista kieltä ja kulttuuria tai eroavaisuuksia kulttuurissa, heikentää se merkittävästi mahdollisuuksia vastakumouksellisen toiminnan onnistumiseen.¹¹⁶

Koulutuksen alle voidaan asettaa myös vaatimus paikallisten turvallisuusjoukkojen kouluttamisesta ottamaan vastuuta turvallisuustilanteen parantamisesta ja myöhemmin parantuneen tilanteen ylläpidosta. *FM 3-24*:ssä esitetyissä paradokseissa asia todetaan yksiselitteisesti: alueen vakaus edellyttää sen ylläpitoa omin, ei ulkopuolisen tuomin voimin

¹¹⁶Jordan ym. (2016), s. 302.

Koulutuksen merkitys korostuu myös pienissä ja yksityiskohtiin menevissä, mutta joukon toiminnan ja tehtävän onnistumisen kannalta ratkaisevan tärkeissä asioissa, kuten toimimisessa IED-uhkan alla. Toinen tämänkaltainen seikka on joukon oman toiminnan suojaamiseen liittyvien toimenpiteiden kouluttaminen eli ns. force protection -toiminta. Tilanteessa, jollaiseen Yhdysvaltojen maavoimat Irakissa ja Afganistanissa joutui varsinaisten taistelutoimien päätyttyä, kyseinen toiminta nousee ratkaisevaan asemaan joukon suorituskyvyn kannalta.

On sinänsä paradoksaalista, että maavoimien käytössä ollut kalusto sinänsä vähensi tarvetta kouluttaa joukolle kokonaan uusien välineiden käyttöä. Tässä luvussa aiemmin mainitut kaluston hankinnat ja olemassa olevan kaluston modifiointi kuitenkin pakotti joukon kehittämään mainitun kaluston käyttötapoja ja vaikutti siten omalta osaltaan joukolle annettavaan koulutukseen.

Materiaali

Materiaalin osalta uuden taistelutavan vaatimukset eivät olleet kovin merkittäviä, mutta niistä voidaan mainita uusien, vastakumouksellisen sodan edellyttämän partioinnin vaatimat ajoneuvot, jotka hankittiin Irakin sodan kestäessä ja joiden soveltuvuutta nimenomaan kyseiseen toimintaan kuvaa se, että ne jäivät tarpeettomiksi sodan päätyttyä. Toinen merkittävä kalustollinen tekijä oli joukoille hankitut suojavarusteet IED-uhkaa vastaan.

Maavoimien käytössä ollut vanha ja toisenlaiseen taistelutapaan alun perin tarkoitettu materiaali pakotti maavoimat joihinkin ad hoc – ratkaisuihin kaluston suhteen. MRAP- ajoneuvot olivat kyllä sinänsä toimiva ratkaisu kohdattuun haasteeseen, mutta niille ei voitu osoittaa jatkokäyttöä, mikä osoittaa niiden tarjonnan vain tilapäisen ratkaisun, jota sitäkin jouduttiin parantamaan modifikaatioilla, kuten aiemmin on mainittu. Sama koskee HMMWV-ajoneuvokalustoa, jonka piti olla kevyttä, mutta josta tarpeen saneleman muokkauksen jälkeen tuli niin raskas, ettei sitä voida pudottaa laskuvarjolla muun divisioonan kaluston mukana. Kaikki tämä osoittaa sen, että vastakumouksellinen sodankäyntitapa edellyttää täysin toisenlaista ajoneuvokalustoa kuin vertaisvastustajaa vastaan käytävä sota. Käytettävän ajoneuvokaluston tulee mahdollistaa partiointi ja olla siten helposti hallittavissa myös rakennetulla alueella, mutta toisaalta sen on annettava riittävä suoja IED-uhkaa ja ainakin kiväärikaliperisten aseiden tulta vastaan.

Johtaminen

Johtamisen osalta merkittävin havainto on aikaisemmasta poikkeava korostus päätöksentekovastuun siirtämisestä alatasolle. Taktisella ja jopa taisteluteknisellä tasolla usein paremman tilanneymmärryksen valossa tehtävien päätösten merkitys koko operaatiolle on tunnistettu *FM 3-24*:ssa, ja tämän kaltaiseen päätösvallan delegointiin kannustetaan.

Henkilöstö

Henkilöstön osalta vastakumouksellisessa sodankäynnissä korostuu ennen kaikkea yhteistyö eri toimijoiden välillä, mistä luonnollisena jatkumona on siviilitoimijoiden, kuten kulttuuristen asiantuntijoiden, muiden kuin sotilastiedusteluviranomaisten sekä tulkkien liittäminen osaksi organisaatiota. Huomattava merkitys on myös panostamisella tiedusteluun; tiedusteluvoimaa on tuotu aikaisempaa enemmän myös organisaation alatasolle. Tarpeen tiedustelun toimintatapojen muokkaamiselle vastakumouksellisessa toiminnassa huomioi myös David Kilcullen, joka toteaa perinteisen tiedustelun olevan suunniteltu valtiotason toimijaa vastaan käytettäväksi, eikä sellaisenaan sovellu kuvatus kaltaiseen tilanteeseen.¹¹⁷

Henkilöstön käyttöön liittyy myös havainto jalkautuvan voiman tarpeesta. Jotta paikallinen väestö mieltää vastakumouksellista toimintaa suorittavan joukon olevan heidän puolellaan ja toimivan heidän parhaakseen, on joukon myös näyttävä väestön keskuudessa, mikä luonnollisesti edellyttää runsasta partiointia. Pikaratkaisuna tähän maavoimat käytti partiointiin myös aselajijoukkojen henkilöstöä, mikä kuitenkin osoittautui kestäättömäksi ratkaisuksi. Maavoimien riittämätön kokonaisvahvuus tämänkaltaiseen toimintaan oli nähtävissä jo niinkin aikaisin kuin kesällä 2003.¹¹⁸

Jeffrey Record toteaa kirjassaan *“Beating Goliath – Why Insurgencies Win”* vastakumouksellisen toiminnan, samoin kuin useiden muiden ei suoraan taistelutoimintaan liittyvien operaatioiden olevan sellaisia, jotka vaativat runsaasti ja nimenomaan erikoiskoulutettua henkilöstöä. Näin ollen joukko, jolla on kyky voittaa taistelu nopeasti, ei välttämättä sovellu vastakumoukselliseen toimintaan.¹¹⁹

Tilat

Käsitemallin mukaisesta rakenteesta ainoastaan tiloihin (Facilities) ei kohdistu suoranaisia vaatimuksia. Toisaalta vaatimus voidaan johtaa näkyvyyden kautta: joukon on näyttävä väestön

¹¹⁷ Kilcullen (2009), s. 293.

¹¹⁸ Farrell ym. (2013), s. 67.

¹¹⁹ Record, Jeffrey: *Beating Goliath - why insurgencies win*, Potomac Books Inc, Virginia, 2007, s. 111.

keskuudessa, eikä se voi eristäytyä omaan leiriinsä asutuskeskusten ulkopuolelle. Lisäksi vaatimus näkyvyydestä aiheuttaa tilojen käytön kannalta ongelman: miten joukon ja tukikohdan suojaustoimenpiteet järjestetään niin, että saavutetaan riittävä suoja esimerkiksi ajoneuvoasenteisia pommeja vastaan, mutta samalla säilytetään jatkuva kosketus paikallisväestöön ilman, että se kokee asevoiman eristäytyvän siitä ja jäävänsä vaille suojelua. Asia on huomionarvoinen sikäläkin, että erääksi kumouksellisten vaikutuskeinoksi on arvioitu vastakumouksellisen joukon eristäminen väestöstä pakottamalla se painottamaan omaa suojautumistaan.¹²⁰

Edelleen, tilojen huomioiminen tulee kysymykseen mietittäessä keinoja parantaa paikallisväestön oloja. Samoin tulee huomioida välillinen vaatimus tietyn yhteiskunnallisesti merkittävän infrastruktuurin suojaamisesta, kunnes paikalliset turvallisuusjoukot kykenevät ottamaan suojausvastuun kyseisistä kohteista.

Informaatio / Yhteistoimintakyky

Informaatio ja sen hallinta nostetaan keskeisimmäksi asiaksi tarkasteltaessa vaatimuksia. Kaiken muun toiminnan tulee olla synkronoitu palvelemaan kokonaisoperaatiolle asetettua haluttua informaatiovaikuttamista. Tämä selittyy pyrkimyksellä puuttua kumouksellisuuden juuri-siihin ja vakuuttaa operaatioalueen paikallinen väestö siitä, että vastakumouksellinen osapuoli toimii heidän parhaakseen. Informaatioon kohdistuvien vaatimusten tunnistaminen ja täyttämisen näkyä osaltaan myös painotuksena koulutukseen ja henkilöstöön sekä organisaation rakenteeseen.

¹²⁰ Cordesman, Anthony H: *The Iraq War: strategy, tactics, and military lessons*. CSIS Press (Significant issues series; v. 25, no. 5), Washington D.C 2003, s.367.

3 YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN SUORITUSKYKY

Tässä luvussa esitellään Yhdysvaltojen maavoimien organisaatio ja käyttöperiaatteet sekä The Heritage Foundationin julkaisemaan *2021 Index of U.S. Military Strength* –raporttiin perustuva arvio maavoimien suorituskyvystä. Luvun lopuksi suorituskykyä arvioidaan DOTMLPF –suorituskykymallin mukaisten osa-alueiden kautta. Luvussa pyritään vastaamaan toiseen alatutkimuskysymykseen ”Mikä Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyky on?”.

3.1 Yhdysvaltojen maavoimat

Yhdysvaltain aseellinen voima muodostuu maavoimista, ilmavoimista, avaruusvoimista, merivoimista, merijalkaväestä sekä rannikkovartiostosta. Yhdysvaltojen maavoimat (*United States Army*), on yksi kolmesta suoraan Yhdysvaltojen puolustusministeriön (*Department of Defense*) alaisuudessa olevasta puolustushaarasta. Muista puolustushaaroista rannikkovartiosto kuuluu kotimaan turvallisuuden ministeriön vastuulle, merijalkaväki puolestaan puolustusministeriön alaiselle laivastoministeriölle¹²¹ samoin kuin avaruusvoimat, jotka hallinnollisesti ovat tois- taiseksi osa ilmavoimia¹²². Asevoimien ylipäällikkö on Yhdysvaltain presidentti. Kunkin puolustushaaran johdossa on puolustushaaraministeri, siviilihallinnon edustaja, jonka presidentti asettaa tehtävänsä Yhdysvaltojen senaatin neuvosta ja suostumuksella. Nämä puolustushaaraministerit ovat puolustusministerin alaisuudessa.¹²³

Maavoimien komentaja, *Chief of Staff of The Army*, on maavoimien puolustushaaraministerin ensisijainen sotilasneuvonantaja. Hänet voidaan määrätä presidentin käskyllä tehtävänsä neljäksi vuodeksi, puolustushaaraministerin tavoin senaatin neuvosta ja suostumuksella. Maavoimien komentajan vastuulla on lisäksi toimiessaan puolustushaarakomentajien neuvostossa toimia presidentin, kansallisen turvallisuusneuvoston, kotimaan turvallisuusneuvoston ja puolustusministerin neuvonantajana.¹²⁴

Yhdysvaltain maavoimat on perustamisestaan saakka ollut liittovaltion strateginen instrumentti. Yhdysvaltojen asevoimat ilmoittaa maavoimien tehtäväksi yksiselitteisesti sodan voittamisen. Maavoimia pidetään elintärkeänä Yhdysvalloille, koska se on puolustushaara, jolla on

¹²¹ Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 101. Definitions*. Cornell Law School, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 10.10.2020.

¹²² United States Space Force: *About the United States Space Force*. [www.spaceforce.mil], luettu 10.10.2020.

¹²³ Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7013. Secretary of the Army*. Cornell Law School, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 10.10.2020.

¹²⁴ Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7033. Chief of Staff*. Cornell Law School, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 11.10.2020.

kyky voittaa vihollisen maajoukot ja vallata maa-alueet. Asevoimat muotoilee maavoimien tehtävän seuraavasti:” *To deploy, fight and win our nation’s wars by providing ready, prompt and sustained land dominance by Army forces across the full spectrum of conflict as part of the joint force. The Army mission is vital to the Nation because we are the service capable of defeating enemy ground forces and indefinitely seizing and controlling those things an adversary prizes most – its land, its resources and its population.*”¹²⁵ Maavoimien muita tehtäviä ovat rauhan ja turvallisuuden takaaminen kaikkialla Yhdysvalloissa, kansallisten tavoitteiden tukeminen sekä toimiminen toimeenpanevana elimenä näiden edistämisessä.¹²⁶

Yhdysvaltain maavoimissa palvelee noin 480 000 sotilasta¹²⁷, mikä tekee siitä suurimman Yhdysvaltain asevoimien puolustushaaroista. Maavoimat jakautuvat aktiivijoukkoihin, *the Regular Army*, maavoimien kansalliskaartiin, *the Army National Guard*, sekä maavoimien reservijoukkoihin, *the Army Reserve*. Näistä aktiivijoukot ovat Yhdysvaltojen presidentin alaisuudessa; puolustushaarakohtaisista asioista vastaavat maavoimien puolustushaaraministeri sekä maavoimien komentaja. Aktiivijoukkoja täydennetään täysimittaisen toiminnan mahdollistamiseksi kansalliskaartin ja reservin joukoilla.¹²⁸

Aktiivi- ja reservijoukkojaon lisäksi Yhdysvaltojen maavoimien organisaatio jakautuu operatiiviseen ja tuotannolliseen osakokonaisuuteen. Aktiivijoukoista noin kaksi kolmasosaa ja maavoimien kokonaisvoimasta noin kolme neljäsosaa muodostuu operatiivisista joukoista.¹²⁹ Nämä joukot voidaan puolustusministerin käskyllä määrätä alueellisille johtoportaille. Tällaisia johtoportaita ovat U.S. ARMY AFRICA (USARAF), U.S. ARMY CENTRAL (USARCEN), U.S. ARMY NORTH (USARNORTH), U.S. ARMY SOUTH (USARSOUTH), U.S. ARMY EUROPE (USAREUR) sekä U.S. ARMY PACIFIC (USARPAC), jotka kukin vastaavat sille kuuluvasta maantieteellisestä operaatioalueesta. ARMY SERVICE COMPONENT COMMANDS (ASCC) on näiden operatiivisten johtoportaitten vastuualueella toimiva johtoosasto, jonka vastuulla on joukkojen tuottaminen, kouluttaminen ja huoltaminen kyseiselle operatiiviselle johtoportaille.¹³⁰

¹²⁵ U.S. Army: *The Army's Vision and Strategy*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

¹²⁶ Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7062. Policy; composition; organized peace establishment*. Cornell Law School, [<https://www.law.cornell.edu/>], luettu 11.10.2020.

¹²⁷ Cancian, Mark F.: *U.S. Military Forces in FY 2020*, Center for Strategic and International Studies, 15.10.2019. [https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/191011_Cancian_FY2020_Army_v2.pdf], luettu 11.10.2020.

¹²⁸ Headquarters, Department of The Army: *Army Doctrine Publication 1*, Washington DC, 2019, s. 1-3. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/ARN18008_AD1-1%20FINAL%20WEB.pdf], luettu 5.1.2021.

¹²⁹ Sama, s. 1-4.

¹³⁰ Headquarters Department of the Army: *Army Regulations 10-87: Army Commands, Army Service Component Commands, and Direct Reporting Units*, Washington DC, 2017, s.1-12. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/ARN2541_AR10-87_WEB_Final.pdf], luettu 5.1.2021

Muita joukkorakenteita ovat maavoimien osalta erikoisjoukkotoiminnasta vastaava U.S. ARMY SPECIAL OPERATIONS COMMAND (USASOC) sekä joukkojen kuljetuksista ja siirroista pääosin vastaava MILITARY SURFACE DEPLOYMENT AND DISTRIBUTION COMMAND (SDDC). Tähän kokonaisuuteen kuuluvat lisäksi U.S. ARMY SPACE AND MISSILE DEFENSE COMMAND (USASMDC), jonka vastuulla ovat strategiset ohjusjärjestelmät maakomponentin osalta, sekä elektronisesta, kyber- ja informaatio sodankäynnistä operatiivisella tasalla vastaava U.S. ARMY CYBER COMMAND (USARCYBER).¹³¹

Maavoimien tuotannollisen osakokonaisuuden tehtävänä on kouluttaa joukkoja, joilla kyetään vastaamaan sekä nyt että tulevaisuudessa vallitseviin uhkiin maailmanlaajuisesti. Näihin joukkoihin sisältyvät operatiivisten konventionaalisten joukkojen lisäksi erikoisjoukot, maavoimien ilmailun joukot sekä siviilitoimen joukot.¹³²

Tärkein tuotannollinen organisaatio on maavoimien koulutus- ja doktriinikeskus U.S. ARMY TRAINING AND DOCTRINE COMMAND (TRADOC), joka rekrytoi, harjoittaa ja kouluttaa maavoimien sotilaita, erityisesti johtajia, avustaa muita yksiköitä koulutuksessa sekä vastaa ohjesääntöjen kirjoituksesta. TRADOC:n alaisuuteen kuuluu 32 sotilasopetuslaitosta, ja se kouluttaa vuosittain yli 600 000 sotilasta.¹³³

U.S. ARMY FORCES COMMAND (FORSCOM):n vastuulla puolestaan on reservijoukkojen mobilisointi, aktiivisten joukkojen sijoittaminen operatiivisten johtoportaiden käyttöön sekä joukkojen valmius. U.S. ARMY MATERIEL COMMAND (AMC) vastaa materiaalista, logistiikasta ja hankinnoista, kun taas U.S. ARMY FUTURES COMMAND (AFC):in vastuulla on maavoimien tulevaisuuden tutkimus ja modernisointi.¹³⁴

Edellisten lisäksi maavoimiin kuuluvat suoraan maavoimien esikunnan alaisuudessa olevat joukot. Näitä ovat lääkintään, tiedusteluun ja turvallisuuteen, rikostutkintaan ja -torjuntaan, tutkimus- ja testaustoimintaan, henkilöstöön ja sotilashenkilöstön koulutukseen sekä huoltoon ja materiaaliseen valmiuteen keskittyvät joukot.¹³⁵

¹³¹ U.S. Army: *Organization - Understanding the Army's Structure*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

¹³² U.S. Army War College: *2019-2020 How the Army Runs*, Carlisle, PA, 2015, s.4-1 – 4-9. [<https://publications.armywarcollege.edu/pubs/3736.pdf>], luettu 8.8.2020.

¹³³ Sama, s.4-4.

¹³⁴ U.S. Army: *Organization - Understanding the Army's Structure*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

¹³⁵ U.S. Army: *Organization - Understanding the Army's Structure*.

Yhdysvaltojen lainsäädännön mukaan¹³⁶ kansalliskaartin joukot ovat ensisijaisesti osavaltion asevoimia, ja sen lisäksi ne toimivat maavoimien strategisena reservinä. Kansalliskaartin joukot kuuluvat kyseisen osavaltion tai territorion kuvernöörin alaisuuteen, paitsi tilanteessa, jossa joukko mobilisoidaan liittovaltion käyttöön. Kansalliskaartin joukkoja voidaan käyttää luonnonkatastrofeissa tai muissa vastaavissa hätätilanteissa, mutta niitä voidaan myös, toisin kuin maavoimien aktiivijoukkoja, käyttää lainvalvontatehtäviin osavaltion sisäisesti.¹³⁷

Kansalliskaartin mobilisoinnissa niiden operatiivinen johto siirtyy alueellisen johtoportaan alaisuuteen, mistä syystä kansalliskaartin joukkojen organisaatio on yhdenmukainen maavoimien aktiivi- ja reservijoukkojen kanssa. Vastuunjako kansalliskaartin joukkojen ylläpidosta on toteutettu siten, että maavoimien vastuulla on kansalliskaartin varustaminen ja rahoitus ja osavaltio puolestaan vastaa rekrytoinnista ja koulutuksesta.¹³⁸

Maavoimien kansalliskaartilla on merkittävä asema taistelujoukkojen strategisena reservinä. Varsinainen reservi puolestaan on tärkeä maavoimien huollon ja tukielementtien kannalta. Samoin kuin aktiivijoukot maavoimien reservijoukot kuuluvat presidentin alaisuuteen. Reservijoukkoja voidaan mobilisoida tarvittaessa. Reservijoukkojen osuus joukkojen kokonaismäärästä on noin 20%, mutta on huomattava, että jopa puolet maavoimien huolto- ja tukijoukoista on reserviläisjoukkoja.¹³⁹

3.2 Maavoimien suorituskyky

The Heritage Foundationin julkaisema raportti arvioi asevoimien suorituskykyä kolmen tekijän, kokonaisvoiman, suorituskyvyn ja valmiuden kautta. Arvio pyrkii ottamaan huomioon asevoiman koon, uudistamisohjelmat, valmiuden sekä varsinaisen taistelevan voiman jokaisessa puolustushaarassa arvioidessaan sitä, onko Yhdysvaltojen aseellinen voima riittävän suuri ja ovatko asevoimien yksiköt kykeneviä suoriutumaan niille annettavista tehtävistä.

Arviointiin on käytetty viisiportaista asteikkoa, joka ulottuu ”erittäin heikosta” arvioon ”erittäin vahva”, muiden mahdollisten arvioiden ollessa ”heikko”, ”vähäinen” ja ”vahva” Arvio painotuu organisaation ja kaluston arviointiin, eikä siitä tule vetää liiallisia johtopäätöksiä yksittäisten sotilaiden tai edes puolustushaarojen osaamisesta.¹⁴⁰

¹³⁶ Legal Information Institute: *32 U.S. Code Title 32— National Guard*, Cornell Law School, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 11.10.2020.

¹³⁷ *Army Doctrine Publication 1*, s. 1-3 – 1-4.

¹³⁸ Sama, s. 1 – 4.

¹³⁹ Sama.

¹⁴⁰ Spoehr (2021), s. 17.

Maavoimien nykytilanteen ymmärtämiseksi kahden vuosikymmenen aikana tapahtunut kehitys tulee ottaa huomioon. Vuodesta 2001 saakka maavoimien päähuomio on ollut vastakumouksellisessa sodankäynnissä Irakissa ja Afganistanissa. Kuitenkin vuodesta 2016 alkaen maavoimat on alkanut suunnata huomiota takaisin kohti suurvaltakonfliktia. Vuoden 2017 kansallinen turvallisuusstrategia (NSS) ja seuraavana vuonna julkaistu kansallinen puolustusstrategia (NDS) painottavat edelleen tarvetta muokata maavoimien kehittämisohjelmia, koulutusta ja doktriinia vastaamaan vertaisvastustajan vastaan käytävään konfliktiin, erityisesti huomioiden Venäjän ja Kiinan muodostama uhka.¹⁴¹ Vuoden 2018 kansallinen puolustusstrategia ilmaisee asian seuraavasti: *"Today, we are emerging from a period of strategic atrophy, aware that our competitive military advantage has been eroding. We are facing increased global disorder, characterized by decline in the long-standing rules-based international order — creating a security environment more complex and volatile than any we have experienced in recent memory. Inter-state strategic competition, not terrorism, is now the primary concern in U.S. national security."*¹⁴²

Kahden tekijän vaikutus on asettanut maavoimat epäedulliseen asemaan suhteessa vertaisvastustajiin viimeisen kymmenen vuoden aikana. Näistä toinen on vuosikausien sitoutuminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin ja toinen vuonna 2011 alkaneet määrärahojen supistamiset. Keskittyminen, jälkikäteen ajateltuna kapea-alaisesti, pelkästään vastakumoukselliseen sodankäyntiin hidasti ja pahimmillaan pysäytti useita maavoimien uudistamisohjelmia, lukuun ottamatta niitä, jotka oli suunnattu nimenomaan vastakumoukselliseen toimintaan. Seuraavan sukupolven suorituskykyjen kehittäminen ilma- ja ohjuspuolustuksen, elektronisen sodankäynnin, tulenkäytön ja vaikuttamisen sekä maavoimien taisteluajoneuvojen osalta kärsi erityisesti painotuksesta vastakumoukselliseen toimintaan. Samoin koulutuskeskukset keskittyivät yksinomaan vastakumoukselliseen koulutukseen.¹⁴³

Budjettileikkaukset pahensivat tilannetta edelleen vähentämällä rahoitusta useiden miljardien dollarien arvosta juuri, kun maavoimat oli uudelleen keskittymässä suurvaltojen väliseen konfliktiin. Tämän seurauksena maavoimien vahvuutta pienennettiin, jotta resurssit riittäisivät paremmin, jäljellä olevat materiaali-ohjelmat lopetettiin ja toimintaan ja ylläpitoon tarkoitettua rahoitusta leikattiin. Tilanteen kiteytti osuvasti vuonna 2018 entinen puolustusministeri James Mattis: *"Sanon tämän selvästi: niin vaikeaa kuin viimeiset 16 vuotta sodankäyntiä ovatkin olleet*

¹⁴¹ Spoehr (2021), s. 357.

¹⁴² U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, s. 1.

¹⁴³ Spoehr (2021), s. 358.

asevoimillemme, yksikään vihollinen ei ole taistelukentällä aiheuttanut niin paljon vahinkoa Yhdysvaltojen asevoimien valmiudelle kuin budjettileikkaukset, joiden vaikutusta on edelleen lisännyt se, että viimeisistä 11 vuodesta kymmenen on toimittu sellaisten päätösten mukaisesti, joiden jatkuvuus on ollut epävarmaa.”¹⁴⁴

Maavoimat on sittemmin reagoinut ihailtavan hyvin siirtäessään painopistettä suurvaltojen väliseen kamppailuun. Combat Training Center:n harjoitustilanteet keskittyvät nykyään miltei yksinomaan tämän kaltaisiin skenaarioihin, uudet materiaali ohjelmat, kuten tykistön kantaman kasvattaminen ja erityisesti vertaisvastustajaa vastaan käytävään taisteluun soveltuvat tarkkuusohjukset, ovat käynnissä. Organisaatorakenteista on suunniteltu ja joissain tapauksissa viety jo käytäntöön, ja kokonaisuudessaan sodankäynnin konsepteja ja doktriineita ollaan uudistamassa vastaamaan muuttuneeseen tilanteeseen¹⁴⁵.

Vuoden 1976 versio maavoimien tärkeimmästä taisteluohjesäännöstä jätti hävityn Vietnamin sodan jälkeen kokonaan mainitsematta kaiken, mikä liittyi vastakumouksellisuuteen. Nyt, painopisteen siirtyessä tai pikemminkin palatessa taisteluun vertaisvastustajaa vastaan maavoimat on tällä kertaa katsonut tarpeelliseksi säilyttää tiettyjä suorituskykyjä, joilla nähdään olevan käyttöä alemman intensiteetin konflikteissa. Tällaisia ovat esimerkiksi turvallisuusjoukkojen tukemiseen tarkoitettut joukot, droonien vastaiseen toimintaan tarkoitettu varustus sekä tietyt erikoisoperaatiosuorituskyvyt. Tulevan toiminnan osalta maavoimien tulee toisaalta olla varuillaan, ettei painotus siirry liiaksi suurvaltojen väliseen konfliktiin, ja säilyttää vastakumouksellisten ja vakauttamisoperaatioiden kannalta kriittiset suorituskyvyt ja älyllinen perusta.¹⁴⁶

Kesällä 2016 Trumpin hallinnon aloitteesta rahoitukseen tehdyt lisäykset ovat alkaneet kantaa hedelmää. Valmiuden taso on parantunut maavoimien Brigade Combat Team:ien osalta, lukuisia uudistamisohjelmia on käynnistetty ja kokonaisvahvuus on kasvanut, joskin vaatimattomasti. Sekä entinen puolustusministeri James Mattis että nykyinen puolustusministeri Mark Esper ovat todenneet puolustusministeriön tarvitsevan 3-5 prosentin lisäyksen rahoitukseen vuodesta 2017 vuoteen 2023. Vuodesta 2018 alkaen maavoimien rahoitus on kuitenkin ensin pysynyt ennallaan ja sitten pienentynyt. Maavoimien kokonaismääräraha budjettivuonna 2018 oli 179 miljardia USD ja 178 miljardia USD vuonna 2021. Inflaatiosta johtuen määrärahan

¹⁴⁴ Hains, Tim: Mattis: No Enemy Has Done More Damage to U.S. Military than the Congressional Budget Sequester, *RealClearPolitics*, February 6, 2018. [https://www.realclearpolitics.com/video/2018/02/06/mattis_no_enemy_has_done_more_damage_to_military_than_budget_sequester.html], luettu 21.6.2021.

¹⁴⁵ Spoehr (2021), s. 358.

¹⁴⁶ Sama.

pysyminen näennäisesti samana on tosiasiaa tarkoittanut ostovoiman vähenemistä noin 6 prosentilla. Maavoimaministeri Ryan McCarthy on todennut, että tilanteen ollessa tämä maavoimat on pakotettu "joko pienentämään kokonaisvahvuuttaan tai tinkimään uudistamisesta", mikä tarkoittaa joutumista "valitsemaan ne joukot, jotka karsitaan ensimmäisenä". Tämä tarkoittaa vaikeita haasteita maavoimille.¹⁴⁷

3.2.1 Kokonaisvoima (Capacity)

Kapasiteetti viittaa suorituskykyjen riittävyyteen suhteessa strategian edellyttämään määrään. Maavoimat mittaa kapasiteettiaan muun muassa Brigade Combat Team:ien (jatkossa BCT), määrällä. BCT:t ovat maavoimien taistelevien joukkojen peruselementti. Ne toimivat tavallisesti maaoperaatioissa osana ylempää johtoporrasta, mutta ovat kalustoltaan ja organisaatiokenteeltaan sellaisia, että kykenevät tarvittaessa myös itsenäiseen toimintaan.¹⁴⁸ Erilaisten BCT:ien vahvuus vaihtelee noin 3900 ja 4100 välillä.¹⁴⁹

Maavoimien kokonaisvoiman kuvaamisessa parempi mittari on kuitenkin BCT:ien määrä. Kokonaisvahvuuden pienentyminen määrärahalleikkausten ja Obaman hallituksen päätöksen johdosta aiheutti vakituisten maavoimien joukkojen määrän vähenemisen vuoden 2013 45:stä BCT:ista vuoden 2020 31 BCT:iin. Hallituksen lisätessä rahoitusta ja näin mahdollistaessa vahvuuden kasvattamisen 2017 alkaen maavoimat päätti BCT:ien määrän kasvattamisen sijasta kasvattaa jo olemassa olevien BCT:ien vahvuutta valmiuden parantamiseksi. Maavoimien tavoitteena on ollut saavuttaa 105 prosentin ylivaivuus operatiivisten joukkojen osalta vuoden 2020 loppuun mennessä.¹⁵⁰

Maavoimilla on myös erillinen, prikaateiksi (Combat Aviation Brigade, CAB) organisoitu ilmakomponentti, joka kykenee operoimaan itsenäisesti. CAB:t koostuvat maavoimien helikopterikalustosta, kuten esimerkiksi AH-64 Apache -taisteluhelikoptereista, ja soveltuvat mm. hyökkäys- tiedustelu- ja kuljetustehtäviin. Maavoimien ilmailuyksiköiden määrää on myös pienennetty; toukokuussa 2015 maavoimat lakkauttivat yhden 12 CAB:sta, joten tämänhetkinen lukumäärä maavoimien vakituisissa joukoissa on 11.¹⁵¹

¹⁴⁷ Spoehr (2021), s. 358.

¹⁴⁸ Headquarters, Department of the Army, *Field Manual 3-96: Brigade Combat Team*, January 2021. s.1-1. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/ARN31505-FM_3-96-000-WEB-1.pdf], luettu 20.2.2021.

¹⁴⁹ Feickert, Andrew & Barbara Salazar Torreón: *Defense Primer: Organization of U.S. Ground Forces*, Congressional Research Service In Focus No. 10571, December 11 2020. [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF10571.pdf>], luettu 20.2.2021

¹⁵⁰ Myers, Meghann: Army Chief: Operational Units Will Be Manned to 105 Percent by Next Year, *Army Times*, January 16, 2019, [<https://www.armytimes.com/news/your-army/2019/01/16/army-chief-operational-units-will-be-manned-to-105-percent-by-next-year>], luettu 23.2.2021.

¹⁵¹ Spoehr (2021), s. 360.

CAB:t sekä Stryker-, jalkaväki- ja panssari-BCT:t muodostavat maavoimien päätaisteluvoiman, mutta eivät luonnollisestikaan ole ainoat maavoimien joukot. Vakituisten maavoimien tukiosien, kuten koulutusorganisaatioiden, tärkeimpien huollon osien sekä sotakoulujen henkilöstön vahvuus on noin 90 000. Tätä joukkoa ei voida pienentää samassa suhteessa kuin BCT:ia tai CAB:ia, ja maavoimat pyrkii säästämään nämä joukot lakkautuksilta ja organisaatiouudistuksilta kyetäkseen säilyttämään vakituisten maavoimien mukana sellaista osaamista ja kokemusta, joka mahdollistaa kasvun tarvittaessa. Tukiosaan kuuluu lisäksi suuri joukko aselaji- ja toimialajoukkoja (määrä on noin 42 prosenttia operatiivisista joukoista), kuten ilmatorjunta-, pioneeri- (ml. raivaamis- ja suojelujoukot), sotilaspoliisi-, tiedustelu- ja lääkintäjoukot. Monet näistä yksiköistä ovat osoittautuneet arvokkaiksi COVID-19 -kriisin aikana. Erikoisjoukot kuten 75th Ranger Regiment, Special Forces Groups ja 160th Special Operations Aviation Regiment on sisällytetty tähän lukuun.¹⁵²

Maavoimat on aloittanut prosessin joukkorakenteen sopeuttamiseksi vastaamaan vertaisvastustajan asettamiin vaatimuksiin. Näiden muutosten perusteet on sisällytetty maavoimien vuoden 2018 Multi-Domain Operations (MDO) -konseptiin, jossa määritellään maavoimien tulevaisuudenkuva. Huhtikuussa 2020 maavoimat ilmoitti yhdistävänsä MDO:n vaatimat joukkorakenteen uudistamispyrkimykset "AimPoint Initiative" -nimikkeeseen alle. Osana tätä nimikettä maavoimat aikoo aktivoida uudestaan V Armeijakunnan esikunnan syksyllä 2020 sekä luoda kolme uutta joukkorakennetta (*Multi-Domain Task Force*). Ensimmäinen näistä on jo olemassa USARPAC:n alaisuudessa pilotointina, ja se on suunniteltu kykeneväksi tunkeutumaan vihollisen alueelle, vastaamaan vihollisen A2/AD -kykyyn (Anti Access / Area Denial) sekä kiistämään ja vastavaikuttamaan viholliseen verkostokeskeiseen vaikuttamiseen. Toinen MDTF on suunniteltu aktivoitavaksi Euroopassa 2021 ja kolmas Tyynenmeren alueella 2022.¹⁵³

Maavoimat perusti ensimmäiset kuusi turvallisuusjoukkoja avustavaa prikaatia (Security Force Assistance Brigades, SFAB) vuonna 2017 vapauttaakseen BCT:ja muuhun käyttöön. Nämä yksiköt, joiden vahvuus on noin 800 taistelijaa, on suunniteltu kouluttamaan, opastamaan ja mentoroimaan kumppanuusmaiden joukkoja. Maavoimat on käyttänyt BCT:ja tähän tarkoitukseen, mutta koska koulutus- ja neuvontatehtävät tavallisesti tarvitsevat kokeneempia upseereita ja aliupseereita, pääsääntöisesti nuoremmista sotilaista koostuva BCT soveltuu tehtävään huonosti. Vuodesta 2018 alkaen SFAB:ta on käytetty avustamaan ulkomaisia kumppaneita Afganistanissa, Irakissa ja Afrikassa. Viimeisimpänä perustettu 5. SFAB on suunniteltu aloittamaan

¹⁵² Spoehr (2021), s. 360.

¹⁵³ Feickert, Andrew: "The Army's AimPoint Force Structure Initiative," Congressional Research Service In Focus No. 11542, May 8, 2020a, [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11542>], luettu 23.2.2021.

toiminnassa kesällä 2020. Kuudesta SFAB:sta viisi on vakituisten maavoimien joukkoja kuuden kuuluessa kansalliskaartiin.¹⁵⁴

Budjettivuonna 2020 maavoimien kokonaisvahvuus oli 100 5500 sotilasta, joista 480 000 vakituisissa maavoimissa, 189500 maavoimien reservissä ja 336000 kansalliskaartissa. Vaikka nämä luvut kuulostavat vaikuttavilta, maavoimien johto on toistuvasti todennut maavoimien olevan liian pieni toteuttamaan kansallisen puolustusstrategian asettamia tehtäviä ilman huomattavaa riskiä. Selvin näistä lausunnoista on kenties maavoimien komentajan, Chief of Staff of the Army kenraali Mark Milley'n vuonna 2017 antama lausunto, jonka mukaan vakituisten maavoimien vahvuuden tulisi olla 540 000 - 550 000, kansalliskaartin 350 000 - 355 000 ja reservien 205 000 - 209 000. Sitten vuoden 2018 kansallisen puolustusstrategian julkaisun ja siinä esitettyjen suurvaltasodan painotusten myötä vaatimukset maavoimia kohtaan ovat kasvaneet.¹⁵⁵

Sitten, vastauksena senaatin puolustushaarakomitean *Advance Policy Questions* -kyselyyn nimittämisen yhteydessä, maavoimaministeri Ryan McCarthy on todennut uskovansa "maavoimien kokonaisvahvuuden olevan riittämätön täyttämään kansallisen puolustuksen päämäärät ja olevansa "huolissaan maavoimien kyvystä voittaa vertaisvastustaja ja toteuttaa samanaikaisesti muut tehtävät kuten kotimaan puolustaminen ja terrorismin vastainen toiminta"¹⁵⁶. Nykyinen maavoimien komentaja James McConville myötäili tätä lausuntoa sanoen, että "maavoimien tulee riskin pienentämiseksi olla vahvuudeltaan suurempia ja täysin varusteltuja, mikä toteutuu oikea-aikaisella, riittäväällä, ennustettavissa olevalla ja jatkuvalla rahoituksella."¹⁵⁷

Ministeri McCarthyn mukaan Yhdysvallat tarvitsee vakituisten maavoimien vahvuudeksi vähintään 500 000, mutta nykyisten suunnitelmien mukaan tuon tavoitteen saavuttamiseen on vuosia. Maaliskuun lopussa 2020 vakituisten maavoimien vahvuus oli 479 233 sotilasta, siis 20767 vähemmän kuin mitä maavoimien johto on todennut tarvittavan. Maavoimien vuoden 2021 budjetoitu tavoitevahvuus on 485 900 ja lopullinen tavoite 490500 vuoden 2025 loppuun mennessä, mikä tarkoittaisi 1150 sotilaan lisäystä vuosittain. Tällä vauhdilla maavoimat saavuttaisi puolen miljoonan sotilaan tavoitteensa vasta 2034. Vahvuuden kasvun hidastus vauhti

¹⁵⁴ Spoehr (2021), s. 360.

¹⁵⁵ Sama, s. 361.

¹⁵⁶ Senate Armed Services Committee: *Advance Policy Questions for Ryan McCarthy, Nominee for Appointment to be Secretary of the Army*, September 12, 2019, s. 7. [https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/McCarthy_APQs_09-12-19.pdf], luettu 6.5.2021

¹⁵⁷ Spoehr (2021), s. 360.

johtuu ennen kaikkea rahoituksen puutteesta, joskin myös itse rekrytointi on osoittautunut haasteelliseksi.¹⁵⁸

Suurin osa ulkopuolisista asiantuntijoista on sitä mieltä, että Yhdysvaltain maavoimat on liian pieni. Vuonna 2017 kongressi asetti kansallisen puolustusstrategiakomission tuottamaan itsenäisen, puolueista riippumaton arvio vuoden 2018 kansallisesta puolustusstrategiasta. Komission havaintojen joukossa oli huomio siitä, että puolustusstrategia asettaa asevoimat kohtaan viisi uskottavaa haastetta, mukaan lukien kaksi suurvaltahaastajaa ja kolme ratkaisevasti erilaista toimintaympäristöä. Komissio arvioi, että tilanteen ollessa tämä kahdelle erilliselle sotänäyttämölle riittävien joukkojen tuottamisen olevan strategisesti järkevämpää kuin kertaakaan kylmän sodan jälkeisenä aikakautena. *"Yksinkertaisesti sanottuna, Yhdysvallat tarvitsee enemmän joukkoja kuin sillä tällä hetkellä on, mikäli se aikoo täyttää strategiassa asetetut tavoitteet."*¹⁵⁹ Maavoimat on siirtynyt kylmän sodan aikaisesta käytännöstä pitää noin kolmannes joukoista sijoitettuna muualle siihen, että joukot pidetään Yhdysvaltojen mantereella. Vuonna 1985 31 prosenttia vakituisten maavoimien joukoista oli sijoitettu muualle; vuonna 2015 luku on pudonnut yhdeksään prosenttiin¹⁶⁰. Neuvostoliiton hajoamista seuranneet pyrkimykset rauhaan ja haluttomuus lakkauttaa varuskuntia Yhdysvalloissa johtivat siihen, että useita muualle sijoitettuja tukikohtia lakkautettiin ja joukkojen määrää ulkomailla vähennettiin. Joukkojen määrän vähentäminen muualla maailmassa tekee nopeasta reagoinnista vaikeampaa ja näin vähentää pelotetta eli deterrenssiä.¹⁶¹

Sen lisäksi, että strategisen tason riski siihen, ettei kansallisen puolustusstrategian tavoitteita kyetä aikamääreisiin mennessä täyttämään, liian vähäinen BCT:ien määrä ja pienentynyt maavoimien kokonaisvahvuus on johtanut operatiivisen tempon hidastumiseen. Huolimatta siitä, että sotatoimiin sidottujen joukkojen määrää on vähennetty erityisesti Irakissa ja Afganistanissa, maavoimien joukkojen kohdalla tarve pitkäkestoiselle sitoutumiselle jatkuu. Maaliskuussa 2020 maavoimien operaatioalueella ja kotimaassa olevien joukkojen suhde oli 1:1, mikä on paljon tavoitetilaa korkeampi.¹⁶²

¹⁵⁸ Spoehr (2021), s. 360.

¹⁵⁹ Commission on the National Defense Strategy for the United States: *Providing for the Common Defense: The Assessment and Recommendations of the National Defense Strategy Commission*, s. 35–36, [<https://www.usip.org/sites/default/files/2018-11/providing-for-the-common-defense.pdf>], luettu 7.5.2021.

¹⁶⁰ Boost Labs: *The U.S. Army: Then & Now*, [<https://www.boostlabs.com/portfolio/u-s-army-now/>], luettu 5.6.2021.

¹⁶¹ Spoehr (2021), s. 361.

¹⁶² Sama.

Operaatioalueella olevien joukkojen luvuissa on huomioitu Euroopasta ja Koreasta käsin ope-roivat panssariprikaatin rungolle rakennetut BCT:it. Sen sijaan että sijoittaisi joukkoja pysy-västi edellä mainittuihin tukikohtiin, maavoimat kierrättää näitä joukkoja kotimaasta maini-tuille alueille. Tehokkaimman toimintatavan suhteen on kuitenkin erimielisyyksiä. Joukkojen kierrätyksen puoltajien mukaan joukot saapuvat alueelle täysin koulutettuina ja voivat ylläpitää korkeaa valmiustasoa koko komennuksen keston ajan, mikä on tavallisesti yhdeksän kuukautta. Pysyvää sijoittamista puolustava taho vetoaa pienempiin kokonaiskustannuksiin, siihen, että joukot tuntevat toiminta-alueensa paremmin ja läsnäolon positiiviseen vaikutukseen kumppa-neiden ja liittolaisten kannalta. Todellisuudessa molempia menettelytapoja tarvitaan, ei ainoas-taan edellä mainituista syistä, vaan myös siksi, että joukon siirtämistä uudelle toiminta-alueelle, sen vastaanottoa siellä ja ottamista osaksi alueella jo olevaa joukkoa tulee harjoitella säännöl-lisesti.¹⁶³

Pyrkiessään pienentämään riskiä ja kohottaakseen valmiustasoaan maavoimat on kohdentanut tiettyihin kansalliskaartin BCT:iin ylimääräisiä koulutuspäiviä siten, että tavanomaisten 39 vuotuisen koulutuspäivän sijasta käytössä on ollut jopa 63 koulutuspäivää. Voidakseen käyttää tätä ylimääräistä resurssia kansalliskaarti on ottanut käyttöön usean vuoden käsittävän koulu-tussyklin kehittääkseen valmiuttaan ajan myötä. Osana tätä konseptia maavoimat on myös li-sännyt kansalliskaartiin BCT:ien osallistumismäärää Combat Training Centerin koulutuskier-toon aikaisemmasta kahdesta BCT:ista neljään vuodesta 2019 alkaen.¹⁶⁴

Strategian muutoksen ja lisääntyneen kansalliskaartiin panostamisen tuloksena neljä kansallis-kaartin BCT:ia voidaan laskea mukaan maavoimien BCT:ien kokonaismäärään, mikä on seu-rausta lisätyistä koulutusvuorokausista ja sekä parantuneista mahdollisuuksia osallistua CTC:n koulutuksiin. Tästä johtuen joukot voidaan sijoittaa tehtäväänsä huomattavasti aiempaa nope-ammin.¹⁶⁵

3.2.2 Kalustollinen suorituskyky (=Capability)

Tässä yhteydessä suorituskyvyllä tarkoitetaan maavoimien eri asejärjestelmien ja taisteluväli-neiden laatua, suorituskykyä, soveltuvuutta tehtävään sekä ikää. Yleissääntönä voidaan pitää, että maavoimat käyttävät pääosin kalustoa, joka on kehitetty 1970-luvulla, saatu kenttäkäyttöön

¹⁶³ Spoehr (2021), s. 362.

¹⁶⁴ Chamberlain, Paul A: *Winning Matters: Army Fiscal Year 2021 Budget Overview*, U.S. Army, February 10, 2020, s. 11. [https://www.asafm.army.mil/Portals/72/Documents/BudgetMaterial/2021/pbr/Over-view%20and%20Highlights/Army_FY_2021_Budget_Overview.pdf], luettu 1.7.2021

¹⁶⁵ Spoehr (2021), s. 362.

1980-luvulla ja jota on kasautuvasti päivitetty siitä saakka. Tämän modernisointivajeen syynä on usea tekijä; vallinnut keskittyminen Irakin ja Afganistanin sotiin aina syyskuun 2001 iskuista saakka, rahoituksen leikkauksen aiheuttamat paineet ja epäonnistumiset useiden modernisointihankkeiden, kuten Future Combat System:n, Ground Combat Vehicle:n ja Crusader-tykistöjärjestelmän suhteen.¹⁶⁶

Maavoimien johto näkee tilanteen vakavasti haastavana. Maavoimasihteeri Ryan McCarthy on todennut "*merkittävimmän maavoimien kohtaaman haasteen olevan siinä, kuinka se kykenee viemään läpi aggressiivisen uudistamisstrategian samalla säilyttäen nykyisten operatiivisten vaatimusten edellyttämän valmiustason*"¹⁶⁷. Vuoden 2022 ajan ja sen jälkeen useat maavoimien suunnitelluista ohjelmista ovat vielä kehitysvaiheessa ja herkkiä rahoitus- ja prioriteettimuutoksille. Vielä siinäkin vaiheessa, kun ohjelmat siirtyvät hankintavaiheeseen, budjettirajoitukset siirtävät näiden suorituskykyjen saamista kenttäkäyttöön 2030-luvulle.¹⁶⁸

Esimerkkinä voidaan mainita M109 -sarjan haupitsi, joka otettiin käyttöön 1960-luvun alkupuolella ja jota on päivitetty sen jälkeen useaan kertaan. Olennainen osa maavoimien tykistöjärjestelmää on kyseisen haupitsin kantama. Nykyään useilla mailla on tykistön asejärjestelmiä, joiden kantama ylittää Paladin 109A7:n, maavoimien nykyisen panssarihaupitsin kantaman. Paladinin kantama on noin 22–30 km, jonka ylittävät esimerkiksi venäläinen 2S33 Msta-SM2, saksalainen PzH 2000, kiinalainen PLZ-05, eteläkorealainen K9 ja ranskalainen CAESAR.¹⁶⁹ Maavoimilla on kehitteillä pitkän kantaman kanuuna, jonka kantama olisi jopa 70 km, mutta kyseinen ase ei ole vielä käytössä, eikä sitä odoteta saatavan käyttöön kuin aikaisintaan vuonna 2023.¹⁷⁰

Kaiken kaikkiaan maavoimien kalusto on hyvin huollettua, joskin vanhenevaa. Useimmat maavoimien taistelujoukkoista ovat suhteellisen "nuoria", koska Abrams- ja Bradley-ajoneuvojen uusintavalmistushjelmat ovat pidentäneet kummankin kaluston käyttöikää vuoden 2028 jälkeiseen aikaan. Nykyisen kaluston kelvollisuuden lisäksi maavoimien on huolehdittava tulevista varustamisohjelmista. Vaikkakaan kyseisissä ohjelmissa olevat suorituskyvyt eivät ole

¹⁶⁶ Spoehr (2021), s. 362.

¹⁶⁷ Senate Armed Services Committee: *Advance Policy Questions for Ryan McCarthy, Nominee for Appointment to be Secretary of the Army*, s. 9.

¹⁶⁸ Spoehr (2021), s. 362.

¹⁶⁹ Gordon IV, John, John Matsumura, Anthony Adler, Scott Boston, Matthew E. Boyer, Natasha Lander, and Todd Nichols: *Comparing U.S. Army Systems with Foreign Counterparts: Identifying Possible Capability Gaps and Insights from Other Armies*, RAND Corporation Research Report, 2015, [https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR700/RR716/RAND_RR716.pdf]. s. 19–22, Luettu 23.2.2021.

¹⁷⁰ Gouré, Dan: *The U.S. Army Is Moving Forward Smartly on Advanced Long-Range Artillery*, *RealClearDefense*, January 16, 2020, [https://www.realcleardefense.com/articles/2020/01/16/the_us_army_is_moving_forward_smartly_on_advanced_long-range_artillery_114980.html], luettu 23.2.2021.

käytössä vallitsevassa tilanteessa, ovat ne osoitus puolustushaaran suorituskyvystä tulevaisuudessa, jotta ei olla tilanteessa, jossa vihollista vastaan joudutaan taistelemaan vanhentuneella kalustolla. Asevoimien tulee jatkuvasti arvioida, kuinka parhaiten säilyttää etulyöntiasema vastustajiin nähden: modernisoidaanko joukot käyttäen nyt käytössä olevaa teknologiaa vai odoteaanko, jotta nähdään, mitä tutkimus- ja kehitystyö tuottavat.¹⁷¹

Vuosia kestäneen vastakumouksellisuuteen keskittymisen ja sitä seuranneen valmiuteen panostamisen jälkeen maavoimat on nyt keskittymässä kaluston modernisointiin. Entisen puolustushaarakomentajien neuvoston puheenjohtajan kenraali Joseph Dunfordin mukaan Yhdysvaltojen asevoimien etu vertaisvastustajaan nähden on katoamassa, ja selvimmin tämä näkyy tarkasteltaessa kalustoa. Esimerkkinä voidaan mainita M-1 Abrams, joka tullessaan käyttöön 1980 oli kiistattomasti maailman paras taistelupanssarivaunu. Nyt, 40 vuotta myöhemmin, Venäjä on tuottanut vientiin T-14 Armata –taistelupanssarin, jossa on miehittämätön torni, uudistettu taistelunjohtojärjestelmä, Doppler-tutka, mahdollisuus 155 mm pääaseelle sekä 360 astetta näkevät teräväpiirtokamerat ultravioletille aallonpituudelle. M-1 on edelleen hyvä panssarivaunu, mutta Yhdysvaltojen aikaisempi ratkaiseva etu on kadonnut.¹⁷²

Maavoimien kalustoon kuuluu satoja eri asejärjestelmiä ja taisteluvälineitä, mukaan lukien käsiaseet, kuorma-autot, ilma-alukset, ryhmän tukiaset, radiot, tela-alustaiset ajoneuvot, epäsuoran tulen järjestelmät, ohjukset ja lennokit. Seuraavassa esitellään päivityksiä, joita on suunnitteilla panssari- ja jalkaväkirykmenteihin sekä Stryker- kalustolla varustettuihin BCT:iin ja CAB:iin, joskaan lista ei ole kaiken kattava.

Armored Brigade Combat Team (ABCT)

Panssariprikaatin rungolle rakennetun BCT:n roolina on lähestyä vihollista käyttäen tulta ja liikettä tuhoamaan tai vangitsemaan vihollisjoukot, torjua vihollisen hyökkäykset tulella, taistelemaan lähitaistelussa ja suorittamaan vastahyökkäyksiä maa-alueiden, mukaan lukien väestö ja resurssit, haltuun ottamiseksi. Abrams-taistelupanssarivaunut, jonka viimeisin versio M1A2 SEPv3, otettiin käyttöön 2017 ja Bradley-rynnäkövaunut, viimeisin versio M2A4, ovat ABCT:in päätaisteluaajoneuvot. M-1-taistelupanssarivaunu ja Bradley otettiin ensimmäisen kerran käyttöön vuosina 1980 ja 1981. Nykyiseen ABCT:in kokoonpanoon kuuluu 87 Abramsia

¹⁷¹ Spoehr (2021), s. 365.

¹⁷² McDermott, Roger: Modernizing Russia's Tanks: The Case of the T-14 Armata, Jamestown Foundation *Eurasia Daily Monitor*, Vol.17, Issue 63 May 6, 2020, [<https://jamestown.org/program/modernizing-russias-tanks-the-case-of-the-t-14-armata>], luettu 13.3.2021.

ja 152 Bradleyn eri versiota. Huolimatta päivityksistä M-1 Abrams ja Bradley ovat jo neljäkymmentä vuotta vanhoja, ja niiden korvaajia ei todennäköisesti saada käyttöön ennen kuin kyseiset asejärjestelmät ovat olleet käytössä jopa 50 vuotta.¹⁷³

Maavoimien ohjelma Bradleyn korvaamiseksi, Optionally Manned Fighting Vehicle, oli aiemmin kiivaassa kehitystahdissa, mutta maavoimat keskeytti tarjouspyynnöt tammikuussa 2020, ja työstää nyt vaatimuksia yhteistyössä teollisuuden kanssa. Ensimmäisen yksikön on tarkoitus olla valmiina budjettivuoden 2028 viimeisellä neljänneksellä. M-1 -taistelupanssarivaunun mahdollinen korvaaja on vielä etäämpänä, maavoimilla ei ole suunnitelmissa päättää "mihin suuntaan tulivoimaa ja suojaa taistelukentällä kehitetään" ennen kuin aikaisintaan vuonna 2023.¹⁷⁴

ABCT:iin lisäksi kuuluva M113 -miehistönkuljetusvaunu, jota käytetään useisiin tehtäviin mukaan lukien kranaatinheitinjoneuvona ja ambulanssina, otettiin käyttöön jo 1960. Kyseinen vaunu on suunniteltu korvattavaksi uudella Armored Multi-Purposen Vehicle (AMPV) -taisteluajoneuvolla, jonka ensimmäisen sarjan tuotannon oli määrä alkaa 2020 alkupuoliskolla. Joko rahoitusten leikkauksista tai ohjelmassa kohdatuista ongelmista johtuen maavoimat on vähentänyt suunniteltua hankintaa kyseisen ajoneuvon vuoden 2021 osalta. Vuonna 2022 alkavaksi suunnitellulla 190 ajoneuvon vuosihankintavauhdilla maavoimat ei saavuta tavoitettaan 2897 ajoneuvosta ennen vuotta 2037.¹⁷⁵

Stryker Brigade Combat Team (SBCT)

Stryker-kalustolla varustettu BCT on moottoroidun jalkaväen ympärille rakennettu ja Yhdysvaltojen ulkopuolella toimimaan tarkoitettu usean aselajin joukko, jolla on kyky toimia tehokkaasti useimmissa maasto- ja sääolosuhteissa siirrettävyytensä ja liikkuvuutensa johdosta. SBCT:it on varustettu keskimäärin 321 kahdeksanpyöräisellä Stryker-ajoneuvolla. Vuonna 2001 käyttöön otetut ajoneuvot edustavat maavoimien uusinta taisteluajoneuvokalustoa. Operatiiviset vaatimukset täyttääkseen Eurooppaan sijoitetun SBCT:n ajoneuvot on varustettu 30 mm tykillä, minkä on tarkoitus tehostaa joukon panssarintorjuntakykyä. Onnistuneen varustamisen seurauksena maavoimat päätti varustaa kolme paremman pohjapanssaroinnin omaavalla

¹⁷³ Spoehr (2021), s. 363.

¹⁷⁴ Cox, Matthew "Army Studying Whether M1 Tank Replacement Should Be Driver-Optional," Military.com, September 4, 2019, [<https://www.military.com/daily-news/2019/09/04/army-studying-whether-m1-tank-replacement-should-be-driver-optional.html>] Luettu 13.3.2021.

¹⁷⁵ Spoehr (2021), s. 363.

(Double V-hull) kalustolla olevaa SBCT:ia 30 mm XM823 -konetykeillä, joskin kyseisten aseiden integrointi ajoneuvoihin on viivästynyt COVID-19 -pandemian takia. Maavoimat on lisäksi asentamassa Javelin-ohjuksia Stryker-ajoneuvoihin.¹⁷⁶

Infantry Brigade Combat Team (IBCT)

Jalkaväkirikonoinen BCT (IBCT) on vaikeassa maastossa, kuten asutuskeskuksissa tai muuten vaikeakulkuisessa maastossa, jalan tapahtuviin taistelutehtäviin optimoitu joukko. IBCT:t on varustettu vähemmällä ajoneuvoilla, ja niiden liikkuvuus perustuu kuorma- ja maastoautoihin, esimerkiksi High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle (HMMWV). Uusi Joint Lightweight Tactical Vehicle (JLTV) on suunniteltu yhdistämään MRAP-ajoneuvojen tarjoama suoja alku-peräisen panssaroimattoman HMMWV:n liikkuvuuteen. Kyseinen ajoneuvo on suunniteltu selviämään paremmin panssaritorjunta-aseiden osumasta tai tienvarsipommista. Maavoimat suunnittelee hankkivansa 49 099 JLTV:ia, joilla korvataan noin puolet nykyisistä HMMWV:sta. Vuodelle 2021 suunniteltu 894,4 miljoonan dollarin rahoitus kattaisi 1920 JLTV:ia ja 1334 perävaunua. Rahoituksen määrä on 202 miljoonaa dollaria suunniteltua pienempi ja kuvastaa hyvin niitä rahoituksen leikkauksia, joista maavoimat kärsii. Kun otetaan huomioon 5162 jo hankittua JLTV:ia ja vuodesta 2021 alkaen 1920 ajoneuvon vuotuinen tuotanto, maavoimat ei saavuta tavoitettaan ajoneuvojen määrästä ennen kuin 2043. Tämä pakottaa maavoimat jatkamaan ikääntyneiden, jo vuonna 1983 käyttöön otettujen HMMWV:ien käyttämistä.¹⁷⁷

Maavoimat kehittää Mobile Protected Firepower -järjestelmää, jolla on tarkoitus tuottaa ICBT:ille kyky tuhota vihollisen panssaroituja ajoneuvoja ja linnoitteita. Vuonna 2020 maavoimien oli tarkoitus vastaanottaa yhteensä 24 prototyyppiä General Dynamics Land Systems:ilta ja BAE:lta testi- ja arviointikäyttöön.¹⁷⁸ Päätös täysimääräisestä tuotannosta on suunniteltu tehtäväksi vuoden 2025 kolmannella kvartaalilla.

Ilmakuljetteiset IBCT:t saavat ensimmäisenä käyttöönsä uuden ajoneuvon, Ground Mobility Vehicle:n (GMV), jonka on tarkoitus lisätä joukon nopeutta ja liikkuvuutta. GMV lisää IBCT:in yhdeksänmiehisen ryhmän taktista liikkuvuutta. Ensimmäiset GMV:t toimitettiin maavoimille

¹⁷⁶ Spoehr (2021), s. 364.

¹⁷⁷ Sama.

¹⁷⁸ Keller, Jared: This Could Be the Army's Next Light Tank of Choice, *Task & Purpose*, April 24, 2020, [<https://taskandpurpose.com/military-tech/army-mobile-protected-firepower-general-dynamics-submission>], luettu 13.3.2021.

syyskuussa 2018. Maavoimat on hyväksynyt hankintaohjelman, jolla 11 IBCT:ia varustetaan 59 GMV:lla. Nämä 649 ajoneuvoa on tarkoitus hankkia vuoden 2024 loppuun mennessä.¹⁷⁹

Combat Aviation Brigade (CAB)

Combat Aviation Brigade:t koostuvat AH-64 Apache taistelu-, UH-60 Black Hawk keskiras-kaista ja CH-47 Chinook raskaista kuljetushelikoptereista. Maavoimat on systemaattisesti modernisoinut näitä kalustoja jo kymmenien vuosien ajan. H-60 keskiras-kaista kuljetushelikopteri-hankinnan tavoitemäärä on 2135, minkä on suunniteltu sisältävän 1375 H-60M –tyypin kopteria sekä 760 kpl 60-A/L/V –tyypin koneita. Budjettivuodelle 2021 hankintaan varattu raha-määrä on noin 830,4 miljoonaa dollaria, millä voidaan hankkia 36 konetta; määrä on 38 kappa-letta pienempi kuin edellisen vuoden tavoitemäärä, joka oli 74 konetta. Kun otetaan huomioon vuonna 2021 hankittava määrä, maavoimat on saanut hankittua yhteensä 1159 kappaletta UH/HH-60M –tyypin koptereita, mikä on 54,2 prosenttia kokonaistavoitteeksi asetetusta mää-rästä.¹⁸⁰

CH-47F Chinook on uudelleenrakennettu versio maavoimien CH-47D raskaasta kuljetuskop-terista. Sitä on tarkoitus hankkia 550 runkoa, ja sen on tarkoitus olla maavoimien raskas kulje-tuskopteri vielä useiden vuosikymmenien ajan siitä yksinkertaisesta syystä, että seuraajaa ei ole nähtävissä. Vuoden 2021 rahoitus riittää seitsemän koneen hankintaan, näistä kuusi tulee ole-maan MH-46G -tyyppiä ja yksi CH-47F. Tämän hankinnan myötä maavoimat on hankkinut yhteensä 382 tämän tyyppin konetta, mikä on 69 prosenttia 550 koneen tavoitteesta.¹⁸¹

AH-64E raskasta taisteluhelikopteria on tarkoitus hankkia 812 kappaletta; luvussa on mukana vanhoista tyypeistä päivitettyt koneet. Vuoden 2021 hankintamääräraha mahdollistaa 52 AH-64E -koneen hankinnan, mikä tarkoittaa maavoimien hankkineen vuoden loppuun mennessä 562 konetta. Kyseinen määrä on 69 prosenttia kokonaistavoitteesta.¹⁸²

¹⁷⁹ Spoehr (2021), s. 364.

¹⁸⁰ Sama, s. 365.

¹⁸¹ U.S. Department of the Army: *Department of Defense Fiscal Year (FY) 2021 Budget Estimates, Army: Justification Book of Aircraft Procurement, Army*, February 2020, s. 65 - 67, [https://www.asafm.army.mil/Portals/72/Documents/BudgetMaterial/2021/Base%20Budget/Procurement/ACFT_FY_2021_PB_Aircraft_Procurement_Army.pdf], luettu 15.5.2021.

¹⁸² Sama, s. 16 – 31.

3.2.3 Valmius (Readiness)

Maavoimat on kyennyt edistämään joukkojensa valmiutta huomattavasti. Sen tavoitteena on saavuttaa korkein valmiusaste 66 prosentille maavoimien vakituisista joukoista ja 33 prosentille kansalliskaartiin kuuluvista BCT:ista. Maaliskuussa 2020 maavoimaministeri McCarthy ja kenraali McConville ilmoittivat 74 prosenttia aktiivisista BCT:ista olevan korkeimmissa valmiustasoissa¹⁸³, mikä tarkoittaa sitä että, maavoimien 31 BCT:sta 23 oli valmiusluokituksestaan joko C1 tai C2, toisin sanoen korkeimmissa taktisen valmiuden tasoissa, ja näin ollen valmiina toteuttamaan kaikki tai useimmat sodanajan tehtävänsä välittömästi.¹⁸⁴

Vuoteen 2017 verrattuna aktiivisten BCT:ien määrä on siis kaksinkertaistunut. Maavoimien johto on myös todennut lähes puolen maavoimien 58 BCT:sta olevan korkeimmissa valmiusasteissa. McCarthyn ja McConvillen lausunnon perusteella tämä tarkoittaa sitä, että vakituisten 23 BCT:n lisäksi edellä mainittu valmiusaste koskee myös 4-5 kansalliskaartin 27 BCT:sta.¹⁸⁵

Maavoimat ilmoittaa lisänneensä valmiutta kaikissa yksiköissään. Osaksi tähän on syynä selailisten sotilaiden määrän vähentäminen, joita ei voida käyttää operaatioissa. Suurin valmiudellinen ongelma on kuitenkin joukkorakenteessa; kokonaismäärältään liian pieni joukko suhteessa vaatimukseen maailmanlaajuisesta läsnäolosta on edelleen haaste maavoimille.¹⁸⁶

Osana kestävä valmiuden malliaan (Sustainable Readiness Model, SRM) maavoimat käyttää CTC:ita kouluttamaan joukkojaan haluttuun osaamistasoon. CTC:n tarkoituksena on tuottaa todennukaista yhteisoperaatio- ja aselajien yhteistoimintakoulutusta, joka mallintaa todellista taistelutilannetta sekä kasvattaa taisteluyksiköiden valmiutta tehtävän aloittamiseen ja edelleen taisteluun. Vuodelle 2021 maavoimat on tilannut yhteensä 24 koulutustilaisuutta, joista neljä kansalliskaartille.¹⁸⁷

¹⁸³ McCarthy, Ryan D. and General James P. McConville, Chief of Staff, United States Army, statement “*On the Posture of the United States Army*” before the Committee on Armed Services, U.S. Senate, March 26, 2020, s. 4. [https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/McCarthy--McConville_03-26-20.pdf], luettu 14.3.2021.

¹⁸⁴ Spoehr (2021), s. 366.

¹⁸⁵ Sama.

¹⁸⁶ Sama, s. 367.

¹⁸⁷ Chamberlain (2020), s. 10 – 11.

3.3 Kokonaisarvio

Kokonaisvoima saa arvion ”heikko”. Aiempien konfliktien ja sotien kokemusten perusteella maavoimat tarvitsevat keskimäärin 21 BCT:n suuruisen joukon yhtä suurempaa alueellista konfliktia (Major Regional Conflict, MRC) varten. Mikäli divisioonaorganisaatio muunnetaan BCT:iksi, maavoimien voidaan sanoa lähettäneen Korean sotaan 21, Vietnamiin 25, Persianlahden sotaan 14 ja Irakin sotaan 4 BCT:ia, laskutavasta riippuen siis keskimäärin joko 16 tai 21 BCT:n suuruisen joukon. Vuoden 2010 Quadrennial Defense Review’n mukaan tuolloinen tavoitemäärä oli 45 BCT:ia, ja aiemmat asiakirjat, jotka puhuvat divisioonaorganisaatiosta, edellyttävät noin 37 BCT:n suuruista joukkoa. Kun otetaan huomioon nämä vaatimukset, ja verrataan sitä aiemmin mainittuun keskimääräiseen 21 BCT:n suuruiseen joukkoon, voidaan perustella vaatimus 42 BCT:n joukosta, jotta maavoimilla olisi edellytys taistella kahdessa suuremmassa konfliktissa samanaikaisesti. Kun lisäksi huomioidaan strategisen reservin tarve, maavoimien kokonaisvahvuutta tulisi lisäksi kasvattaa 20 prosentilla tuosta 42 BCT:n määrästä, jolloin kokonaisvoiman tulisi olla 50 BCT:ia. Koska maavoimat on panostanut kansalliskaartin yksiköiden koulutukseen koulutuspäivien ja –tilaisuuksien muodossa, tähän arvioon on sisällytetty kansalliskaartin neljä BCT:ia, jolloin nyt käytössä olevien BCT:ien kokonaismääräksi saadaan 35 eli 70 prosenttia vaaditusta 50 BCT:n määrästä. Luku ei ole riittävä täyttämään vaatimusta taistelemisesta kahdessa suuremmassa konfliktissa samanaikaisesti, mikä selittää kokonaisvoiman arvosanan.¹⁸⁸

Arvio maavoimien kalustollisesta suorituskyvystä saa arvosanan ”vähäinen”. Kyseiseen tulokseen vaikuttaa kaluston ikä, uudistamisohjelmien laajuus ja niiden tila, jotka osatekijöinä saivat arvosanan ”vähäinen”. Materiaalinen suorituskyky sai arvosanan ”heikko”, jolloin kokonaistulokseksi muodostuu ”vähäinen”. JLTV- ja AMPV –projektien hienoisesta edistymisestä ja lupaavista uudistamispyrkimyksistä huolimatta uudet varustamisohjelmat ovat edelleen kehitysvaiheessa ja useimmissa tapauksissa kahdesta kolmeen vuoden päässä hankinnoista. Näin ollen ne eivät vielä kykene korvaamaan vanhenevaa kalustoa tai vaikuttamaan nykyiseen suorituskykyyn. Nämä hankinnat ovat lisäksi erittäin alltiita rahoituksessa tapahtuville muutoksille.¹⁸⁹

Kuten todettua, maavoimat on ilmoittanut lähes puolet sen BCT:ista olevan korkeimissa valmiustasoissa. Vakituisten maavoimien 23 valmiustasoltaan korkeaa BCT:ia muodostaa 74 pro-

¹⁸⁸ Spoehr (2021), s. 367.

¹⁸⁹ Sama. s. 368.

senttia kokonaisvoimasta, lisäksi tulee huomioida 4-5 kansalliskaartiin kuuluvaa BCT:ia. Maavoimien sisäisen vaatimuksen ollessa 66 prosenttia tai yksiköinä 20,5 BCT:ia, muodostuu kokonaisarvioksi "erittäin vahva".¹⁹⁰

U.S. Military Power: Army

	VERY WEAK	WEAK	MARGINAL	STRONG	VERY STRONG
Capacity		✓			
Capability			✓		
Readiness					✓
OVERALL			✓		

KUVA 3: Kokonaisarvio Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvystä¹⁹¹

Kokonaisarvio Yhdysvaltojen maavoimien kyvystä muodostuu kokonaisvoiman, suorituskyvyn ja valmiuden arvioiden painottamattomasta keskiarvosta. Kyseinen arvo on 3,33, joten kokonaisarvosana asettuu kohtaan vähäinen (marginal.) Kyseinen arvosana perustuu osatekijöiden saamiin arvosanoihin ja on sama kuin vuoden 2020 suorituskykyarviossa. Maavoimien kokonaisvoima on edelleen arvioitu "heikoksi" johtuen siitä, että käytössä on vain 70 prosenttia tavoitemäärästä, mutta toisaalta maavoimat on huomattavasti kehittänyt joukkojen valmiutta ja saavuttanut valmiuden osalta korkeimman arvosanan "erittäin vahva". Maavoimilla on käsitys siitä, mitä sota vertaisvastustajaa vastaan edellyttää, mutta rahoituksen epävarmuustekijät voivat uhata sen kykyä saavuttaa tavoitteensa.¹⁹²

Maavoimat on sitoutunut joukkojensa uudistamiseen vertaisvastustajaa vastaan käytävää konfliktia varten, mutta nykyaikaistamisohjelmat ovat vielä kehitysvaiheessa, ja kuluu muutama vuosi, ennen kuin voidaan siirtyä hankintoihin ja edelleen kenttäkäyttöön.

Meneillään oleva pandemiatilanne on myös vaikuttanut maavoimiin, joskin vaikutukset ovat toistaiseksi olleet kohtalaisia ja kestettävissä. Heinäkuun alussa 2020 Yhdysvaltain puolustusministeriö oli ilmoittanut yhteensä 12 521 koronatapauksesta, ja tämän luvun on voitu odottaa kasvaneen. Maavoimien rekrytointi on siirtynyt virtuaaliympäristöön, peruskoulutusta on jouduttu muokkaamaan turvavälien mahdollistamiseksi ja henkilöstön sekä joukkojen siirrot ja tehtäväkierto keskeytettiin ainakin heinäkuun loppuun saakka. Suurin vaikutus maavoimille tähän saakka on ollut suurten harjoitusten ja koulutustapahtumien peruuntuminen. DEFENDER-

¹⁹⁰ Spoehr (2021), s. 368.

¹⁹¹ Sama, s. 18.

¹⁹² Sama, s. 369.

Europe 20 -harjoitus, jonka piti olla suurin maavoimien harjoitus Euroopassa 25 vuoteen, on jouduttu supistamaan, vaikkakin joukkojen perustamista ja siirtoja on harjoiteltu.

Mikäli COVID-19 -pandemia jatkuu, suurempia vaikutuksia myös maavoimien valmiuteen ja suorituskykyyn on odotettavissa.¹⁹³

3.4 Yhteenveto

Doktriini

Kansallinen puolustusstrategia ja muu doktriiniohjaus on asettanut asevoimien kehittämisen tavoitteet, joista kuitenkin jäädytään selkeästi. Tämä tosiseikka on tunnustettu. Doktrinaalisen tason kehittämisenä voidaan nähdä myös seuraavassa luvussa esiteltävä *Multi-Domain Operations* -konsepti, jolla pyritään aiempaa paremmin yhdistämään paitsi eri aselajien ja puolustushaarojen myös eri ulottuvuuksissa tai domaineissa tapahtuva toiminta palvelemaan kokonaistavoitetta.

Kalustollisen suorituskyvyn osalta tunnustetaan tarve aggressiiviselle uudistusstrategialle. Aihetta käsitellään tarkemmin alakohdassa ”Materiaali”. Maavoimien osalta modernisointitarpeet on tunnustettu ja dokumentoitu, ja niistä on julkaistu useita julkilausumia, tärkeimpänä *Army Modernization Strategy*.

Valmiuden ylläpitämiseksi asevoimille on luotu kestävä valmiuden malli (SRM), jonka mukaisesti koulutusta ja sen resursseja on kohdennettu eri alajohtoportaille. Asiaa käsitellään tarkemmin kohdassa ”Koulutus”.

Organisaatio

Organisaation osalta suorituskyvyssä on tunnustettu tarve muutokselle. Seuraavassa luvussa tarkemmin esiteltävä *Multi-Domain Operations* –konsepti tulee osaltaan vastaamaan tähän haasteeseen. Nykytilanteessa olemassa olevien BCT:ien vahvuutta on kasvatettu sen sijaan, että niiden lukumäärää olisi lisätty, millä on pyritty ja onnistuttu parantamaan maavoimien valmiutta. Organisatoriseksi muutokseksi voidaan lukea myös SFAB:ien perustaminen, millä on vapautettu varsinaisia taistelujoukkoja niistä tehtävistä, joihin ne joutuivat vastakumouksellisen painotuksen vuoksi sitoutumaan.

¹⁹³ Spoehr (2021), s. 367.

BCT:t on perustettu olemassa olevien yhtymien (jalkaväki-, panssari-, tai Stryker-kalustolla varustettu prikaati) rungolle, joten niiden konseptissa on hyödynnetty jo olemassa olevaa organisaatiota. Maavoimien kokonaisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida pyrkimys koulutusorganisaatioiden säilyttämiseen ennallaan.

Koulutus

Kuten edellisessä kohdassa on todettu, maavoimat on pyrkinyt pitämään koulutusorganisaatiot ennallaan. Koulutusresurssia tosin on kohdennettu uudelleen, mistä omalta osaltaan kertoo panostus myös kansalliskaartiin kuuluvien joukkojen koulutukseen kohdentamalla niille koulutuspäiviä CTC:ssa.

Maavoimat on pyrkinyt säilyttämään hankkimaansa osaamista ja kokemusta. Toisaalta, paradoksaalista kyllä, vanheneva ja pitkään käytössä ollut kalusto vähentää kalustollisen koulutuksen tarvetta sekä taistelutavan uudistamista kaluston osalta. CTC:n koulutusten osalta on havaittavissa panostus yhteistoimintaan ja -operaatioihin, mikä kertoo selkeästi painopisteen muuttumisesta kohti vertaisvastustajan kohtaamista ja maavoimien roolin selkeytymisestä takaisin kohti maasodat voittamaan suunniteltua koneistoa.

Materiaali

Materiaalin osalta Yhdysvaltojen etulyöntiasema potentiaalisiin vastustajiin nähden on kadonnut. Paitsi taisteluaajoneuvojen myös epäsuoran tulen suorituskyvyn osalta maavoimat on huomattavasti useita muita maita heikommassa asemassa, mitä tosin kyetään kompensoimaan ilmasta maahan -suorituskyvyllä.

Maavoimien pääkalusto on vanhaa, kuten aiemmin on todettu. Pääosa kalustosta on otettu kenttäkäyttöön jo 1980-luvulla, ja vaikka tärkeintä kalustoa onkin modernisoitu useaan otteeseen ja osa tällä hetkellä käytössä olevasta kalustosta on uusintavalmistushjelmilla tuotettua, on kiistaton tosiasia, että kaikista puolustushaaroista maavoimat on kalustollisesti heikoimmassa asemassa. On sinänsä kuvaavaa, että 2001 käyttöön otetut Strykerit edustavat maavoimien uusinta kalustoa.

Materiaalinen tilanne on parantumaan päin, mutta kehitys on hidasta. Esimerkiksi IBCT:n ajoneuvojen tavoitemäärät saavutetaan nykyvauhdilla vasta 2043. Maavoimat on julkaissut uudistamisstrategiansa, ” Army Modernization Strategy”, jossa todetaan kalustollisia ja materiaalisia

uudistamiskohteita olevan kuusi erillistä kokonaisuutta¹⁹⁴. Kyseinen strategia esitellään tarkemmin seuraavassa luvussa.

Henkilöstö

Henkilöstön osalta voidaan todeta maavoimien nykyisen kokonaisvahvuuden olevan auttamatta liian pieni suhteessa sille asetettuihin suorituskykyvaatimuksiin. Tavoitteena olevasta 500 000 henkilön vahvuudesta jäädään selkeästi. Toisaalta pyrittäessä parantamaan valmiutta eräänä keinoa siihen on nähty nimenomaan BCT:ien henkilöstörakenteen tarkentaminen ja operaatioihin kelpaamattomien sotilaiden karsiminen niistä. Nykyisellä rekryointivauhdilla tavoitevahvuus arvioidaan saavutettavan vuonna 2034. Vanheneva kalusto yhdessä liian vähäisen henkilöstövahvuuden kanssa on aiheuttanut haasteita valmiudelle, joskin tähän on kyetty reagoimaan kasvattamalla olemassa olevien yhtymien henkilöstövahvuutta uusien perustamisen sijasta.

Henkilöstöön liittyvän materiaalisen valmiuden osalta taistelijan varustus ja yksittäisen sotilaan tehokkuuden lisääminen¹⁹⁵ on eräs kuudesta kehitettävästä kokonaisuudesta maavoimia uudistettaessa.

¹⁹⁴ U.S. Army: *2019 Army Modernization Strategy – Investing in the Future*, s.6. [https://www.army.mil/e2/downloads/rv7/2019_army_modernization_strategy_final.pdf], luettu 13.3.2021.

¹⁹⁵ *2019 Army Modernization Strategy – Investing in the Future*, s.6.

4 SUORITUSVAATIMUKSET KONVENTIONAALISESSA SODASSA - MULTI-DOMAIN OPERATIONS

Tässä luvussa käsitellään Yhdysvaltojen tärkeimmiksi määrittelemät vertaisvastustajat sekä johdettu arvio näitä vastaan käytävän konventionaalisen sodan asettamille suorituskykyvaatimuksille. Vertaisvastustajien osalta pääpaino on Venäjässä ja sen suorituskyvyissä Kiinan jäädessä vähemmälle tarkastelulle. Yhdysvaltojen maavoimien tämänhetkistä suorituskykyä verrataan näihin vaatimuksiin, minkä jälkeen luodaan katsaus tärkeimpien suorituskykypuutteiden kehittämiseen.

4.1 Yhdysvaltojen suurvaltavastustajat

Yhdysvalloissa ja sen asevoimissa on tunnistettu turvallisuusympäristössä tapahtunut muutos; kylmän sodan päättymistä seurannutta terrorisminvastaista taistelua ja siihen osaltaan liittynyttä luvussa 2 kuvattua painottumista vastakumouksellisuuteen on seurannut suurvaltakilpailun paluu. Yhdysvaltojen kansallinen puolustusstrategia näkeekin painopisteen tulevaisuudessa olevan kyvyssä vastata vertaisvastustajien muodostamaan uhkaan.

Kansallinen puolustusstrategia toteaa Yhdysvaltojen sotilaallisen kilpailukykyyn tarjoaman edun heikentyneen ja kansakunnan asevoimien olevan nyt vasta nousemassa "strategisen surkastuneisuuden" (=strategic atrophy) tilasta. Samoin kansallinen puolustusstrategia toteaa useaan otteeseen valtioiden välisen strategisen kilpailun olevan nyt ensisijainen huolenaihe kansallisen turvallisuuden näkökulmasta aiemman terrorismipainotuksen sijaan.¹⁹⁶

Yhdysvallat toteaa strategisiksi kilpailijoikseen Kiinan ja Venäjän sekä vähäisemmällä painotuksella Pohjois-Korean, Iranin sekä Isisin kalifaatin. Revisionistisiksi nimettyjen Kiinan ja Venäjän nähdään pyrkivän muokkaamaan maailmaa oman autoritäärisen mallinsa mukaisesti esimerkiksi käyttämällä veto-oikeuttaan mitätöidäkseen toisten valtioiden taloudellisia, diplomaattisia ja turvallisuuteen liittyviä päätöksiä.¹⁹⁷

Venäjä ja Kiina ovat kehittäneet sotilaallista suorituskykyään tarkoituksenaan haastaa Yhdysvallat ja erityisesti sen asevoimien kyky projisoida voimaa alueille, joita ne pitävät omina etupiireinään. RAND Corporationin julkaisemassa raportissa *The Challenges of the "Now" and*

¹⁹⁶ U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, s. 1.

¹⁹⁷ Sama.

Their Implications for the U.S. Army todetaan, että vaikka Yhdysvallat ei suoranaisesti kohtaisikaan näitä valtioita sodassa, se tulee epäilemättä kohtaamaan niiden luomia suorituskykyjä tulevaisuudessa, erityisesti näiden valtioiden tukemien hybriditoimijoiden muodossa.¹⁹⁸

Aseellisessa konfliktissa Kiinan ja Venäjän tavoitteena on saavuttaa fyysisesti tasaveroinen asema käyttämällä kerroksittaisia A2/AD-järjestelmiä, joilla pyritään nopeasti tuottamaan kestämättömiä tappioita Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten joukoille sekä saavuttamaan sotatoimen tavoitteet muutamassa päivässä, ts. nopeammin kuin Yhdysvallat kykenee asiaan reagoimaan. Viimeisen 25 vuoden aikana Kiina ja Venäjä ovat panostaneet kykyyn systemaattisesti ”murentaa” *AirLand Battle* -doktriini haastamalla Yhdysvaltojen asevoimien yhä enenevässä määrin ennustettavissa olevat, aikaan ja eri toimintaulottuvuuksiin sidoksissa olevat toimintatavat. Tämän työn tuloksena luotu A2/AD-kyky on aikaansaanut strategisen ja operatiivisen tasatilanteen, jossa asevoimien osakomponentit kyetään eristämään toisistaan ajan, tilan tai toimintojen suhteen. Lisäksi sekä Kiina että Venäjä jatkavat näiden A2/AD-kykyjen parantamista ja ovat levittämässä kyseisiä järjestelmiä myös muiden valtioiden alueelle. Yhdysvaltojen asevoimat eivät ole kyenneet vastamaan tähän kehitykseen. Ne on edelleen suunniteltu sellaisissa operatioympäristöissä tapahtuviin operatioihin, joita vastustaja ei hallitse ja joissa voidaan käyttää ennustettavissa olevia peräkkäisiä operatioita sekä niiden edellyttämää ilma- ja merenherruutta taistelutilan muokkaamiseksi ennen heikentyneen vihollisen tuhoamista yhteisoperaatioilla.¹⁹⁹

Multi-Domain Operations -doktriinissa otetaan huomioon sekä Kiinan että Venäjän pyrkimykset luoda tasaveroinen asema, mutta siinä käytetään Venäjää vertailukohtana määrittäessä omaa toimintaa uhkaa vastaavaksi.²⁰⁰

4.1.1 Kiina

Kiina kasvattaa vaikutusvaltaansa asevoimien modernisoinnin, vaikuttamisoperaatioiden sekä aggressiivisen talouspolitiikan keinoin ajaakseen omaa etuaan pääasiassa indopasifisella alueella. Kiinan nousu sekä sotilaallisesti että taloudellisesti nähdään haasteena Yhdysvaltojen nykyiselle asemalle ainoana kiistattomasti maailmanlaajuisena toimijana. Yhdysvaltojen näkökul-

¹⁹⁸ Johnson (2016), s.3.

¹⁹⁹ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. summary s. vii.

²⁰⁰ Sama.

masta Kiinan osalta todennäköisimpinä konflikteina nähdään Taiwanin tilanteen eskaloituminen, rajakiistat aluevesien ja nautinta-alueiden osalta sekä mahdollinen rajakonflikti Intian kanssa.²⁰¹

Kiinalla on sekä tahto että strateginen syvyys tulla Yhdysvaltojen voimakkaimmaksi kilpailijaksi tulevaisuudessa; sillä on sekä taloudelliset että teknologiset edellytykset saavuttaa ja ohittaa Venäjän tämänhetkinen etumatka seuraavan 10–15 vuoden aikana. Kiina on nopeasti rakentamassa asevoimaa, jolla on kyky projisoida voimaa globaalisti. Tulevaisuudessa Kiina tulee olemaan uhkamäärittelyn vertailukohtana Yhdysvaltojen asevoimille. Tähän oletukseen sisältyvää riskiä arvioidaan jatkuvasti, jotta Kiinan mahdolliseen arvioitua nopeampaan kehitykseen kyetään vastaamaan.²⁰²

Konventionaalisten kykyjen osalta Kansan vapautusarmeija (PLA) on eräs maailman suurimmista sotilaallisista toimijoista, ja sen suorituskykyä on määrätietoisesti kehitetty. Kiina uudisti asevoimiensa organisaation vuonna 2015, jolloin perustettiin erillinen maavoimien esikunta. Samaan aikaan aloitettiin muutos divisioonapohjaisesta organisaatiosta kohti prikaatipohjaista, samalla kun liikkuvuutta on lisätty esimerkiksi helikopterikuljetteisen jalkaväen ja tulituen kautta. Kyseiset joukot on varustettu moderneilla taisteluajoneuvoilla, ilmatorjunta- ja epäsuoran tulen järjestelmillä sekä elektronisen tuen suorituskyvyllä. Maavoimien lisäksi sekä meri- että ilmavoimien suorituskykyä on kehitetty huomattavasti. Näistä puolustushaaroista voidaan nostoina mainita Kansan vapautusarmeijan ilmavoimilla olevan noin 1700 taistelulentokonetta, joista 700 neljännen sukupolven hävittäjiä. Lisäksi Kiinan uskotaan ottavan palveluskäyttöön kaksi viidennen sukupolven hävittäjää, J-20 ja J-31. Merivoimien osalta maihinnousukykyä on kehitetty esimerkiksi kasvattamalla merivoimien jalkaväkijoukkojen määrää kahdesta prikaatista ja noin 10 000 sotilaasta seitsemään prikaatiin ja 30 000 sotilaaseen.²⁰³

4.1.2 Venäjä

Venäjä pyrkii vaikuttamaan sen reuna-alueilla olevien valtioiden hallinnollisiin, taloudellisiin ja diplomaattisiin päätöksiin käyttämällä veto-oikeuttaan. Sen pyrkimyksenä on aiheuttaa hajaannusta Naton sisällä ja muuttaa Euroopan ja Lähi-idän turvallisuustilannetta itselleen edul-

²⁰¹ Cheng, Dean: China, 2021 *Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021. s. 224 – 228. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 21.5.2021.

²⁰² *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. summary s. vii.

²⁰³ Cheng (2021), s. 220 – 222.

liseen suuntaan. Georgiassa, Krimillä ja Itä-Ukrainassa nähty laaja keinovalikoima sekä ydinasearsenaalin modernisointi- ja laajentamispyrkimykset osoittavat Venäjän selkeästi pyrkivän haastamaan nykyistä järjestystä.²⁰⁴

Venäjä säilyy huomattavana uhkana Yhdysvalloille ja sen intresseille Euroopassa. Venäjä on jatkanut epävakauden lietsomista käytännössä koko Euroopan alueella. Huolimatta taloudellisista vaikeuksista Venäjä on jatkanut asevoimiensa uudistamista ja rahoittanut niiden operaatioita ulkomailla. Venäjä säilyy Yhdysvaltojen vastavaikuttajana sekä sotilaallisesti että poliittisesti, ja sen pyrkimykset heikentää Yhdysvaltojen ja Naton asemaa jatkuvat.²⁰⁵

Venäjä on osoittanut sekä halua että kykyä haastaa Yhdysvallat liittolaisineen sotilaallisesti lähitulevaisuudessa. Venäjän toimet Georgiassa, Ukrainassa ja Syyriassa ovat osoittaneet sen halun hajottaa Yhdysvaltojen suhteita liittolaisiinsa ja niiden kykyä saavuttaa strategisia tavoitteita aseellisen konfliktin kynnyksen alapuolella. Venäjä käyttää hybridi- ja informaatiovaikutamista levittääkseen omaa narratiiviaan, jonka tarkoituksena on synnyttää monitulkintaisuuden kautta hajaannusta ja siten viivyttää vastustajan reagoitua. Viimeisen kymmenen vuoden aikana Venäjä on lisännyt panostustaan A2/AD-kyvykkyyteen, jonka tarkoituksena on estää Yhdysvaltojen asevoimien pääsy alueelle ja näin luoda edellytykset nopealle operaatiolle, johon ei kyetä vastaamaan.²⁰⁶

Heikentääkseen lännen koheesiota ja transatlanttista suhdetta Venäjä on käyttänyt hyväkseen asemaansa energian tuottajana, suunnannut tiedustelua ja käyttänyt kyber- ja informaatiotosonkäyntiä länsivaltojen heikkouksien hyödyntämiseksi. Kaiken kaikkiaan Venäjä muodostaa merkittävän uhan Euroopan turvallisuudelle huomattavien konventionaalisten ja ydinasekyvykkyyksiensä takia, ja sen aggressiivinen käytös koetaan uhaksi Yhdysvaltojen intresseille.²⁰⁷

Institute of Strategic Studies arvioi²⁰⁸ Venäjän konventionaalisten asevoimien käsittävän maa-voimajoukkojen osalta 2800 taistelupanssarivaunusta, yli 5100 rynnäköpanssarivaunua, yli 6100 panssaroitua miehistönkuljetusajoneuvoa sekä yli 4300 tykistöasetta. Ilma- ja merivoimien osalta kaluston määristä voidaan mainita merivoimien 82 alusta sekä yli sata partio- ja

²⁰⁴ U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, s. 2.

²⁰⁵ Coffey, Luke & Alexis Mrachek: *Russia, 2021 Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021. s. 239. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 21.5.2021.

²⁰⁶ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. 6 December 2018, summary s. vii.

²⁰⁷ Coffey & Mrachek (2021), s. 239.

²⁰⁸ International Institute for Strategic Studies: *The Military Balance 2020: The Annual Assessment of Global Military Capabilities and Defence Economics*, London, Routledge, (2020), s. 166–219.

rannikkoalusta, sekä ilmavoimien 1183 taistelukonetta. Vakituisten asevoimien lisäksi Venäjällä katsotaan olevan yhteensä noin 2 miljoonan vahvuinen reservi.

Venäjän maavoimat on organisoitu 11 armeijaksi, yhdeksi panssariarmeijaksi ja neljäksi armeijakunnaksi. Kehittyneimmät suorituskyvyt on sijoitettu läntisen sotilaspiirin alueelle ja eteläisellä sotilaspiirillä vaikuttaisi olevan suorituskykyisimmät yksiköt. Venäläinen organisaatiokerke on sekoitus divisioona- ja prikaatiorganisaatioita, prikaateja käytetään niillä alueilla, joilla kokonaisen divisioonan operointi olisi epäkäytännöllistä. Sekä prikaatit että divisioonat kykenevät muodostamaan tilapäisiä, tehtäväkohtaisia pataljoonan taisteluosastoja, joita on tuttu epäsuoran tulen ja ilmatorjunnan yksiköillä ja joille voidaan tarpeen mukaan alistaa muuta tukea. Vaikka painotus on ollut valmiudessa, vain muutamaa yksikköä voidaan pitää täysin taisteluvälmiinä²⁰⁹.

Viimeisen vuosikymmenen aikana Venäjä on muokannut maavoimiaan merkittävästi. Ammattisotilaiden osuus henkilöstöstä on kasvanut, samoin raskaan tykistön, tykistöohjusten ja elektronisen sodankäynnin yksiköiden määrä. Näiden lisäksi kehittämisessä on panostettu tiedustelu- ja viestiaselajeihin sekä pysyvän valmiuden joukkojen kehittämiseen. Maajoukkojen osalta painotetaan liikkuvuutta, ja ne kykenevät yhä enenevässä määrin suorittamaan lyhyitä mutta monimutkaisia nopean tempon operaatioita. Venäjän maavoimat nojaavat kuitenkin edelleen asevelvollisuuteen, kalusto on kirjavaa ja henkilöstöä on suhteellisen vähän.²¹⁰

Ammattisotilaiden rekrytointi on priorisoitu asevelvollisuuden ollessa epäsuosittua. Lisäksi vuoden kestävästä varusmiespalvelusta pidetään liian lyhyenä tehokkaaseen koulutukseen. Asevelvollisia käytetään pääosin toissijaisissa tukitehtävissä, joskin joissakin operatiivisissa yhtymissä varusmiehet muodostavat jopa kolmanneksen henkilöstöstä.²¹¹

Venäjän asevoimien kokemukset Ukrainassa ja Syyriassa ovat vahvistaneet epäsuoran tulen ja raketinheittämisen sekä panssarijoukkojen käytön tärkeyden. Maavoimat ovat olleet kuitenkin suhteellisen alhaalla modernisoinnin tärkeysjärjestyksessä, ja tästäkin kehityksestä suurin osa on kohdistunut olemassa olevan kaluston päivittämiseen, mikä on edelleen vähentänyt yhdenmukaisuutta ja standardoimispyrkimyksiä sekä lisännyt ylläpitokustannuksia.²¹²

²⁰⁹ Bowen, Andrew S: *Russian Armed Forces: Capabilities*, Congressional Research Service In Focus No. IF11589 June 30, 2020, [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11589>] Luettu 24.6.2021

²¹⁰ Sama.

²¹¹ Sama.

²¹² Sama.

4.2 Multi-Domain Operations

TRADOC:n mukaan *Multi-Domain Operations* –konsepti (MDO) määrittelee sen, miten Yhdysvaltojen maavoimat yhdessä muiden puolustushaarojen kanssa kykenee paitsi vastaamaan uhkaan myös voittamaan sellaisen vertaisvastustajan, jolla on kyky haastaa Yhdysvallat kaikissa ulottuvuuksissa, toisin sanoen ilmassa, maalla, merellä, avaruudessa ja kyberavaruudessa. Uhkaan on kyettävä vastaamaan sekä rauhan aikana vallitsevassa "kilpailuasetelmassa" (=competition) että aseellisen konfliktin sattuessa. Konsepti kuvailee tavan, jolla Yhdysvaltojen maavoimien on määrä osana yhteisoperaatiota ja kansainvälistä joukkoa muodostaa pidäkettä ja voittaa suorituskykyinen vertaisvastustaja. Ajallisesti konsepti käsittää vuoden 2025 – 2050.²¹³

MDO tarjoaa komentajille lukuisia vaihtoehtoja samanaikaisten ja peräkkäisten operaatioiden suorittamiseen yllätystä ja suorituskykyjen jatkuvaa ja toisiaan tukevaa, useiden ulottuvuuksien eli domainien alueelle ulottuvaa käyttöä hyödyntämällä. Tällä pyritään haastamaan vihollinen jatkuvasti ja siten saavuttamaan sekä fyysinen että psykologinen vaikutus ja etu, jotta operaatioympäristöä kyetään hallitsemaan.

Maavoimien joulukuussa 2018 julkaisema *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028* kuvailee MDO:ia yksityiskohtaisesti. Lähtökohtaisesti MDO kehitettiin vastaamaan vuoden 2018 Yhdysvaltojen kansallisessa puolustusstrategiassa esitettyihin vaatimuksiin kansallisen turvallisuuden painopisteen siirtämisestä ”revisionististen voimien”, ensisijaisesti Venäjän ja Kiinan, muodostaman uhkan kohtaamiseen. Kyseisistä valtioista ja niiden pyrkimyksistä julkaisu toteaa muun muassa seuraavasti: *“In a state of continuous competition, China and Russia exploit the conditions of the operational environment to achieve their objectives without resorting to armed conflict by fracturing the U.S.’s alliances, partnerships, and resolve. They attempt to create stand-off through the integration of diplomatic and economic actions, unconventional and information warfare (social media, false narratives, cyber-attacks), and the actual or threatened employment of conventional forces. By creating instability within countries and alliances, China and Russia create political separation that results in strategic ambiguity reducing the speed of friendly recognition, decision, and reaction. Through these competitive actions, China and Russia believe they can achieve objectives below the threshold of armed conflict.”*²¹⁴ Maavoimien johto näkee, että mikäli maavoimat kykenevät voittamaan nämä ns. kilpailut kaikissa ulottuvuuksissa, kyetään kansallisen turvallisuuden tavoitteet saavuttamaan.²¹⁵

²¹³ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. summary s. vii.

²¹⁴ Sama, s. vi.

²¹⁵ Feickert, Andrew: *Defense Primer: Army Multi-Domain Operations (MDO)*, Congressional Research Service In Focus No. IF11409, April 22, 2020b, [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF11409.pdf>], luettu 10.5.2021.

MDO on mitä suurimmassa määrin joint-konsepti, vaikka se onkin rakentunut maavoimien ympärille. Toisin kuin aikaisempi *AirLand Battle* -doktriini, MDO pyrkii luomaan hyödynnettäviä tilanteita, ”windows of opportunity”, käyttämällä kaikkien taistelutilan ulottuvuuksien suorituskykyjä. Ideana on hyödyntää yhdessä tai useammassa domainissa tapahtuvaa suorituskykyjen käyttöä siten, että niiden käytöllä luodaan tilaisuus vaikuttaa viholliseen toisessa domainissa tai toisen puolustushaaran suorituskyvyllä.²¹⁶

Taktisella tasolla, pataljoona- ja komppaniatasolla MDO ei merkittävästi muuta nykyistä taistelutapaa; kyse on edelleen tulen ja liikkeen yhdistelystä optimaalisella tavalla sekä aselajien yhteistoiminnasta. MDO:n kuitenkin nähdään tarjoavan myös alatason yksiköille aiempaa paremman mahdollisuuden taistella siten kuin ne ovat harjoitelleet, toisin sanoen hyödyntää täysimääräisesti suorituskykyään parantuneen tilannetietoisuuden kautta. Suurin ero aikaisempaan koskeekin operatiivista ja strategista tasoa. Alueellisten johtoportaiden käyttöön tullaan luomaan vaikuttamisen ja operatiivisen tulenkäytön mahdollistava organisaatorakenne, kybersuorituskyky sekä kyky avaruussuorituskykyjen käyttöön. Komentajille tullaan luomaan kyky vaikuttaa minkä tahansa sensorin havaitsemaan maaliin millä tahansa lavetilla. Konseptissa sensoreiden lähettämä data tallennetaan pilveen, josta se on tarvittaessa saatavissa ilman, että tiedon tarvitsijan ja havaitsijan on oltava keskenään suorassa yhteydessä.²¹⁷

Oleellinen osa MDO-konseptia on *Multi-Domain Task Force* (MTDF). MTDF on joukko, jonka on tarkoitus muodostaa sotänäyttämötason suorituskyky, jolla tarkka vaikuttaminen ja tulenkäyttö vastustajan A2/AD-verkostoa vastaan kaikissa domaineissa mahdollistetaan ja siten taataan omille joukoille toiminnan vapaus. MTDF on skaalattavissa operatiiviselta tasolta strategiselle tasolle. Jokainen MTDF on tarkoitus räätälöidä vastamaan aluevastuullisen komentajan tarpeisiin, joten kokoonpano voi vaihdella.²¹⁸ Esimerkki MTDF:n kokoonpanosta on esitetty liitteessä 2.

Maavoimien mukaan MTDF:n tarkoituksena on:

- normaaliolojen kilpailutilanteessa luoda ja ylläpitää kosketus vastustajaan, jotta nopea siirtyminen vakavampaan kriisitilanteeseen mahdollistetaan

²¹⁶ South, Todd: This 3-star Army general explains what multi-domain operations mean for you, *Army Times*, August 11, 2019. [<https://www.armytimes.com/news/your-army/2019/08/11/this-3-star-army-general-explains-what-multi-domain-operations-mean-for-you/>], luettu 5.6.2021.

²¹⁷ Sama.

²¹⁸ Feickert, Andrew: *The Army's Multi-Domain Task Force (MDTF)*, Congressional Research Service In Focus No. 11797, April 13, 2021, [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF11797.pdf>], luettu 26.6.2021.

- kriisitilanteessa muodostaa pidäke ja muokata ympäristöä tarjoamalla operatiiviselle johdolle vaihtoehtoja joustavaksi reagoinniksi
- konfliktin kärjistyessä neutraloida vastustajan A2/AD-verkosto ja siten luoda toiminnanvapaus

Jokaisen MTDF:iin on tarkoitus liittää *All-Domain Operations Center* (ADOC), jolla mahdollistetaan vastustajan jatkuva seuranta kaikissa domaineissa. Maavoimat suunnittelee rakentavansa viisi MTDF:aa. Näistä kaksi on suunniteltu käytettäväksi ensisijaisesti Tyynenmeren alueella ja kolmas Euroopassa. Yksi, useaa uhkaa vastaan suunnattu MTDF tullaan sijoittamaan arktiselle alueelle ja viidennen on tarkoitus kyetä toimimaan maailmanlaajuisesti. Eurooppaan sijoitettava MTDF on suunniteltu tukemaan sekä USAEUR:ia että USARAR:ia. Kyseinen joukko on tarkoitus varustaa epäsuoran tulen ja ilmatorjunnan yksiköillä, ja sillä tulee olemaan kyky tiedusteluun, kyber- ja elektronisen sodankäynnin operaatioihin sekä ilmailu- ja avaruusdomainien hyödyntämiseen.²¹⁹

4.3 MDO:n asettamat vaatimukset suorituskyvyille

Kuten aiemmin on todettu, MDO kehitettiin nimenomaan vastaukseksi muuttuneeseen tilanteeseen ja sen asettamiin vaatimuksiin. Tästä syystä sen tarkastelu vertailukohtana vastakumouksellisen doktriinin asettamille vaatimuksille on perusteltua. Vaatimukset on jaoteltu seuraavassa DOTMLPFI-mallin mukaisesti.

Maavoimien keskeinen ajatus on haastaa potentiaaliset vastustajat menestyksekkäästi kaikissa ulottuvuuksissa ja siten muodostaa ja ylläpitää pidäkettä. Mikäli tämä pidäke kuitenkin pettää, on maavoimien yhdessä muiden puolustushaarojen kanssa kyettävä:

- tunkeutumaan vihollisen A2/AD-vyöhykkeiden läpi strategisen ja operatiivisen liikkeen mahdollistamiseksi
- hajottamaan, häiritsemään tai tuhoamaan vihollisen A2/AD-järjestelmät strategisen ja operatiivisen liikkeen mahdollistamiseksi.
- hyväksikäyttämään edellisistä seuraavaa operatiivista liikkeen vapautta ja siten voittamaan vihollinen kaikissa ulottuvuuksissa.

²¹⁹ Feickert (2021).

- vakiinnuttamaan saavutukset kaikissa ulottuvuuksissa ja pakottamaan vastustajan palaamaan rauhanajan kilpailuasetelmaan Yhdysvalloille ja sen liittolaisille edullisessa tilanteessa.

Edellä olevista operatiivis-strategisen tason suorituskykyvaatimuksista on maavoimille edelleen johdettu suorituskykyvaatimukset, joita MDO:n toteuttaminen edellyttää. Kyseisten vaatimusten saavuttamiseksi vaadittavat maavoimien suorituskykyjen uudistamisen priorisoidut kohteet puolestaan esitellään seuraavassa luvussa.

Doktriini

Kun tarkastellaan niitä suorituskykyvaatimuksia, joita vertaisvastustajan kohtaaminen edellyttää Yhdysvaltojen maavoimilta, tulee ensinnäkin huomio kiinnittää siihen perusmetodologiaan, jolla asevoimia ja niiden käyttöä on suunniteltu. Pitkän suorituskykylähtöisen vaiheen jälkeen Yhdysvallat on palaamassa uhkalähtöiseen suunnitteluun, mikä myönnetään avoimesti Multi-Domain Operations -doktriinin kuvauksessa. Tämä on, kuten aiemmin on mainittu, selkeä reagointi Kansallisessa puolustusstrategiassa esitettyyn vaatimukseen siitä, että vertaisvastustajat on nostettava korkeimmaksi uhkaprioriteetiksi ohi aikaisemmin priorisoitujen kumouksellisten toimijoiden ja että tähän prioriteettien muuttumiseen reagoidaan myös organisoimalla asevoimia uudelleen. Osa tätä muutosta on nimenomaan *Multi-Domain Operations* -konsepti, jonka on tarkoitus kehittyä nykyisestä maavoimia koskevasta, joskin eittämättä ”joint-henkisestä” konseptista koko asevoimia koskevaksi doktriiniksi.

Organisaatio

Maavoimien joukkojen tulee kyetä säätelemään joukkorakennettaan maantieteellisesti ja kaikkia maavoimien komponentteja koskien, jotta maavoimat kykenee vastaamaan Kiinan ja Venäjän hyökkäyksellisiin toimiin sekä muodostamaan pidäkkeen, jolla estetään kriisin eskaloituminen aseelliseksi konfliktiksi.

Uutena johtamistasona MDO esittää välitason johtoportaiden perustamista jo aiemmin perustettujen ns. sotanäyttämöarmeijoiden (Theater Armies), kuten USARPAC:n tai USAREUR:n ja armeijakuntien väliin. Vaikka yksi tällainen johtoporras on jo olemassa – U.S. 8th Army Koreassa – ei ole vielä tiedossa, kuinka monta tällaista organisaatiota on suunniteltu perustettaviksi, mistä ne olisi tarkoitus muodostaa ja minne ne sijoitettaisiin. Oletettavasti näillä ns.

kenttäarmeijan johtoportailla olisi kyky johtaa useita armeijakuntia taistelussa vertaisvastustajaa vastaan.²²⁰

Maavoimat ilmoitti *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028* julkaisun yhteydessä maavoimien eri johtamistasojen saavan eri tason haasteita ratkaistavakseen osana uutta konseptia. Jo olemassa olevat divisioonat ja armeijakunnat tulevat saamaan tehtäviä, jotka liittyvät määrättyjen vihollisen osien ja osajärjestelmien tuhoamiseen. Näin ollen, toisin kuin aiempien kansallisten puolustusstrategioiden aikana, maavoimien organisaatio ei jatkossa tule keskittymään BCT:ien ympärille. Aiempien, BCT:ien ympärille rakennettujen organisaatioiden osalta divisioonilla ja armeijakunnilla oli vain rajallinen rooli, mutta MDO:n myötä ne tulevat palaamaan perinteisiin tehtäviinsä johtamaan alaisiaan taistelevia yksiköitä ja tukemaan niitä omilla suorituskyvyillään.²²¹

Koulutus

Uudenlaisen doktriinin ja sitä noudattelevan taistelutavan ja siinä vaadittujen suorituskykyjen käyttöönotto vaatii luonnollisesti myös koulutuksen ja koko koulutusorganisaation muokkaamista vastaamaan asetettuja vaatimuksia. TRADOC:n johtaja, kenraali Paul Funk, totesi MILCOM-konferenssissa marraskuussa 2019 MDO:n tulevan muuttamaan koulutusta merkittävästi. *“They will need to be fundamentally trained differently and have different knowledge, skills and behaviors than we train today”*. Funkin mukaan MDO-konseptia toteuttavien johtajien tulee kyetä työskentelemään myös niissä olosuhteissa, joissa tiedon ja tilannekuvan välityminen –siis seikka, jota aiemmin on pidetty kriittisenä– on häiriintynyt tai estynyt kokonaan. Tällöin komentajan tahdon selkeys nousee ratkaisevaan asemaan. Funk totesi lisäksi MDO:n edellyttävän päivitystä myös koulutus- ja simulaatioympäristöihin, jotta tilannekuvan jakamista ja eri suorituskykyjen käyttöä voidaan harjoitella puolustushaarojen ja eri viranomaisten välillä.²²²

Materiaali

MDO:n asettamien materiaalistien suorituskykyvaatimusten täyttämiseksi maavoimien tulee kyetä aikaisempaa tehokkaampaan, tarkempaan ja pidemmälle ulottuvaan tulenkäyttöön. Lisäksi, kuten aikaisemmassa luvussa on todettu, on maavoimien pääkalusto pääosin vanhaa ja vaatii näin ollen uudistamista.

²²⁰ Feickert (2020b).

²²¹ Sama.

²²² Underwood, Kimberly: Proper Training is at the Crux of Multidomain Operations, *Signal*, November 15 2019, [<https://www.afcea.org/content/proper-training-crux-multidomain-operations>], luettu 29.6.2021.

Jotta MDO:ia voidaan toteuttaa täysimääräisesti, maavoimat tarvitsee käyttöönsä sellaista suorituskykyä, jolla parannetaan sekä tappavan että ei-tappavan voimankäytön tarkkuutta, nopeutta ja synkronointia. Parantuneen tarkkuuden lisäksi ja osittain sen tukemana maavoimien joukkojen tulee kyetä tukemaan Yhdysvaltojen ja sen asevoimien narratiivia kaikissa domaineissa tapahtuvilla toimilla, joilla vastataan Kiinan ja Venäjän tiedustelun, yhteistoiminnan ja epätoimaisen sodankäynnin suorituskykyihin²²³.

Divisioonatasolla ja sitä alemmilla tasoilla MDO:n soveltaminen muodostaa kolme haastetta. Näistä ensimmäinen liittyy tilannekuvaan ja sen välittämiseen ja ylläpitämiseen liittyviin järjestelmiin. Nykyinen viesti- ja johtamisteknologia ei mahdollista MDO:n mukaista eri domainien suorituskykyjen yhdistelemistä tai tilannekuvassa avautuvien hyödynnettävien tilaisuuksien hyödyntämistä, mikä vaikuttaa näin ollen heikentävästi kokonaisvoiman suuntaamiseen. Jotta MDO:n periaatteita voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti, käytettävän teknologian on mahdollistettava paitsi datan analyysi siten, että käytettävissä olevien suorituskykyjen käyttö voidaan optimoida, myös tarjottava visualisointityökaluja komentajille tilannekuvan parantamiseksi. Lisäksi järjestelmän tulee tarjota nämä mahdollisuudet ilman, että sen käyttö samalla rajoittaa joukkojen taktista liikkuvuutta.²²⁴

Toinen haaste on kyky läpäistä vihollisen puolustus ja häiritä/tuhota sen avainjärjestelmiä. Armeijoiden ja armeijakuntien kaltaiset operatiiviset johtoportaat kykenevät hyväksikäyttämään muiden puolustushaarojen suorituskykyjä mahdollistaakseen tunkeutumisen vihollisen pitkän kantaman järjestelmien läpi. Taktisen tason johtoportaiden tulee kyetä samaan lyhyemmän kantaman järjestelmien vaikutuspiirissä, mikä edellyttää omien orgaanisten suorituskykyjen aktiivista käyttöä ja todennäköisesti tulee vaatimaan tulevaisuudessa entistä parempaa ja laajamittaisempaa automaatiota. Tulee kuitenkin muistaa, että divisioonatasolla suorituskykyjen hyödyntäminen toisista puolustushaaroista ei ole ainoa keino menestykseen; itse asiassa nopeasti toimeenpantu ja melkein itsenäinen, opportunistinen taisteluliike on kenties paras tapa tuhota keskusjohtoisten A2/AD-yksiköiden muodostama uhka.²²⁵

²²³ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*, Appendix B, s. B-1.

²²⁴ Skates, Jesse L: Multi-Domain Operations at Division and Below, *Military Review*, January-February 2021, [<https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/English-Edition-Archives/January-February-2021/Skates-Multi-Domain-Ops/>], luettu 30.6.2021.

²²⁵ Sama.

Viimeinen taktisen tason haaste liittyy siihen, miten kaikkien sensorien, komentoverkon solmukohtien ja vaikuttamiseen kykenevien lavettien käyttö saadaan hyödynnettyä parhaalla tavalla ilman, että aloite ja kyky sen ottamiseen kärsii. Tämä edellyttää käytettävän heuristiikan kalibroimista siten, että sekä taktiset että operatiiviset vaatimukset tulevat huomioituiksi. Oikein optimoituina suorituskykyjen automatisoitu integroiminen kasvattaa tehokkuutta sekä operatiivisella että taktisella tasolla. Mikäli maavoimat kykenee ratkaisemaan nämä haasteet, tulee MDO:sta myös taktisella tasolla toteuttamiskelpoinen ratkaisu vertaisvastustajien muodostamaan ongelmaan.²²⁶

Materiaalin osalta tärkeimpiä suorituskykyjä MDO:n toteuttamiseksi esitellään tarkemmin seuraavassa luvussa.

Johtaminen

MDO:n toteuttaminen edellyttää komentajilta ja esikunnilta kykyä visualisoida tilanne ja johtaa taistelua kaikissa domaineissa, elektromagneettisessa spektrissä ja informaatioulottuvuudessa sekä kykyä nopeasti siirtää suorituskykyjä eri domainien ja organisaatioiden välillä, jotta voima kyetään keskittämään vastustajan heikkouksiin. Tämä edellyttää uusia välineitä ja menetelmiä suorituskykyjen siirtämiseksi, uudistuksia koulutuksessa ja henkilöstön ja sen osaamisen hallinnassa. Edelleen, kuvatus kaltainen kyky edellyttää maavoimien joukkojen kouluttamista ja varustamista siten, että ne saumattomasti kykenevät ottamaan vastaan ja hyödyntämään informaatiota kaikista mahdollisista lähteistä, mukaan lukien kansalliset ja kaupalliset tietolähteet ja tiedonkeruelementit²²⁷.

Henkilöstö

Maavoimien joukoilla tulee olla kyky hyödyntää asevoimien kaikkia suorituskykyjä, jotta tiettyihin Kiinan ja Venäjän monikerroksisiin, toisiaan tukeviin järjestelmiin ja joukkoihin kyetään vaikuttamaan. Tähän päästään paitsi muodostamalla tarkoitukseen sopivat joukot, myös kouluttamalla niille sellaisia johtajia, joilla on näkemys ja kyky hyödyntää paitsi maavoimien, myös koko asevoimien kaikkia suorituskykyjä tehtävän suorittamiseksi²²⁸.

Jotta MDO-konseptin mukainen toiminta on mahdollista, maavoimat tarvitsevat sellaisia joukkoja, järjestelmiä ja sotilaita, jotka selviytyvät vaikeissa operaatioympäristöissä, joita ei voida helposti eristää muusta joukosta tai kumppaneista ja jotka kykenevät suorittamaan itsenäisiä

²²⁶ Skates (2021).

²²⁷ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*, Appendix B, s. B-2.

²²⁸ Sama.

taisteluliikkeitä ja hyödyntämään eri puolustushaarojen tulenkäyttöä. Tämä edellyttää järjestelmien ja joukkojen aikaisempaa suurempaa taistelunkestävyyttä sekä sellaisia johtajia ja taisteilijoita, jotka kykenevät toimimaan tehokkaasti haastavissa ympäristöissä ja olosuhteissa. Maavoimien tulee kyetä mahdollistamaan avaruus- ja kyberulottuvuuksissa sekä elektromagneettisen spektrin alueella tapahtuvat toimet ja täydentämään niillä maalla, merellä ja ilmassa käytettäviä suorituskykyjä. Tällä pyritään luomaan ja hyväksikäyttämään paikallista ja ajallista ylivoimaa sekä kuormittamaan vihollista aiheuttamalla sille jatkuvasti ongelmia samalla kun suojataan omaa suorituskykyä.²²⁹

Informaatio ja yhteistoiminta

Jotta MDO:ia kyetään toteuttamaan ympäristössä, jossa toiminnanvapaus on kiistetty, maavoimien tulee kyetä valmistelemaan ja muokkaamaan operatiivista toimintaympäristöään. Tähän pyritään yhteistoiminnalla ja kumppaneiden suorituskykyjä rakentamalla, tukikohtia ja tukeutumisalueita muodostamalla, etukäteisellä tiedustelulla sekä EMS- ja tiedonsiirtoverkkojen kartoituksella. Kumppaneiden suorituskykyjen rakentamisella tulee kyetä vastaamaan Kiinan ja Venäjän toimiin myös epätavanomaisen sodankäynnin sekä informaatio- ja tiedonsiirtosodankäynnin alalla. Operatiivisen toimintaympäristön muokkaamisen tulee sisältää myös varautumisen toimintaan erityisesti sellaisilla tiheään rakennetulla ja asutulla alueilla, joilla on operatiivista ja strategista merkitystä.²³⁰

Maavoimat tarvitsevat käyttöönsä sellaisen logistisen suorituskyvyn, jolla voidaan muodostaa monikerroksinen, ketterä ja reagoiva tukeutumiskyky operaatioiden tukemiseksi sekä strategisella tukialueella että operaatioalueen syvyydessä. Tällainen logistinen kyky edellyttää mm. aikaisempaa parempaa logistiikan suunnittelua sekä logistiikan ja operoivien joukkojen yhteistä ja reaaliaikaista tilannekuvausta. Tehokas toiminta edellyttää lisäksi riittävien toimivaltuuksien saamista ajoissa ja viemistä riittävän alatasolle sekä lupaa siirtyä joustavasti ja tehokkaasti rahanajan kilpailusta aseelliseen konfliktiin²³¹.

Maavoimilla tulee lisäksi olla kyky vahvistaa saavutuksiaan osoittamalla selkeästi sitoutumista Yhdysvaltojen turvallisuustavoitteisiin kumppanimaitaan kohtaan. Tämä saavutetaan yhteisillä harjoituksilla, koulutuksella tai osoittamalla läsnäoloa muulla tavoin. Edelleen, maavoimien tulee kyetä paitsi rekrytoimaan ja pitämään palveluksessaan myös hyödyntämään täysimääräisesti

²²⁹ *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*, Appendix B, s. B-2.

²³⁰ Sama, s. B-1.

²³¹ Sama.

sotilaita, jotka ovat korkeatasoisia, fyysisesti hyvässä kunnossa ja henkisesti kestäviä ja joilla on riittävä ammattitaito ja osaaminen MDO:n täysimääräiseen toteuttamiseen²³².

²³² *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*, Appendix B, s. B-2.

5 YHDYSVALTOJEN MAAVOIMIEN KYKY VERTAISVASTUSTAJAN KOHTAAMISEEN

Tässä luvussa verrataan Yhdysvaltojen maavoimien tämänhetkistä suorituskykyä aiempiin vaatimuksiin sekä niihin reunaehtoihin, joita Kiinan ja Venäjän asevoimien kehitys asettaa, minkä jälkeen luodaan katsaus tärkeimpien suorituskykypuutteiden kehittämiseen. Luvussa vastataan neljänteen alatutkimuskysymykseen.

5.1 Suorituskyky vertaisvastustajaa vastaan

TRADOC julkaisi maaliskuussa 2020 Venäjän seuraavan sukupolven sodankäyntiä ja Yhdysvaltojen asevoimien suorituskykyä tarkastelevan tutkimuksen²³³, jonka tiivistelmä on luokiteltu julkiseksi. Kyseisen tutkimuksen tarkoituksena oli analysoida Venäjän asevoimien teknologista kykyä häiritä vastustajaa sekä tunnistaa kehittyneitä Venäjän suorituskykyjä. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää, mitä edellä mainittu tarkoittaa Yhdysvaltojen maavoimien kannalta sekä tuottaa maavoimille suosituksia, jotta etulyöntiasema Venäjää vastaan kyetään säilyttämään. Tutkimuksessa arvioidaan Venäjän viimeaikaisia operaatioita, julkistettua Venäjän asevoimien doktriinia ja muita strategisen tason asiakirjoja sekä Yhdysvaltojen ja muiden valtioiden tuottamia arvioita Venäjän asevoimien uudistamisesta. Tämän perusteella tutkimus määrittelee sen, miten tulevaisuuden maavoimien tulee taistella osana Yhdysvaltojen asevoimia, jotta ne kykenevät voittamaan suorituskykyisen vastustajan. Lisäksi tutkimus tuo esiin kriittisiä puutteita maavoimien suorituskyvyssä.

Tutkimuksen pääasiallinen löydös osoittaa, että Yhdysvaltojen maavoimien kyky kohdata vihollinen taistelussa ja tuhota se on vaarassa. Maavoimien yhteisoperaatioihin tuottama kontribuutio muodostuu sen kyvystä muodostaa tilanneymmärrys lähikontaktissa, kohdata vihollinen taistelussa ja tuhota se, ottaa haltuun maastoa ja pitää saavutetut alueet suotuisan lopputuloksen varmistamiseksi. Venäjän käyttämät joukot, operaatiokonseptit ja suorituskyvyt ylittävät Yhdysvaltojen vastaavat kyvyt kantomatkan ja tehokkuuden osalta ja siten haastavat vakavasti Yhdysvaltojen kyvyn operatiiviseen liikkeeseen ja taisteluiden voittamiseen. Näkemystä tuke-

²³³ Jones, Peter L, Ricky Waddell, Wilson C. Blythe Jr. & Thomas Pappas: *Unclassified Summary of the U.S. Army Training and Doctrine Command Russian New Generation Warfare Study*, TRADOC, 25.3.2020. [<https://www.armyupress.army.mil/Portals/7/online-publications/documents/RNGW-Unclassified-Summary-Report.pdf?ver=2020-03-25-122734-383>], luettu 29.6.2021.

vat raportista ilmenevät neljä löydöstä, joiden mukaan 1) Yhdysvaltojen asevoimien kyky toteuttaa operaatioita voimassaolevan doktriinin mukaisesti on vaarassa, 2) jokainen muodostelma tai joukko, joka voidaan havaita missä tahansa domainissa tai aaltomuodossa on altis iskuille, 3) joukkorakenne, kyky projisointiin ja joukon ylläpitoon muodostavat haasteen, joka vaikuttaa sodankäyntiin ja 4) Venäjän kyky hyödyntää erityisesti sotaa alempia konflikteja yhdessä Venäjän muiden suorituskykyjen, joustavan joukkorakenteen ja pitkän maantieteellisen etäisyyden muodostaman luonnollisen suojan kanssa haastavat edellä mainitun kyvyn operatiiviseen liikkeeseen ja taisteluiden voittamiseen.²³⁴

Näin ollen maavoimat tarvitsevat paitsi parempaa suorituskykyä myös enemmän joukkoja ja uudistetun doktriinin, jotta näihin haasteisiin kyetään vastaamaan. Maavoimien on löydettävä ratkaisu siihen, miten aloite temmataan, säilytetään ja sitä hyödynnetään Venäjää vastaan. Samoin on ratkaistava, miten vältetään havaituksi tuleminen ja selvitetään tuli-iskusta samalla kun itse kyetään maalittamaan ja vaikuttamaan viholliseen kaikissa domaineissa. Lisäksi tulee löytää ratkaisu siihen, miten muodostetaan joukkorakenne ja projisoidaan voimaa sellaisen vihollisen voittamiseksi, jolla on hallussaan Venäjän uusimpia suorituskykyjä ja millaisia suorituskykyjä tarvitaan voittamaan kilpailu aseellista konfliktia alemmissa valmiustiloissa.²³⁵

Tutkimuksen mukaan maavoimat tarvitsevat uskottavan suorituskyvyn kyetäkseen muodostamaan riittävän pelotteen ja edelleen voittaakseen sodan, mikäli sanottu pelote pettää. Tämänhetkinen doktriini on riittämätön vastaamaan Venäjän asevoimien uudistuksiin. Kyseinen tutkimus näkee useassa domainissa tapahtuvan vaikuttamisen olevan ratkaisu Venäjän muodostamaan haasteeseen ja näin ollen omalta osaltaan vahvistaa MDO:ssa kuvattuja peruseriaatteita.²³⁶

Kuten edellä on mainittu, Venäjä muodostaa vertailukohdan Yhdysvaltojen asevoimille suorituskykyä kehitettäessä. Maavoimien kannalta Venäjän A2/AD-kyky, sen maavoimien kehittynyt suorituskyky sekä kyky ei-kineettiseen vaikuttamiseen ovat tekijöitä, jotka on syytä ottaa vakavasti. A2/AD-kyvyn, maataistelun ja ei-kineettisen vaikuttamisen osalta Venäjä on joko tasaveroinen tai jopa ylittänyt Yhdysvaltojen suorituskyvyn, mikä edellyttää maavoimilta lisä-

²³⁴ Jones ym. (2020).

²³⁵ Sama.

²³⁶ Sama.

panostusta näihin osa-alueisiin. Edelleen, Yhdysvaltojen tulee Venäjän aseviennin takia varautua kohtaamaan venäläisiä asejärjestelmiä ja taistelutapoja myös niissä konflikteissa, joissa Venäjä ei ole suoranaisesti osallisena.²³⁷

Venäjän A2/AD on kehittynyt, monikerroksinen ja useassa domainissa vaikuttava verkosto, joka heikentää Yhdysvaltojen kykyä projisoida voimaa Euroopassa ja haastaa tiettyjä perusolettamuksia maavoimista ja niiden roolista osana asevoimia. Mahdollisessa konfliktissa Venäjän kanssa maavoimat ei välttämättä voi luottaa siihen, että muut puolustushaarat voivat tukea maavoimien taistelua tietyillä suorituskyvyillä, joita se tarvitsee. Tästä johtuen maavoimien omaa orgaanista kykyä operoida A2/AD-ympäristössä tulee kehittää.²³⁸

Maataistelun osalta Yhdysvallat on säilyttänyt johtoaseman, joskin kaventuneen, taistelujoukkojen osalta. Taistelupanssarivaunujen osalta Abrams on teoriassa parempi vaunu, mutta logististen haasteiden vuoksi kyseisen vaunun täyttä potentiaalia on vaikeaa hyödyntää Euroopan alueella. Abrams on liian raskas siirrettäväksi Euroopassa ilman yhteistyötä saksalaisten ja brittien kanssa, ja lisävaunujen keskittäminen alueelle on haasteellista. Lisäksi vaunun suuri polttoaineen kulutus muodostaa haasteen logistiselle järjestelmälle.²³⁹ Tulee myös huomata, että vaikka vaunun pääaseen nuoliammus onkin teholtaan ylivoimainen muita vaunuja vastaan, puuttuu vaunun ampumatarvikevalikoimasta sirpalekranaatti, mikä heikentää vaunun pääaseen käytettävyyttä muita kuin panssaroituja maaleja vastaan.²⁴⁰ Kevyemmän kaluston osalta Yhdysvalloilta puuttuu tällä hetkellä sellainen taistelujoukko, joka voitaisiin pudottaa laskuvarjolla ja jonka tulivoima riittäisi joukkojen tukemiseen.

Venäjän epäsuoran tulen kyky ylittää Yhdysvaltojen vastaavan kyvyn. Perinteisen tykistön osalta Venäjä voittaa Yhdysvallat paitsi kantaman myös tulinopeuden osalta. Tela-alustaisesta kalustosta aiemmin mainittu M109 Paladin on jo iäkäs järjestelmä ja häviää sekä kantaman että tulinopeuden osalta vertailussa useimpia ulkomaisia järjestelmiä vastaan. Vedettävän kaluston osalta käytössä olevat M777 ja M198 ovat suorituskyvyltään jonkin verran tasavertaisempia²⁴¹. Raketinheitinien osalta ero suorituskyvyssä on pienempi, mutta venäläisillä on etunaan pidemmän kantaman lisäksi laajempi valikoima ampumatarvikkeita.²⁴²

²³⁷ Hunter, Andrew Philip & Rhys McCormick: *The Army Modernization Imperative - A New Big Five for the Twenty-First Century*, Report, Center for Strategic and International Studies, May 31, 2017, s. 36 – 37. [<https://www.csis.org/analysis/army-modernization-imperative>], luettu 2.7.2021.

²³⁸ Sama.

²³⁹ Sama, s. 29.

²⁴⁰ Gordon ym. (2015), s. 8.

²⁴¹ Sama, s. 25

²⁴² Hunter & McCormick (2017), s. 3.

Venäjän kyky ei-kineettiseen vaikuttamiseen, erityisesti elektronisen sodankäynnin ja kyberoperaatioiden osalta, on tällä hetkellä Yhdysvaltojen maavoimien vastaavia kykyjä merkittävästi parempi. Kylmän sodan päättymisestä saakka maavoimien huomio ei ole ollut ei-kineettisessä vaikuttamisessa, ja elektronisen sodan suorituskyky on heikentynyt sen keskittyessä vastakumouksellisissa operaatioissa kohdattuihin uhkiin²⁴³. Paikatakseen tätä puutetta maavoimat tukeutui ilma- ja merivoimien vastaavaan kykyyn, mutta kyseiset suorituskyvyt eivät tukeneet maavoimien tehtäviä parhaalla mahdollisella tavalla.²⁴⁴

Maavoimien tämänhetkinen kyky rajoittuu pääosin IED-uhkaa vastaan tarkoitettuihin häirintälaitteisiin, jotka on selkeästi tarkoitettu käytettäväksi Irakin ja Afganistanin kaltaisissa operaatioissa. Venäjän maavoimiin verrattuna Yhdysvaltojen maavoimien tämänhetkinen kyky on miltei olematon. Siinä missä Venäjällä on jo suorituskykyisiä häirintälähtimiä käytössään, Yhdysvaltojen vastaava järjestelmä on suunniteltu otettavaksi käyttöön vasta 2023²⁴⁵. Vastakumoukselliset operaatiot tyypillisesti toteutettiin toimintaympäristössä, jossa GPS:n käyttöä ei vastustajan toimesta kiistetty, joten tarvetta kehittää korvaavia suorituskykyjä ei ollut. Painotuminen vastakumoukselliseen taistelutapaan on rajoittanut Yhdysvaltojen maavoimien elektronisen vaikuttamisen ja vaikuttamiselta suojatun johtamisjärjestelmätekniikan kehitystä, samalla kun Venäjä on panostanut omiin elektronisen vaikuttamisen suorituskykyihinsä mittavasti.²⁴⁶

Kuten luvun alussa on todettu, jää suorituskyvyn tarkasteleminen suhteessa Kiinaan vähemmälle. Lienee kuitenkin paikallaan mainita Christian Brosen kirjassa *The Kill Chain: Defending America in the Future of High-Tech Warfare* esiin tuoma havainto siitä, että viimeisen kymmenen vuoden aikana Yhdysvaltojen asevoimien Kiinaa vastaan käydyissä sotateleissa Yhdysvallat on hävinnyt lähes joka kerralla.²⁴⁷ Brosen mukaan Yhdysvallat on ollut kykenemätön sopeutumaan muuttuneeseen toimintaympäristöön ja on sen takia menettämässä nopeasti aikaisemman teknologisen etunsa sotilaallisena toimijana. Kun otetaan huomioon edellä kuvattu tilanne suorituskyvystä Venäjää vastaan, on Brosen väite helppo ymmärtää.

²⁴³ Judson, Jen: U.S. Army Moves to Improve Electronic-Warfare Tactics, Defense News, July 15, 2016, [<http://www.defensenews.com/story/defense/land/army/2016/07/15/army-electronic-warfare-training-cyber/87124416/>], luettu 1.7.2021.

²⁴⁴ Hunter & McCormick (2017), s. 35.

²⁴⁵ Bender, Bryan: The Secret U.S. Army Study That Targets Moscow, Politico, April 14, 2016, [<http://www.politico.com/magazine/story/2016/04/moscow-pentagon-us-secret-study-213811>] luettu 1.7.2021.

²⁴⁶ Hunter & McCormick (2017), s. 35.

²⁴⁷ Brose, Christian: *The Kill Chain: Defending America in the Future of High-Tech Warfare*, Hachette Books, New York, 2020, s. xii.

5.2 Tärkeimpien suorituskykypuutteiden kehittäminen

Maavoimien johdon mukaan MDO ei vaikuta ainoastaan maavoimien organisaatorakenteeseen ja operaatioihin, vaan se myös edesauttaa maavoimien uudistamispyrkimyksiä. Maavoimien johdon tavoitteena on tehdä MDO:sta maavoimakeskeisyyden sijasta useiden puolustushaarojen operatiivinen konsepti. MDO-konseptin saattamiseksi täyteen operatiiviseen valmiuteen maavoimilla on käynnissä useita hankkeita, joilla parannetaan sekä kalustollista että muuta suorituskykyä.

Kesällä 2020 aloitettu *Project Convergence* on uusi maavoimien hanke, jonka tarkoituksena on nopeasti yhteen sovittaa puolustushaaran suorituskyvyt yhteisten suorituskykyjen kanssa kaikissa viidessä taistelutilan domainissa. Kyseinen projekti on suunniteltu testaamaan MDO:n konseptia, tarvittavia teknologioita, joukkorakenteita ja toimenpiteitä ei ainoastaan maavoimien sisäisesti vaan myös muiden puolustushaarojen, liittolaisten ja kumppanuusmaiden liittymäpintojen osalta.²⁴⁸

Maavoimien ensisijainen keino MDO:n suorituskykyjä rakennettaessa on ns. *Aimpoint*-joukkorakennehanke. Maavoimien mukaan ko. joukkorakenne on suunniteltu joustavaksi. Prikaatitasolle ja sen alapuolisiin joukkorakenteisiin ei kohdistune suuria muutoksia, vaan pääpaino muutoksissa tulee kohdistumaan ylempiin johtoportaisiin, divisioona-, armeijakunta- ja sotänäyttämötasolle, joiden rooli aikaisemmissa vastakumouksellisissa operaatioissa on ollut lähinnä tukeva. MDO:n myötä ylempien johtoportaiden osaksi tulee nyt johtaa ja koordinoida suuren mittakaavan sotatoimia sellaisia korkean varustelutason kansallisvaltioita kuten Kiinaa ja Venäjää vastaan. Maavoimat tiedostaa *Aimpoint*-joukkorakenteen olevan riippuvainen resursseista, joten poliittinen ohjaus ja budjetti tulevat vaikuttamaan siihen. Maantieteellisistä eroista johtuen Eurooppaan ja Tyynenmeren alueelle sijoitettavat *Aimpoint*-joukkorakenteet tulevat todennäköisesti olemaan erilaisia sen sijaan, että pyrittäisiin täysin yhtenevään kokoonpanoon.²⁴⁹

²⁴⁸ Feickert, Andrew: *The Army's Project Convergence*, Congressional Research Service In Focus No. IF11654, October 8, 2020, [<https://fas.org/sgp/crs/weapons/IF11654.pdf>] Luettu 10.5.2021

²⁴⁹ Feickert (2020a).

5.2.1 "The Big Six"

The Rand Corporation raportti *The Challenges of the "Now" and Their Implications for the U.S. Army* vuodelta 2016 arvioi Yhdysvaltojen tarvitsevan uskottavat sotilaalliset suorituskyvyt pelotteen muodostamiseksi ja kumppaneiden vakuuttamiseksi. Raportti painotti asevoimien valmiutta taistella asejärjestelmiä vastaan, jotka ovat joko tahallisesti tai tahattomasti joutuneet valtioiden tukemien hybriditoimijoiden haltuun. Kyseiseen toimintaan tarvittavat suorituskyvyt ovat rapautuneet Yhdysvaltojen asevoimissa vuodesta 2003 saakka, ja ne täytyy palauttaa. Kuitenkin, useat suorituskykypuutteet edellyttävät kaluston ja materiaalin uusimista. Lyhyt listaus näistä priorisoiduista kehitystarpeista sisältää²⁵⁰:

- liikkuvaa, suojattua tulivoimaa, jolla on aktiivinen suoja PST-ohjuksia ja sinkoja vastaan
- torjuntajärjestelmiä, jotka kykenevät torjumaan pitkän kantaman raketteja
- lyhyen kantaman ilmatorjuntajärjestelmiä, jotka pystyvät torjumaan sekä kiinteäsiipistä että helikopterikalustoa
- asejärjestelmiä lennokkien torjuntaan sekä rakettien torjumiseen
- aktiivisen suojan järjestelmiä, joilla kyetään torjumaan olalta laukaistavia ilmatorjunta-ohjuksia
- liikuteltavia ja taistelunkestäviä taktisen tason komentopaikkoja
- häirinnänkestäviä varajärjestelmiä GPS:lle
- kybersuojattuja ja häirinnänkestäviä viestijärjestelmiä
- omien joukkojen havaittavuuden hallintaa tai vähentämistä

Otsikon mukaisella nimellä "The Big Six" tunnetut kuusi maavoimien tärkeintä modernisointikohdetta materiaalin osalta julkaistiin vuoden 2018 modernisointistrategiassa. Vuonna 2019 julkaistu strategia tarkentaa ja syventää näitä kuutta kohdetta sekä luo kokonaisvaltaisemman kuvan maavoimien pyrkimyksestä uudistua siten, että se kykenee täyttämään *Multi-Domain Operations* -konseptin asettamat vaatimukset. Lisäksi, kun verrataan modernisointistrategian sisältöä edellä esitettyyn, huomataan sen vastaavan myös noihin vaatimuksiin.

Kuusi tärkeintä modernisointikohdetta on suunniteltu siten, että niillä saavutetaan MDO-yhteensopivan joukon materiaallinen valmius. Niillä pyritään synergiseen vaikutukseen siten, että

²⁵⁰ Johnson (2016), s.10.

niiden yhteisvaikutuksella, ei niinkään yksittäisellä suorituskyvyllä, maavoimat saavuttavat MDO:n edellyttämän suorituskyvyn.²⁵¹ Kuusi kehittämisprioriteettia ovat:

- Pitkän kantaman epäsuoran tulen järjestelmien kehittäminen
- Seuraavan sukupolven taisteluajoneuvo
- Maavoimien ilmailun (helikopterit ja UAV) kehittäminen
- Maavoimien komento- ja tietoverkkorakenteen modernisointi
- Ilma- ja ohjuspuolustusjärjestelmien kehittäminen
- Taistelijan tehokkuuden lisääminen.

Seuraavassa tarkennetaan näiden kuuden kohdan merkitystä kokonaisuudelle ja esitellään niiden sisältämät alakehityskohteet.

Pitkän kantaman epäsuoran tulen järjestelmillä luodaan joukolle kyky tunkeutua vihollisen A2/AD-vyöhykkeelle sekä neutraloida nämä suorituskyvyt samalla säilyttäen yliotteen jokaisella johtamistasolla. Sekä vuoden 2018 Kansallinen puolustusstrategia että MDO-konsepti edellyttävät maavoimilta parantunutta pitkän kantaman tulenkäytön kykyä, jotta maavoimilla on kyky vastata Venäjän ja Kiinan A2/AD-kykyyn, jonka tarkoituksena on estää ja rajoittaa Yhdysvaltojen toiminnanvapautta Tyynenmeren ja Euroopan alueella. Maavoimilla on menossa tai suunnittelussa viisi kehitysohjelmää²⁵², joilla pitkän kantaman tulenkäyttöä pyritään tehostamaan:

- Pitkän kantaman kanuuna, (ERCA), jonka tarkoituksena on kehittää järjestelmä, jolla kyetään vaikuttamaan maaleihin, jotka ovat yli 70 km päässä. Tämänhetkisen järjestelmän kantama on noin 30 km.
- M270A1 MLRS ja M142 HIMARS -järjestelmistä ammuttavaksi tarkoitettu tarkkuusampumatarvike, joka on pinnasta pintaan ammuttava joka sään toimintakykyinen ohjus. Kyseisen ohjuksen on tarkoitus korvata olemassa olevat kyseisen järjestelmien ohjukset ja kaksinkertaistaa nykyinen tulinopeus.

²⁵¹ 2019 Army Modernization Strategy – Investing in the Future, s.6.

²⁵² Feickert, Andrew: *U.S. Army Long-Range Precision Fires: Background and Issues for Congress*, Congressional Research Service Report No. R46721, March 16, 2021. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46721>], luettu 22.6.2021.

- Maavoimat tutkii lisäksi strategisen pitkän kantaman kanuunan (SLRC) kehittämisen toteuttamiskelpoisuutta. Kyseisen järjestelmän on tarkoitus ampua hypersoonisella nopeudella projektiileja yli tuhannen mailin etäisyydelle, ja sitä on tarkoitus käyttää ilmapuolustuksen, epäsuoran tulen järjestelmien ja komentopaikkojen tuhoamiseksi.
- Maavoimat kehittää yhdessä ilma- ja merivoimien sekä ohjuspuolustuksen kanssa yhteistä hypersoonista järjestelmää (C-HGB), jota maavoimien on tarkoitus käyttää osana pitkän kantaman hypersoonisten aseiden ohjelmaansa (LRHW), jolloin kyseinen ase voidaan laukaista maavoimien omilta laukaisualustoilta.
- Edellisten lisäksi maavoimien tarkoituksena on modifioida laivaston käytössä olevat SM-6- ja UGM-109 -maamaali-ohjukset siten, että ne voidaan ampua myös maalaveiteilla. Tällä pyritään luomaan maavoimille keskimatkan ohjusjärjestelmä.

Uuden sukupolven taisteluajoneuvo kasvattaa maajoukkojen tulivoimaa, nopeutta ja taistelunkestävyyttä sekä mahdollistaa paremman liikkuvuuden ja toiminnan miehittämättömien ajoneuvojen kanssa. Hanke koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- AMPV (Armored Multi-Purpose Vehicle) on tarkoitettu korvaamaan M113-taisteluajoneuvo ABCT:ien käytössä. AMPV:ssa on M113:sta parempi suoja, ja ajoneuvo on liitettävissä uudistettavaan maavoimien johtamisverkkoon. Kenttäkäytössä AMPV tulee korvaamaan yli 30 prosenttia ABCT:ien tela-alustaisista ajoneuvoista. Kyseisestä kalustosta tullaan ottamaan perusversion lisäksi käyttöön komento-, kranaatinheitin-, lääkitä- ja ambulanssiversiot. Ensimmäiset ajoneuvot on tarkoitus ottaa käyttöön 2022.²⁵³
- MPF (Mobile Protected Firepower) on kevyt panssarivaunu, jonka tarkoitus on tarjota pidemmän kantaman tulitukea erityisesti ICBT:ien käyttöön. Kyseinen vaunu tullaan varustamaan 105 mm pääaseella ja 7,62 mm koaksiaalikonkiväärillä. Lisäksi vaunu on siirrettävissä C-17-kalustolla. Käyttötarkoituksena kyseisellä vaunulla tulee olemaan vihollisen linnoitettujen asemien, asepesäkkeiden ja kevyesti panssaroitujen ajoneuvojen tuhoaminen. Ensimmäinen ICBT tullaan varustamaan MPF-kalustolla vuonna 2026.²⁵⁴

²⁵³ Wallace, Cory W., George M. Morris, Scott Stephens & Shawn D. Pardee: Army Modernization in Next-Generation Vehicles Will Change the Battlefield, *Armor*, Spring 2020. [<https://www.benning.army.mil/armor/earmor/content/issues/2020/Spring/2Morris20.pdf>], luettu 15.6.2021

²⁵⁴ Sama.

- OMFV (Optionally Manned Fighting Vehicle) tulee korvaamaan Bradley-kaluston osana ABCT:ia, jotta kyseisellä yhtymätyypillä on tulevaisuudessakin kyky voittaa vertaisvastustajan vastaava joukko. Kyseinen vaunu tullaan varustamaan kehittyneellä sensori- ja johtamisjärjestelmäteknologialla. Ensimmäiset yksiköt varustetaan tällä vaunutyypillä 2028.²⁵⁵
- RCV:lla tulee olemaan kaksi peruskäyttötarkoitusta: lisätä tehokkuutta ja pienentää sotilaille koituvaa riskiä tulevaisuuden taistelukentällä. Kyseinen kalusto tulee käyttöön otettaessa parantamaan tilannekuvaa ja tarjoamaan komentajille mahdollisuuden vaikuttamiseen ilman elävän voiman vaarantamista. Kyseisen kaluston käyttö mahdollistaa myös vaikuttamisen sellaisissa olosuhteissa, jotka asettaisivat ihmisen suhteettoman suureen riskiin. RCV:sta on tarkoitus tuottaa kolme varianttia: kevyt, keskiraskas ja raskas. Kevyttä versiota on tarkoitus käyttää lähinnä tiedusteluun, siinä missä keskiraskas ja raskas kalusto tulee käyttöön miehitettyjen ajoneuvojen lisäksi ja tukena. Maavoimat tekee päätöksen kyseisen kaluston ottamisesta kenttäkäyttöön vuosina 2022 ja 2023, jolloin ensimmäiset vaunut saataisiin käyttöön 2028.²⁵⁶

Maavoimien ilmailun kehittämisen avulla kasvatetaan liikkuvuutta, taistelunkestävyyttä ja tehokkuutta maavoimien helikopteri- ja UAV-kaluston osalta. Tarkoituksena on toimintasäteen ja tehokkuuden kasvattaminen toimittaessa vertaisvastustajaa vastaan. Taistelun tukemiseksi kehitteillä on uusittu komentoverkkorakenne, Modular Open Source Systems Architecture (MOSA), jolla pyritään nopeampaan tiedonsiirtoon koneiden välillä ilman hidastavaa ihmistekijää.²⁵⁷ Varsinaisen ilmailukaluston osalta kehitysprioriteetti sisältää seuraavat²⁵⁸ alakohdat:

- Future Attack Reconnaissance Airfract (FARA) -projektin on tarkoitus korvata vanhentunut Apache-kalusto. Maaliskuussa 2020 mahdollisia toimittajia olivat Sikorsky ja Bell. Varsinaisen hankinnan on määrä käynnistyä 2024.²⁵⁹ Maavoimat odottaa saavansa ensimmäiset koneet käyttöön 2028²⁶⁰.

²⁵⁵ Wallace ym. (2020).

²⁵⁶ Sama.

²⁵⁷ Freedberg, Sydney J. Jr: MOSA: The Invisible, Digital Backbone Of FVL, *Breaking Defense*, March 13 2020. [<https://breakingdefense.com/2020/03/mosa-fvls-invisible-digital-backbone/>], luettu 2.7.2021.

²⁵⁸ *2019 Army Modernization Strategy – Investing in the Future*, s.7.

²⁵⁹ Gertler, Jeremiah: Army Future Vertical Lift (FVL) Program, Congressional Research Service In Focus No. 11367, Updated April 13, 2021. [<https://fas.org/sgp/crs/weapons/IF11367.pdf>], luettu 26.6.2021.

²⁶⁰ Mayfield, Mandy: Army Powering Through with Future Vertical Lift Programs, *National Defense Magazine*, 2.4.2021. [<https://www.nationaldefensemagazine.org/articles/2021/4/2/army-powering-through-with-future-vertical-lift-programs>], luettu 3.7.2021.

- Future Long Range Assault Aircraft (FLRAA) -hankinnalla on tarkoitus korvata maavoimien keskiraskas UH-60 Black Hawk -kalusto. Mahdollisia toimittajia ovat FARA-projektin tavoin Bell ja Sikorsky/Boeing. Näistä edellisen tarjoama prototyyppi perustuu kääntyviin roottoreihin V-22 Ospreyn tavoin ja jälkimmäinen kahteen päällekkäisen pääroottoriin, kuten venäläisessä Kamov KA-50 -sarjan kalustossa²⁶¹.
- Future UAS -hankkeen tarkoituksena on korvata vanheneva RQ-7 Shadow -järjestelmä. Lisäksi kehitteillä on Grey Eagle -järjestelmän seuraaja ja Air Launched Effects -nimellä tunnettu, helikopterista laukaistavien parveilevien droonien järjestelmä.²⁶²

Komento- ja tietoverkkoteknologioiden modernisointi on välttämätöntä, jotta laajalla alueella olevien joukkojen johtaminen ja tilannekuvan välittäminen sekä eri puolustushaarojen yhteinen tulenkäyttö on mahdollista. Maavoimat on uudistamassa kyseistä rakennetta panostamalla neljän kokonaisuuden kehittämiseen²⁶³:

- Unified Network -kokonaisuus koostuu integroiduista verkoista ja niiden käytön mahdollistavasta suorituskyvystä. Kyseisellä kokonaisuudella pyritään lisäämään taistelunkestävyyttä ja mahdollistamaan yksiköiden kommunikointi vihamielisessä ympäristössä mm. dynaamisen reitityksen avulla. Kyseiseen verkkorakenteeseen on mahdollista liittää muita verkkoja, mikä mahdollistaa myös kumppanimaiden liittämisen samaan rakenteeseen.
- Common Operating Environment (COE) tulee sisältämään integroidun tietokantajärjestelmän ja yhdenmukaistetun valikoiman johtamistyökaluja. Sen toiminta perustuu tietostandardeihin ja virtualisointiin, ja se tarjoaa selainpohjaisen käyttöliittymän johtamistyökaluihin. Järjestelmä on suunniteltu toimivaksi sekä liikkeessä että paikoillaan.
- Yhteistoimintakykyyn on panostettu kehittämällä verkostorakennetta sellaiseksi, että se mahdollistaa yhteistoiminnan sekä eri puolustushaarojen että koalitioon kuuluvien maiden kanssa.

²⁶¹ Gertler (2021).

²⁶² Freedberg, Sydney J. Jr: FVL: Next Steps For UH-60 & Shadow Replacements In 'Weeks', *Breaking Defense*, March 28 2019. <https://breakingdefense.com/2019/03/fvl-announcements-on-black-hawk-shadow-replacements-in-weeks/>, luettu 3.7.2021.

²⁶³ Director, *Operational Test and Evaluation FY 2019 Annual Report*, December 20, 2019, [<https://www.dote.osd.mil/Portals/97/pub/reports/FY2019/other/2019DOTEAnnualReport.pdf?ver=2020-01-30-115634-877>], s. 51, luettu 30.6.2021.

- Komentopaikkojen osalta maavoimat pyrkii parantamaan taistelunkestävyyttä lisäämällä liikkuvuutta ja pienentämällä havaittavuutta niin visuaalisesti ja akustisesti kuin lämpöjäljen ja elektronisen havaittavuuden osalta.

Ilma- ja ohjuspuolustus suorituskykyjen kehittämisellä pyritään suojaamaan maajoukot ilmauhkaa vastaan sekä suojaamaan omaa ja kumppaneiden infrastruktuuria ilma- ja ohjushyökkäyksiltä. Tämä modernisointikohde on välttämätön, kun otetaan huomioon vastustajien panostaminen juuri näiden asejärjestelmien kehitykseen. Osana tätä kykyä maavoimien on tarkoitus integroida eri ilma- ja ohjuspuolustusjärjestelmät yhdeksi kokonaisuudeksi. Maavoimat on hankkimassa lisäksi tätä kykyä tukevaa tutkakalustoa, liikuteltavan, Stryker-alustalle asennettavan, myös droonien torjuntaan kykenevän lyhyen kantaman ilmatorjuntajärjestelmän (MSHORAD), israelilaisvalmisteisen Iron Dome- rakentintorjuntajärjestelmän sekä myös risteilyohjuksia vastaan torjuntakykyisen IFPC-kokonaisuuden.²⁶⁴

Taistelijan tehokkuuden lisäämisellä pyritään kehittämään yksittäisen sotilaan aseiden tehoa, varustamaan sotilaat kehittyneillä pimeänäkölaitteilla ja lisäämään heidän kykyään hahmottaa ja reagoida nopeasti muuttuviin tilanteisiin, toisin sanoen kehittää sotilaan tappavuutta, tarkkuutta ja taistelunkestävyyttä. Kalustollisen kehityksen lisäksi koko sotilasta tulee kehittää, mihin pyritään meneillään olevien fyysistä kuntoa, ravitsemusta ja kestävyyttä parantavien kehityshankkeiden kautta²⁶⁵. Sekä ryhmäaseena tähän saakka palvelut M249 SAW että henkilökohtaisina aseina käytetyt M16- ja M4 -variantit on tarkoitus korvata uusilla palvelusaseilla. Hankittavien aseiden kaliiperista tai toimintatavasta ei ole vielä varmuutta.²⁶⁶

²⁶⁴ Freedberg, Sydney J. Jr: Army Missiles, Missile Defense Race Budget Crunch to 2023, *Breaking Defense*, March 22 2021. [<https://breakingdefense.com/2021/03/army-missiles-missile-defense-race-to-2023/>], luettu 18.6.2021.

²⁶⁵ George, John A.: *CCDC's Road Map to Modernizing the Army: Soldier lethality*, U.S. Army Combat Capabilities Development Command, January 2, 2020. [https://www.army.mil/article/231403/ccdc_road_map_to_modernizing_the_army_soldier_lethality], luettu 16.6.2021.

²⁶⁶ Freedberg, Sydney J. Jr: Smart Rifles for Foot Soldiers: Army NGSW Prototype Contracts Out In June, *Breaking Defense*, May 29 2018. [<https://breakingdefense.com/2018/05/smart-rifles-for-foot-soldiers-army-ngsw-prototype-contracts-out-in-june/>], luettu 16.6.2021.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä luvussa esitetään yhteenveto aikaisempien lukujen johtopäätöksistä, sekä vastataan päätutkimuskysymykseen, *millä tavoin Yhdysvaltojen maavoimien keskittyminen vastakumoukselliseen sodankäyntiin on vaikuttanut maavoimien kykyyn käydä konventionaalista sotaa*. Kuten aikaisemmissakin luvuissa, tarkastelunäkökulmana käytetään DOTMLPFI -suorituskykyinäkömää.

Tämän tutkimuksen keskiössä on ollut sodan kuvan muutos ja Yhdysvaltojen maavoimien kehittäminen suorituskyvyiltään kulloistakin sodan kuvaa vastaavaksi. Tutkimus on pyrkinyt löytämään sen logiikan, jolla sotaan on kulloinkin varauduttu, ja edelleen selvittämään, miten 2000-luvun alkupuolella tehdyt ratkaisut vastaavat nykyhetken haasteisiin ja sodan kuvan muutoksen asettamiin vaatimuksiin.

6.1 Yhteenveto

Doktriini

Doktriinin osalta muutos suorituskyvyssä on selkeä, joskin sen vaikutusta kokonaisuuteen on tässä vaiheessa vielä mahdotonta osoittaa tarkasti. Reagointi kohdattuun ongelmaan Irakissa ja Afganistanissa luomalla uusi ohjesääntö ja sen myötä uudistamalla kokonainen taistelutapa osoitti halua ja kykyä suorituskyvyn kehittämiseen, mutta tällä tavoin kehitetty kyky ei juuri-kaan ole sovellettavissa nykytilanteen vaatimuksiin.

MDO-konsepti puolestaan on luotu selkeästi uhkalähtöiseen suunnitteluun perustuvaksi vastaukseksi muuttuneen tilanteen aiheuttamille vaatimuksille; kansallisessa puolustusstrategiassa on julkituotu selkeä tahto ja tarve rakentaa suorituskyky sellaiseksi, että sillä kyetään jälleen vastaamaan vertaisvastustajan muodostamaan uhkaan sekä normaalioloissa että konfliktin aikana. Kiinan ja Venäjän kehittynyt A2/AD-kyky on heikentänyt Yhdysvaltojen kykyä käyttää ilma-asettansa maajoukkojen taistelun tukemiseen *AirLand Battle*:n edellyttämällä tavalla. Doktriinin osalta on tunnistettu tarve vastata Venäjän ja Kiinan A2/AD-kykyyn, ja *Multi-Domain Operations* on laadittu nimenomaan tätä silmällä pitäen. Konsepti on kuitenkin vielä tuore, eikä sen käytäntöön viemisestä ja siten siitä saatavasta suorituskyvystä ole vielä ainakaan julkisia kokemuksia. Näin ollen sen vaikutusta suorituskykyyn on toistaiseksi vaikea arvioida.

Organisaatio

Yhdysvaltojen maavoimilta puuttuu noin puolet siitä joukkomäärästä, jonka asevoimien johto arvioi tarvittavan kahden laajamittaisen konfliktin käymiseksi samanaikaisesti. SFAB:ien perustaminen vapauttamaan taistelujoukkoja niille kuuluviin tehtäviin on eräs keino tämän ongelman ratkaisemiseksi. Organisaatiota ja sitä myöten suorituskykyä pyritään lisäämään myös perustamalla yksi välitason johtoporras lisää, luomalla kokonaan uusi elementti (MTDF) ns. sotänäyttämöarmeijoiden käyttöön sekä osittain palaamalla prikaatin taisteluryhmien (BCT) ympärille keskittyneestä organisaatiosta takaisin armeijakunta- ja divisioonarakenteeseen. Organisaation osalta voidaan todeta, että suorituskyvyn kehittämiseksi on tunnistettu tarve, johon edellä kuvatuilla toimenpiteillä pyritään vastaamaan.

Koulutus

Maavoimat on panostanut koulutukseen mm. kohdentamalla koulutuspäiviä joukoilleen, kansalliskaarti mukaan lukien, aiempaa enemmän. Olemassa oleva osaaminen ja kokemus on pyritty säilyttämään, mitä osin on helpottanut ns. legacy-kaluston suuri määrä. Havaittavissa on myös panostus yhteistoimintaan ja -operaatioihin, mikä on eräs olennainen osa MDO -konseptia. Kyseisen konseptin ja sen edellyttämän taistelutavan ja siinä vaadittujen suorituskykyjen käyttöönotto edellyttää koulutuksen ja koulutusorganisaation muokkaamista koulutus- ja simulaatioympäristöt mukaan luettuina. Suorituskykyä pyritään siis näillä toimenpiteillä määrätietoisesti kehittämään.

Materiaali

Maavoimien kyky taistella vertaisvastustajaa vastaan on tällä hetkellä huomattavan rajallinen. Kyse on paitsi joukkojen määrästä, myös niiden kalustollisesta ja muusta suorituskyvystä. Yhdysvaltojen maavoimia ei ole kehitetty samalla tavoin kuin muita puolustushaaroja, johtuen osin selkeän uhkakuvan puuttumisesta ja suunnittelun näin ollen suorituskykyperusteisesta painotuksesta.

Maavoimien kalusto on pääosin vanhaa, ja tärkeintä, nimenomaan vertaisvastustajaa vastaan soveltuvaa kalustoa kuten panssarivaunuja, helikoptereita ja epäsuoran tulen järjestelmiä ei ole merkittävästi kehitetty sitten kylmän sodan viimeisten vuosien. Välillä vallinnut painotus vastakumouksellisuuden edisti kaluston kehittämistä vain niiltä osin, joilta kyseistä kalustoa tarvittiin edistämään vastakumouksellista taistelutapaa, mutta kyseinen kehitystyö ei ole edistänyt kykyä taistella suurvaltavihollista vastaan.

Johtaminen

Johtamisen osalta suorituskyvyssä on puutteita ennen kaikkea johtamisvälineissä, joiden kehittämistä ei juurikaan tapahtunut vastakumouksellisuuteen painottuvan ajanjakson aikana. Uuden konseptin mukainen taistelutapa edellyttää paitsi välineitä, joilla tietoa ja tilannekuvaa voidaan välittää eri toimijoiden ja domainien välillä, myös johtajien ymmärrystä kokonaisuudesta ja toimimista komentajan tahdon mukaan myös tilanteessa, jossa yhteys ylempään johtoportaaseen ei toimi. Edellä kuvattu luonnollisesti edellyttää myös koulutuksen muokkaamista, jotta johtajat ja muu henkilöstö kykenevät tähän. Suorituskyky kehittyy koko ajan, mutta ei vastaa vielä täysin asetettuun tavoitteeseen.

Henkilöstö

Aiemmin on todettu maavoimien kokonaisvahvuuden olevan aivan liian pieni vaatimuksiin nähden: maavoimilta puuttuu aiemmin esitetyn mukaan 15 BCT:n suuruinen joukko, jotta se laskennallisesti kykenisi täyttämään sille asetetut vaatimukset. Ellei rekrytoinnissa tapahdu muutoksia, saavutetaan tavoitevahvuus vasta 2034. Määrän lisäksi kyse on kuitenkin myös rekrytoitavan henkilöstön laadusta; jotta MDO:ia kyetään täysimääräisesti toteuttamaan, tulee maavoimiin rekrytoitavien ja palveluksessa pidettävien sotilaiden olla korkeatasoisia, fyysisesti hyvässä kunnossa ja henkisesti kestäviä. Henkilöstön osalta suorituskyky ei tällä hetkellä vastaa vaatimuksia.

Tilat

Tiloihin ei kohdistu suoranaisia vaatimuksia suorituskyvyn osalta. Toisaalta MDO:n mukaisten uusien organisaatioiden perustaminen, kouluttaminen ja sijoittaminen tehtäviin luonnollisesti edellyttää uusien tilojen rakentamista tai olemassa olevien uudelleen järjestelyitä, samoin uuden konseptin koulutukseen ja koulutusympäristöjen muokkaamiseen asettamat vaatimukset edellyttävät muutoksia myös tilojen osalta. Tilojen vaikutus suorituskykyyn on välillinen ja mitattavissa koulutustulosten ja joukon toimintakyvyn kannalta.

Informaatio/yhteistoimintakyky

Informaation jakaminen, toiminta informaatioulottuvuudessa ja yhteistoimintakyky kumppaneiden, muiden viranomaisten ja toisten puolustushaarojen kanssa muodostaa käytännössä MDO:n ytimen. Tuohon suorituskyvyn osa-alueeseen on uudessa konseptissa panostettu merkittävästi. Toisaalta aiemmista suorituskykymallin kohdista jokseenkin poikkeavasti voidaan todeta, että painotus yhteistoimintaan oli merkittävä jo vastakumouksellisen vaiheen aikana, ja

uudessa tavassa tuota ajattelua ja sen merkitystä laajennetaan entisestään. MDO edellyttää lisäksi myös maavoimilta asevoimien osana sitoutumisen osoittamista kumppanimaita kohtaan ja Yhdysvaltojen narratiivin tukemista yhteisillä harjoitus- ja koulutustapahtumilla tai osoittamalla läsnäoloa muulla tavoin. Tältä osin suorituskyvyn voidaan arvioida kehittyvän koko ajan.

Yhdysvallat keskittyi miltei yksinomaan vastakumoukselliseen ja terrorismin vastaiseen sotaan vuoden 2001 World Trade Center -iskujen jälkeen. Kylmä sota oli päättynyt noin vuosikymmentä aikaisemmin, ja selkeä uhkakuva Neuvostoliiton ja sitä tukeneiden itäblokin maiden muodostaman uhkan lakattua oli kateissa. Venäjä oli vielä tuossa vaiheessa alennustilassa, eikä sitä koettu merkittävänä uhkana Yhdysvalloille. Samoin Kiina ei vielä tuolloin muodostanut merkittävää sotilaallista uhkaa, vaikka viitteitä sen talouskasvusta olikin jo nähtävissä.

Yhdysvaltojen maavoimat oli, kuten aiemmin tässä tutkimuksessa on todettu, Irakin sodan alkaessa yhä järjestetty vastaamaan kylmän sodan aikaiseen uhkaan. Menestystä saavutettiin varsinaisten sotatoimien kestäessä, mutta miehitysjoukkojen mukanaan tuomiin haasteisiin kyseinen taistelutapa ei soveltunut. Havaittiin tarve muuttaa toimintamenetelmiä ratkaisevasti, ja tätä taustaa vasten on ymmärrettävää, että vastakumouksellinen toiminta vei huomion melko täydellisesti ja siihen panostettiin seuraavan yli kymmenen vuoden ajan.

Vastakumouksellisen toiminnan asettamat vaatimukset poikkeavat merkittävästi vertaisvastustajaa vastaan käytävän aseellisen konfliktin tai sodan vaatimuksista. Jo lähtökohta on täysin eri: siinä, missä vastakumouksellinen toiminta pyrkii voittamaan väestön puolelleen suojelemalla sitä ja kohdistamalla aseellinen toiminta mahdollisimman rajoitetusti kumouksellisiin, vertaisvastustajaa vastaan käytävä sota edellyttää vihollisen suorituskykyjen, materiaalin ja elävän voiman tuhoamista.

Vastakumouksellinen sodankäynti edellytti Yhdysvaltojen maavoimilta ennen kaikkea uuden lähestymistavan omaksumista, mistä kertoo jo sekin, että kyseistä taistelutapaa varten oli tarve luoda kokonaan uusi ohjesääntö. Lisäksi kyseinen taistelutapa edellytti ennen kaikkea koordinaatiota ja yhteistoimintaa paitsi koalition joukkojen kesken myös suhteessa paikallisiin viranomaisiin ja turvallisuusjoukkoihin sekä eri viranomaisten kesken. Eräs keskeinen muutos oli se, että nyt kaiken muun toiminnan tuli tukea pääviestin lähettämistä; aikaisemmin viestinnällä ja informaatiovaikuttamisella oli tuettu muuta toimintaa. Varsinainen kumouksellisia joukkoja vastaan suunnattu aseellinen toiminta jäi vain osaksi kokonaisuutta.

Kalustollisesti kyseinen taistelutapa edellytti tiettyjä muutoksia. Ennen kaikkea partiointiin sopivampi kevyt kalusto, IED-uhkaa vastaan suunnatut häirintälähettimet ja joukkojen oma-suojaan käytetty tekniikka kehittyivät kyllä, mutta raskaampien asejärjestelmien, kuten epäsuoran tulen, taistelu- ja rynnäkköpanssarivaunujen ja ilmatorjuntajärjestelmien osalta kehitys käytännössä pysähtyi. Kybersuorituskykyjä ei myöskään kehitetty, vaikka kyseisen domainin merkitys ymmärrettiinkin.

On selvää, ettei edes Yhdysvaltojen resursseilla voida kehittää kaikkia suorituskykyjä samanaikaisesti. Niinpä painotuksen ollessa terrorisminvastaiseen toimintaan ja vastakumouksellisen suorituskyvyn kehittämiseen, painotus konventionaaliseen sodankäyntiin ja sen vaatimiin suorituskykyihin jäi nimenomaan maavoimien osalta huomattavasti muita puolustushaaroja heikommaksi. Toisaalta tämä on ymmärrettävää: maavoimien näkökulmasta ero toimintatavoissa vastakumouksellisen ja konventionaalisen sodankäynnin kannalta on muita puolustushaaroja merkittävämpi.

Kun tarkastellaan luvussa 2 esitettyjä vastakumouksellisen sodankäynnin suoritusvaatimuksia, voidaan havaita niihin vastaamisen tuki tietyllä tavalla kehittäneen Yhdysvaltojen maavoimien suorituskykyä, mutta samalla kaventaneen sitä. Toisin sanoen, suorituskyvyn kehitys palveli nimenomaan *suorituskykyä vastakumoukselliseen sodankäyntiin*, samalla kun siihen keskittyminen hidasti tai keskeytti useita, maavoimien konventionaalisen kyvyn kannalta tärkeitä kehityshankkeita ja kalustouudistuksia ja näin vaikutti haitallisesti tai ainakin hidastavasti maavoimien kykyyn taistella vertaisvastustajaa vastaan.

Näin ollen voidaan todeta Yhdysvaltojen vastakumoukselliseen taistelutapaan keskittyneen ajanjakson merkittävästi heikentäneen maavoimien kykyä käydä sotaa vertaisvastustajaa vastaan. Suorituskykyä ei ole kehitetty pitkäjänteisesti ja uhkalähtöisesti, vaan käsillä olevaa ongelmaa on ratkaistu suorituskykylähtöisesti mahdollinen muuttuva uhkakuva sivuuttaen. Suorituskyvyssä, joka vaaditaan konventionaalisisessa sodassa vertaisvastustajaa vastaan, on selkeitä puutteita sekä kaluston että käytettävissä olevan joukkomäärän osalta. Muiden suorituskykymallin osa-alueiden osalta suorituskykyvaje on vähäisempi, joskin kyseisillä kohdilla on vaikutusta kokonaisuuteen.

6.2 Tutkimustulosten luotettavuus

Tutkimuksessa on käytetty menetelmänä teorialähtöistä sisällönanalyysiä. Määritelmällisesti ja nimensä mukaisesti teoria, tässä tapauksessa asevoimien kehittämisen tietynlainen lyhytnäköisyys ohjasi tutkimuksen aineiston valintaa ja käsittelyä. Tutkimusta tehtäessä on pitäydytty lähdemateriaalin analyysin tuottamissa tuloksissa, ja näin ollen pyritty estämään tutkijan omien kokemusten tai ennakkonäkemyksen vaikuttaminen tutkimustuloksiin.

Kun arvioidaan nyt tehdyn tutkimuksen luotettavuutta, tulee ensinnäkin ottaa huomioon käytetty lähdemateriaali. Tutkimuksen julkisen luonteen takia myös käytetyt lähteet ovat julkisia; toisin sanoen tutkimuksessa käytetty lähdeaineisto edustaa Yhdysvaltojen virallista, julkilaututtua kantaa, mistä johtuen sitä ja siitä johdettuja tuloksia voidaan pitää valideina. Toisaalta tutkimuksen luotettavuus tai ainakin saatujen tuloksien tarkkuus voidaan samasta syystä kyseenalaistaa. Mikäli käytettävissä olisi ollut turvaluokiteltua materiaalia Yhdysvaltojen maavoimia koskien, olisi saatu tulos luonnollisesti paljon tarkempi ja tutkimus kokonaisuudessaan luotettavampi sekä käytettävämpi. Tutkimustulosten luotettavuuden puolesta puhuu kuitenkin se, että julkiset lähteet ovat keskenään linjassa.

Tutkimuksessa lähteinä on käytetty myös Congressional Research Service:n julkaisemia raportteja. Koska kyseiset, usein varsin kriittiset tuotteet on tarkoitettu kongressin käyttöön ja vaikuttavat näin suoraan asevoimien saamaan rahoitukseen, voidaan niitä pitää luotettavina lähteinä. Edellisten lisäksi tutkimuksessa on hyödynnetty RAND Corporationin tekemiä ja julkaisemia tutkimuksia. Kyseinen tutkimuslaitos ilmoittaa olevansa poliittisesti sitoutumaton ja voittoa tavoittelematon organisaatio, mutta poliittisten tai muiden pyyteiden vaikutusta laitoksen julkaisemiin tutkimustuloksiin on mahdotonta arvioida. Pääsääntöisesti lähteinä käytettyjä RAND Corporationin raportteja voitaneen kuitenkin pitää luotettavina lähteinä.

Lähdemateriaalia arvioitaessa tulee lisäksi huomioida se, että *Multi-Domain Operations* on vielä varsin tuore konsepti, joka muotoutuneen vielä, varsinkin kun otetaan huomioon ajatus sen laajentamisesta koko asevoimat käsittäväksi konseptiksi. Samoin maavoimien modernisointistrategiassa esitetyt kuusi uudistamisprioriteettia eivät välttämättä toteudu esitetyn kaltaisina; kyseiset suorituskyvyt ovat epäilemättä välttämättömiä, mutta tekniset ratkaisut niiden saavuttamiseksi voivat vielä hakea muotoaan.

6.3 Tarve jatkotutkimukselle

Tutkimus avaa useita mahdollisuuksia jatkotutkimukselle ja nyt tutkittavan suorituskyvyn muutoksen syvemmälle arvioinnille. Näistä ensimmäinen on luonnollisesti se, miten keskittyminen vastakumoukselliseen toimintaan yli kymmenen vuoden ajaksi on vaikuttanut asevoimien suorituskykyyn kokonaisuutena, siis toisin sanoen muiden puolustushaarojen osalta. Tämän jatkotutkimuksen ulkopuolelle voitaneen rajata avaruusjoukot ja tietyin varauksin merijalkaväki; edellinen on perustettu vasta vastakumouksellisen vaiheen jälkeen, ja jälkimmäinen puolestaan noudattelee ainakin maakomponenttinsa osalta hyvin pitkälle samoja kehityskulkuja maavoimien kanssa.

Muita tutkittavia asioita ovat *Multi-Domain Operations*:n vieminen käytäntöön ja esimerkiksi sen näkyminen Yhdysvaltojen maavoimien joukkorakenteessa *Multi-Domain Task Force* -joukkojen tultua käyttöön. Samoin, mikäli tutkimusaineiston saatavuus sen mahdollistaa, mielenkiintoinen tutkimuskohde olisi MDO:n vaikutus Venäjää ja Kiinaa vastaan käytävissä sota-peleissä.

Meneillään olevan maavoimien modernisointiohjelman toteutuminen ja siitä käyttöön saatavien suorituskykyjen vaikutus maavoimien kokonaissuorituskykyyn valottaisi ymmärrystä Yhdysvaltojen maavoimien suorituskyvystä. Tässä tutkimuksessa on kuitenkin huomattava, että useat nyt suunnitelmissa tai hankinnassa olevat suorituskyvyt saataneen täysimääräisesti käyttöön vasta 2030 -luvulla, joten kyseinen tutkimusaihe ei ole validi vielä muutama vuoteen.

On mielenkiintoista pohtia, missä määrin nyt tapahtuva painotus vertaisvastustajaan ja useassa domainissa tapahtuvaan vaikuttamiseen vaikuttaa jo kertaalleen uudelleen esille nostettuun kykyyn käydä vastakumouksellista sotaa. Rekkedalín mukaan amerikkalaisten kiinnostus vastakumouksellista sotaa kohtaan katosi Vietnamin sodan jälkeen fokuksen siirryttyä täysin Neuvostoliiton torjumiseen Euroopassa. Tästä todistaa myös vuonna 1976 julkaistu FM 100-5, josta oli poistettu miltei kaikki vastakumoukselliseen toimintaan viittaava.²⁶⁷ Vaikka tämän päivän tilanne ei kenties olekaan suoraan verrattavissa hävityn Vietnamin sodan jälkeen vallinneeseen ilmapiiriin, on fokuksen muutoksessa havaittavissa samankaltaisuutta. Näin ollen tutkimukselle Yhdysvaltojen kyvystä taistella sekä vertaisvastustajaa että kumouksellista toimijaa vastaan lie-nee tilausta lähitulevaisuudessa.

²⁶⁷ Rekkedal, Nils Marius (toim.): *Operaatiotaito – Operaatiotaidon kehittyminen neljässä suurvallassa*, Maanpuolustuskorkeakoulun taktiikanlaitoksen julkaisusarja 1 No:1/2013, Helsinki 2013, s. 62 – 63 (verkkoversio).

LÄHTEET

1 JULKAISEMATTOMAT LÄHTEET

1.1 Puolustusvoimien asiakirjat

PVOHJEK-PE: PUOLUSTUSVOIMIEN STRATEGINEN SUUNNITTELU.
HK659/13.01.2015.

Maanpuolustuskorkeakoulun ohje: Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimusstrategia 2026.
HN238/17.03.2017.

PVOHJEK-PE SOTILAALLISEN SUORITUSKYVYN KÄSITEMALLI. HO46/31.05.2018

Maanpuolustuskorkeakoulun ohje: Maanpuolustuskorkeakoulun strategia 2025.
HP964/09.12.2019.

2 JULKAISTUT LÄHTEET

2.1 Tutkimukset ja opinnäytteet

Cancian, Mark F.: *U.S. Military Forces in FY 2020*, Center for Strategic and International Studies, 15.10.2019. [https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/191011_Cancian_FY2020_Army_v2.pdf], luettu 11.10.2020

Gompert, David C., John Gordon IV, Adam R. Grissom, David R. Frelinger, Seth G. Jones, Martin C. Libicki, Edward O'Connell, Brooke Stearns Lawson & Robert E. Hunter: *War by Other Means -- Building Complete and Balanced Capabilities for Counterinsurgency: RAND Counterinsurgency Study -- Final Report*. Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2008. [<https://www.rand.org/pubs/monographs/MG595z2.html>], luettu 17.10.2020.

Gordon IV, John, John Matsumura, Anthony Adler, Scott Boston, Matthew E. Boyer, Natasha Lander, and Todd Nichols: *Comparing U.S. Army Systems with Foreign Counterparts: Identifying Possible Capability Gaps and Insights from Other Armies*, RAND Corporation Research Report, 2015, [https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR700/RR716/RAND_RR716.pdf], luettu 23.2.2021.

Holland, Joseph: *Landpower 2020: Enabling Regionally Aligned US Army Forces with Threat-Based planning*, US Army War College, 2013, [https://www.hsdl.org/?view&did=759525], luettu 17.5.2021.

Hunter, Andrew Philip & Rhys McCormick: *The Army Modernization Imperative - A New Big Five for the Twenty-First Century*, Report, Center for Strategic and International Studies, May 31, 2017. [https://www.csis.org/analysis/army-modernization-imperative], luettu 2.7.2021.

Johnson, David E.: *The Challenges of the "Now" and Their Implications for the U.S. Army*, Santa Monica, Calif.: RAND Corporation, PE-184-A, 2016. [https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE184.html], luettu 24.4.2021.

Jones, Peter L, Ricky Waddell, Wilson C. Blythe Jr. & Thomas Pappas: *Unclassified Summary of the U.S. Army Training and Doctrine Command Russian New Generation Warfare Study*, TRADOC, 25.3.2020. [https://www.armyupress.army.mil/Portals/7/online-publications/documents/RNGW-Unclassified-Summary-Report.pdf?ver=2020-03-25-122734-383], luettu 29.6.2021.

Kesseli, Pasi (toim): *KUMOUKSELLINEN JA VASTAKUMOUKSELLINEN SOTA - Tutkimus Malaijin (1948 - 60), Vietnamin (1946 - 75) ja Algerian (1954 - 62) sodista*. MPKK Historian laitos, Julkaisusarja 2, n:o 4. 1998.

Kinnunen, Pekka: *"Saman "kolikon" kolme puolta -David Galulan, Sir Robert Thompsonin ja Sir Frank Kitsonin vastakumouksellisen sodankäynnin teorioiden vertailu ja niitä yhdistävät tekijät"*, Yleisesikuntaupseerikurssin diplomityö, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2015.

Mäkinen, Tuomas: *Yhdysvaltojen maavoimien sotataidon muutos kylmän sodan päättymisestä 2010-luvulle*, Pro gradu -tutkielma, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2020.

Mazarr, Michael J.; Katharina Ley Best, Burgess Laird, Eric V. Larson, Michael E. Linick & Dan Madden: *The U.S. Department of Defense's Planning Process: Components and Challenges*. RAND Corporation, Santa Monica 2019. [www.rand.org/t/RR2173z2], luettu 6.2.2021.

Metz, Steven. *LEARNING FROM IRAQ: COUNTERINSURGENCY IN AMERICAN STRATEGY*. Strategic Studies Institute, US Army War College, 2007, [www.jstor.org/stable/resrep11487], luettu 17.10.2020.

2.2 Kirjallisuus

Birtle, Andrew J.: *U.S. Army Counterinsurgency and Contingency Operations Doctrine 1942 – 1976*. United States Army Center of Military History, Washington D.C., 2006.

Brose, Christian: *The Kill Chain: Defending America in the Future of High-Tech Warfare*, Hachette Books, New York, 2020.

Cordesman, Anthony H: *The Iraq War: strategy, tactics, and military lessons*. CSIS Press (Significant issues series; v. 25, no. 5), Washington D.C 2003.

Farrell, Theo, Sten Rynning & Terry Terriff: *Transforming Military Power since the Cold War; Britain, France, and the United States, 1991-2012*, Cambridge University Press, United Kingdom, 2013.

Fitzgerald, David: *Learning To Forget - US Army Counterinsurgency Doctrine And Practice From Vietnam To Iraq*, Standford University Press, Stanford/California, 2013.

Fremont-Barnes, Gregory (ed): *A History of Counterinsurgency Volume 2 - From Cyprus to Afghanistan, 1955 to the 21st Century*, Praeger, 2015.

Galula, David: *Counterinsurgency Warfare. Theory and Practice*. Frederick A. Praeger, Inc, Publishers, New York. 1964.

International Institute for Strategic Studies: *The Military Balance 2020: The Annual Assessment of Global Military Capabilities and Defence Economics*, London, Routledge, 2020.

Jordan, David & James D. Kiras, David J. Lonsdale, Ian Speller, Christopher Tuck and C Dale Walton: *Understanding modern warfare*, Cambridge University Press, 2nd Edition, 2016.

Kilcullen, David: *Counterinsurgency*, C. Hurst & Co (Publishers) Ltd, London, 2010.

Kilcullen, David: *The Accidental Guerilla – Fighting Small Wars in the Midst of a Big One*. C. Hurst & Co (Publishers) Ltd, London, 2009.

Kosola, Jyri: Vaatimustenhallinnan opas, MPKK STENL julkaisusarja 5 nro 12, Helsinki, 2013.

Kretchik, Walter E: *US Army Doctrine from the American Revolution to the War on Terror*, University Press of Kansas, Kansas, 2011.

Lewis, Adrian: *The American Culture of War*, Routledge Taylor & Francis Group, New York, 2007.

Marston, Daniel & Carter Malkasian (eds.): *Counterinsurgency in Modern Warfare*, Osprey Publishing, Oxford, 2008.

Nagl, John A.: *Counterinsurgency Lessons from Malaya and Vietnam - Learning to Eat Soup with A Knife*, Praeger Publishers, Westport, 2002.

Rantapelkonen, Jari & Lotta Koistinen: *Pohdintoja sotatieteellisistä käsitteistä*. Sotataidon laitos julkaisusarja 2, 2016.

Rayburn, Joel D. & Frank K. Sobchak: *The US Army in The Iraq War: Volume I*, United States Army War College Press, Pennsylvania.

Record, Jeffrey: *Beating Goliath - why insurgencies win*, Potomac Books Inc, Virginia, 2007.

Rekkedal, Nils Marius (toim.): *Operaatiotaito – Operaatiotaidon kehittyminen neljässä suurvallassa*, Maanpuolustuskorkeakoulun taktiikanlaitoksen julkaisusarja 1 No:1/2013, Helsinki 2013.

Rekkedal, Nils Marius: *Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa*, Edita Prima Oy, Helsinki, 2006.

Rekkedal, Nils Marius: *Winds of change: on irregular warfare*. Maanpuolustuskorkeakoulu, sotahistorian laitos, Helsinki 2012.

Seppänen, Esa: *Sissisota – aikamme sota*. Kirjayhtymä, Helsinki 1971.

Shimko, Keith L.: *The Iraq Wars and America's Military Revolution*, Cambridge University Press, New York, NY, 2010.

Sun Tzu: *Sodankäynnin taito*, Tietosanoma Oy, 2002.

Thompson, Robert: *Defeating Communist Insurgency. The Lessons of Malaya and Vietnam*, Frederick A. Praeger, Inc, Publishers, New York, 1966.

Tse-tung, Mao: *On Guerilla Warfare*, Translated from The Chinese and With an Introduction by Samuel B. Griffith, University of Illinois Press, Champaign/IL, 2000.

Tuomi, Jouni ja Anneli Sarajärvi: *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki, 2002.

2.3 Artikkelit

Balasevicius, Tony: *Is It Time To Bring Back Threat-Based Planning?* The Mackenzie Institute, Toronto 2006. [<https://mackenzieinstitute.com/2016/04/is-it-time-to-bring-back-threat-based-planning/>], luettu 22.2.2021.

Bender, Bryan: The Secret U.S. Army Study That Targets Moscow, Politico, April 14, 2016, [<http://www.politico.com/magazine/story/2016/04/moscow-pentagon-us-secret-study-213811>], luettu 1.7.2021.

Cheng, Dean: China, 2021 *Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 21.5.2021.

Coffey, Luke & Alexis Mrachek: Russia, 2021 *Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 21.5.2021.

Cox, Matthew: Army Studying Whether M1 Tank Replacement Should Be Driver-Optional, *Military.com*, September 4, 2019. [<https://www.military.com/daily-news/2019/09/04/army-studying-whether-m1-tank-replacement-should-be-driver-optional.html>], luettu 13.3.2021.

Gouré, Dan: The U.S. Army Is Moving Forward Smartly on Advanced Long-Range Artillery, *RealClearDefense*, January 16, 2020, [https://www.realcleardefense.com/articles/2020/01/16/the_us_army_is_moving_forward_smartly_on_advanced_long-range_artillery_114980.html], luettu 23.2.2021.

Freedberg, Sydney J. Jr: Army Missiles, Missile Defense Race Budget Crunch to 2023, *Breaking Defense*, March 22 2021. [<https://breakingdefense.com/2021/03/army-missiles-missile-defense-race-to-2023/>], luettu 18.6.2021.

Freedberg, Sydney J. Jr: FVL: Next Steps For UH-60 & Shadow Replacements In 'Weeks', *Breaking Defense*, March 28 2019. <https://breakingdefense.com/2019/03/fvl-announcements-on-black-hawk-shadow-replacements-in-weeks/>, luettu 3.7.2021.

Freedberg, Sydney J. Jr: MOSA: The Invisible, Digital Backbone Of FVL, *Breaking Defense*, March 13 2020. [<https://breakingdefense.com/2020/03/mosa-fvls-invisible-digital-backbone/>], luettu 2.7.2021.

Freedberg, Sydney J. Jr: Smart Rifles for Foot Soldiers: Army NGSW Prototype Contracts Out In June, *Breaking Defense*, May 29 2018. [<https://breakingdefense.com/2018/05/smart-rifles-for-foot-soldiers-army-ngsw-prototype-contracts-out-in-june/>], luettu 16.6.2021.

Gaffney, H. H: *Capabilities-Based Planning in the Coming Global Security Environment*. Center for Strategic Studies, The CNA Corporation, 2004. [<https://www.cna.org>], luettu 22.2.2021.

George, John A.: *CCDC's Road Map to Modernizing the Army: Soldier lethality*, U.S. Army Combat Capabilities Development Command, January 2, 2020. [https://www.army.mil/article/231403/ccdc_road_map_to_modernizing_the_army_soldier_lethality], luettu 16.6.2021.

Hains, Tim: Mattis: No Enemy Has Done More Damage to U.S. Military than the Congressional Budget Sequester, *RealClearPolitics*, February 6, 2018. [https://www.realclearpolitics.com/video/2018/02/06/mattis_no_enemy_has_done_more_damage_to_military_than_budget_sequester.html], luettu 21.6.2021.

Judson, Jen: U.S. Army Moves to Improve Electronic-Warfare Tactics, *Defense News*, July 15, 2016, [<http://www.defensenews.com/story/defense/land/army/2016/07/15/army-electronic-warfare-training-cyber/87124416/>], luettu 1.7.2021.

Keller, Jared: This Could Be the Army's Next Light Tank of Choice, *Task & Purpose*, April 24, 2020, [<https://taskandpurpose.com/military-tech/army-mobile-protected-firepower-general-dynamics-submission>], luettu 13.3.2021

Kilcullen, David.: "Twenty-Eight Articles": Fundamentals of Company-level Counterinsurgency, *MILITARY REVIEW*, May-June 2006 [<https://cgsc.contentdm.oclc.org/digital/collection/p124201coll1/id/165/rec/4>], luettu 9.5.2021.

Mayfield, Mandy: Army Powering Through with Future Vertical Lift Programs, *National Defense Magazine*, 2.4.2021. [<https://www.nationaldefensemagazine.org/articles/2021/4/2/army-powering-through-with-future-vertical-lift-programs>], luettu 3.7.2021.

McDermott, Roger: Modernizing Russia's Tanks: The Case of the T-14 Armata, Jamestown Foundation *Eurasia Daily Monitor*, Vol.17, Issue 63 May 6, 2020, [<https://jamestown.org/program/modernizing-russias-tanks-the-case-of-the-t-14-armata>], luettu 13.3.2021.

Mycklebust, Martin ja Tom Ordeman: Six Requirements for Success in Modern Counterinsurgency, *Small Wars Journal*, 11.7.2013. [<https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/six-requirements-for-success-in-modern-counterinsurgency>], luettu 17.10.2020.

Myers, Meghann: Army Chief: Operational Units Will Be Manned to 105 Percent by Next Year, *Army Times*, January 16, 2019, [<https://www.armytimes.com/news/your-army/2019/01/16/army-chief-operational-units-will-be-manned-to-105-percent-by-next-year>], luettu 23.2.2021.

Petraeus, David H.: Learning Counterinsurgency: Observations from Soldiering in Iraq, *MILITARY REVIEW*, January-February 2006 [https://www.armyupress.army.mil/Portals/7/military-review/Archives/English/MilitaryReview_2006CR1031_art010.pdf], luettu 9.5.2021.

Raitasalo, Jyri: Sotaan varautumisesta aktiiviseen asevoiman käyttöön - länsimainen sodan kuva muutoksessa. Teoksessa Sivonen, Pekka (toim.): *Suomalaisia näkökulmia strategian tutkimukseen*. Maanpuolustuskorkeakoulu, Strategian laitos, Julkaisusarja 1: Strategian tutkimuksia No 33, Juvenes Print, Helsinki 2013.

Skates, Jesse L: Multi-Domain Operations at Division and Below, *Military Review*, January-February 2021, [<https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/English-Edition-Archives/January-February-2021/Skates-Multi-Domain-Ops/>], luettu 30.6.2021.

South, Todd: This 3-star Army general explains what multi-domain operations mean for you, *Army Times*, August 11, 2019. [<https://www.armytimes.com/news/your-army/2019/08/11/this-3-star-army-general-explains-what-multi-domain-operations-mean-for-you/>], luettu 5.6.2021

Spoehr, Thomas W.: U.S. Army, 2021 *Index of U.S. Military Strength*, Dakota L. Wood (ed.), The Heritage Foundation, Washington DC 2021. [<https://www.heritage.org/military>], luettu 20.2.2021.

Underwood, Kimberly: Proper Training is at the Crux of Multidomain Operations, *Signal*, November 15 2019. [<https://www.afcea.org/content/proper-training-crux-multidomain-operations>], luettu 29.6.2021.

Wallace, Cory W., George M. Morris, Scott Stephens & Shawn D. Pardee: Army Modernization in Next-Generation Vehicles Will Change the Battlefield, *Armor*, Spring 2020. [<https://www.benning.army.mil/armor/earmor/content/issues/2020/Spring/2Morris20.pdf>], luettu 15.6.2021.

2.4 Internet-lähteet

Boost Labs: *The U.S. Army: Then & Now*, [<https://www.boostlabs.com/portfolio/u-s-army-now/>], luettu 5.6.2021.

Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 101. Definitions. Cornell Law School*, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 10.10.2020.

Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7013. Secretary of the Army. Cornell Law School*, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 10.10.2020

Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7033. Chief of Staff. Cornell Law School*, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 11.10.2020.

Legal Information Institute: *10 U.S. Code § 7062. Policy; composition; organized peace establishment. Cornell Law School*, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 11.10.2020.

Legal Information Institute: *32 U.S. Code Title 32— National Guard, Cornell Law School*, [<https://www.law.cornell.edu>], luettu 11.10.2020.

Nagl, John A.: *The Evolution and Importance of Army/Marine Corps Field Manual 3-24, Counterinsurgency*. Esipuhe ohjesääntöön FM 3-24 Counterinsurgency, 2007. WWW-lähteeksi toimittanut Chicagon yliopisto. [<http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/841519foreword.html>], luettu 29.12.2020.

Puolustusvoimat: *Bold Quest 19.1*, [<https://puolustusvoimat.fi/boldquest>], luettu 12.5.2020.

Puolustusvoimat: *Maavoimien mekanisoitu harjoitus (Arrow 16)*, [<https://maavoimat.fi/maavoimien-mekanisoitu-harjoitus-arrow-16>], luettu 12.5.2020.

U.S. Army: *Organization - Understanding the Army's Structure*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

U.S. Army: *The Army's Vision and Strategy*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

United States Space Force: About the United States Space Force. [www.spaceforce.mil], luettu 10.10.2020.

2.5 Ohjesäännöt

Headquarters, Department of Army: *Field Manual FM 3- 24.2 Tactics in Counterinsurgency (2009)*. Washington D.C.

[https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/fm3_24x2.pdf], luettu 20.8.2020.

Headquarters, Department of Army: *United States Army and Marine Corps Field Manual FM 3- 24 Counterinsurgency (2006)*. Washington D.C.

[<https://www.hsdl.org/?view&did=468442>], luettu 24.10.2020.

Headquarters, Department of the Army, *Field Manual 3-96: Brigade Combat Team*, January 2021. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/ARN31505-FM_3-96-000-WEB-1.pdf], luettu 20.2.2021.

The Joint Staff: *Joint Publication 1-02: The Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms*. [<https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Doctrine/pubs/dictionary.pdf>], luettu 1.7.2021.

The Joint Staff: *Joint Publication 3-24: Counterinsurgency*. [https://fas.org/irp/dod-dir/dod/jp3_24.pdf], luettu 8.8.2020.

2.6 Muut julkaistut lähteet

Bowen, Andrew S.: *Russian Armed Forces: Capabilities*, Congressional Research Service In Focus No. IF11589 June 30, 2020. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11589>], luettu 24.6.2021.

CHAIRMAN OF THE JOINT CHIEFS OF STAFF INSTRUCTION 3010.02E: *GUIDANCE FOR DEVELOPING AND IMPLEMENTING JOINT CONCEPTS*, 17th August 2018, [<https://www.jcs.mil/Portals/36/Documents/Library/Instructions/CJCSI%203010.02E.pdf?ver=2018-10-26-171040-997>], luettu 18.5.2020.

Chamberlain, Paul A.: *Winning Matters: Army Fiscal Year 2021 Budget Overview*, U.S. Army, February 10, 2020. [https://www.asafm.army.mil/Portals/72/Documents/BudgetMaterial/2021/pbr/Overview%20and%20Highlights/Army_FY_2021_Budget_Overview.pdf], luettu 1.7.2021

Chief of Staff Paper #1 *Army Multi-Domain Transformation Ready to Win in Competition and Conflict*, March 16, 2021. [<https://api.army.mil/e2/c/downloads/2021/03/23/eeac3d01/20210319-csa-paper-1-signed-print-version.pdf>], luettu 28.6.2021.

Commission on the National Defense Strategy for the United States: *Providing for the Common Defense: The Assessment and Recommendations of the National Defense Strategy Commission*.

[<https://www.usip.org/sites/default/files/2018-11/providing-for-the-common-defense.pdf>], luettu 7.5.2021.

Department of Defense of the United States of America: *2001 Quadrennial Defense Review*. [<https://archive.defense.gov/pubs/qdr2001.pdf>], luettu 22.2.2021.

Director, Operational Test and Evaluation FY 2019 Annual Report, December 20, 2019, [<https://www.dote.osd.mil/Portals/97/pub/reports/FY2019/other/2019DOTEAnnualReport.pdf?ver=2020-01-30-115634-877>], luettu 30.6.2021.

Feickert, Andrew & Barbara Salazar Torreón: *Defense Primer: Organization of U.S. Ground Forces*, Congressional Research Service In Focus No. 10571, December 11 2020. [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF10571.pdf>], luettu 20.2.2021.

Feickert, Andrew ja McGarry, Brendan W: *The Army's Modernization Strategy: Congressional Oversight Considerations*, Congressional Research Report R46216, February 7, 2020. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46216>], luettu 8.5.2021.

Feickert, Andrew: *The Army's AimPoint Force Structure Initiative*, Congressional Research Service In Focus No. 11542, May 8, 2020a. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11542>], luettu 23.2.2021.

Feickert, Andrew: *Defense Primer: Army Multi-Domain Operations (MDO)*, Congressional Research Service In Focus No. IF11409, April 22, 2020b. [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF11409.pdf>], luettu 10.5.2021.

Feickert, Andrew: *The Army's Multi-Domain Task Force (MDTF)*, Congressional Research Service In Focus No. 11797, April 13, 2021. [<https://fas.org/sgp/crs/natsec/IF11797.pdf>], luettu 26.6.2021.

Feickert, Andrew: *The Army's Project Convergence*, Congressional Research Service In Focus No. IF11654, October 8, 2020, [<https://fas.org/sgp/crs/weapons/IF11654.pdf>], luettu 10.5.2021.

Feickert, Andrew: *U.S. Army Long-Range Precision Fires: Background and Issues for Congress*, Congressional Research Service Report No. R46721, March 16, 2021. [<https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46721>], luettu 22.6.2021.

Gertler, Jeremiah: *Army Future Vertical Lift (FVL) Program*, Congressional Research Service In Focus No. 11367, Updated April 13, 2021. [<https://fas.org/sgp/crs/weapons/IF11367.pdf>], luettu 26.6.2021.

Headquarters, Department of the Army: *Army Regulations 10-87: Army Commands, Army Service Component Commands, and Direct Reporting Units*, Washington DC, 2017. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/ARN2541_AR10-87_WEB_Final.pdf], luettu 5.1.2021.

Headquarters, Department of The Army: *Army Doctrine Publication 1*, Washington DC, 2019. [https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/ARN18008_AD1-1%20FINAL%20WEB.pdf], luettu 5.1.2021.

Senate Armed Services Committee: *Advance Policy Questions for Ryan McCarthy, Nominee for Appointment to be Secretary of the Army*, September 12, 2019. [https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/McCarthy_APQs_09-12-19.pdf], luettu 6.5.2021.

McCarthy, Ryan D. and General James P. McConville, Chief of Staff, United States Army, statement “*On the Posture of the United States Army*” before the Committee on Armed Services, U.S. Senate, March 26, 2020. [https://www.armed-services.senate.gov/imo/media/doc/McCarthy--McConville_03-26-20.pdf], luettu 14.3.2021.

TRADOC Pamphlet 525-3-1: *The U.S. Army in Multi-Domain Operations 2028*. 6 December 2018, [<https://api.army.mil/e2/c/downloads/2021/02/26/b45372c1/20181206-tp525-3-1-the-us-army-in-mdo-2028-final.pdf>], luettu 17.5.2021.

U.S. Army War College: *2019-2020 How the Army Runs*, Carlisle, PA, 2015. [<https://publications.armywarcollege.edu/pubs/3736.pdf>], luettu 8.8.2020.

U.S. Army: *2019 Army Modernization Strategy – Investing in the Future*. [https://www.army.mil/e2/downloads/rv7/2019_army_modernization_strategy_final.pdf], luettu 13.3.2021.

U.S. Department of Defense: *Summary of the 2018 National Defense Strategy of the United States of America: Sharpening the American Military's Competitive Edge*, [<https://www.defense.gov/Portals/1/Documents/pubs/2018-National-Defense-Strategy-Summary.pdf>], luettu 12.5.2020.

U.S. Department of the Army: *Department of Defense Fiscal Year (FY) 2021 Budget Estimates, Army: Justification Book of Aircraft Procurement, Army*, February 2020.

[https://www.asafm.army.mil/Portals/72/Documents/BudgetMaterial/2021/Base%20Budget/Procurement/ACFT_FY_2021_PB_Aircraft_Procurement_Army.pdf], luettu 15.5.2021.

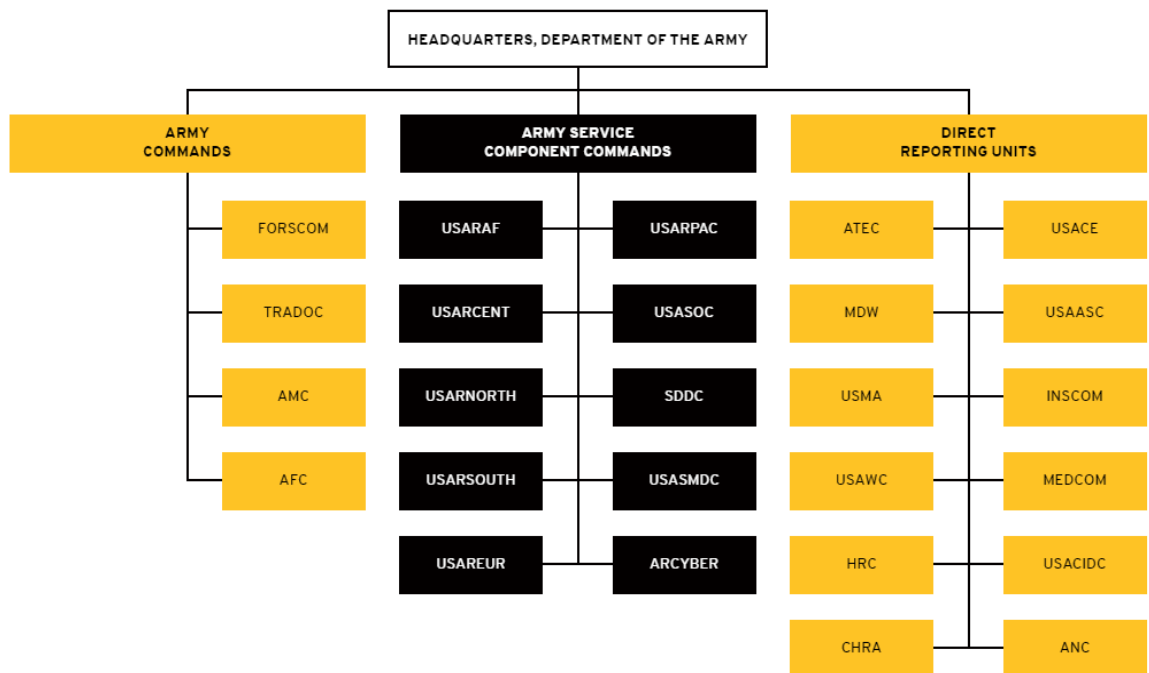
Valtioneuvoston puolustusselonteko, Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 5/2017. [https://www.defmin.fi/files/3683/J05_2017_VN_puolustusselonteko_Su_PLM.pdf], luettu 12.5.2020.

Puolustusvoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan vaikuttavuus. Puolustusministeriön julkaisu ISBN: 978-951-25-2916-2 [https://www.defmin.fi/files/4004/PVn_kansainvalisen_harjoitustoiminnan_vaikuttavuus.pdf], luettu 16.5.2020.

LIITELUETTELO

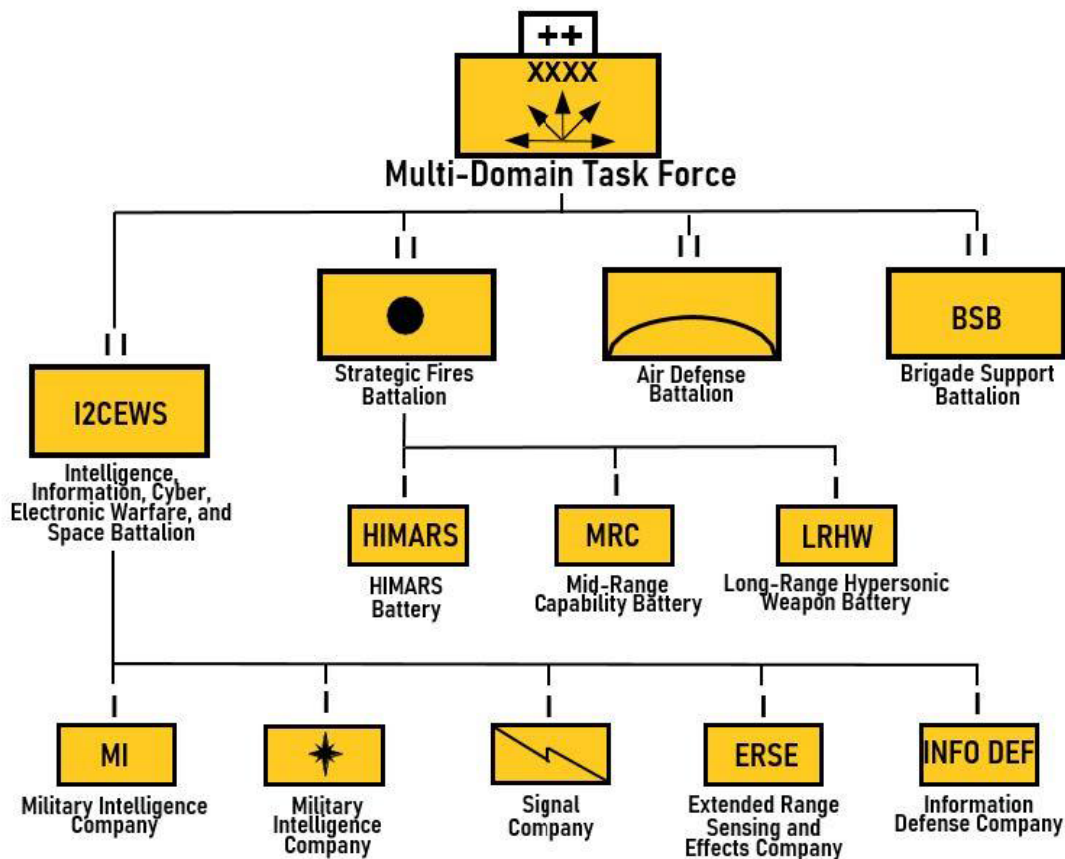
Liite 1 Yhdysvaltojen maavoimien organisaatorakenne

Liite 2 Esimerkki Multi-Domain Task Force:n kokoonpanosta

Kuva 1: Yhdysvaltojen maavoimien organisaatiorakenne²⁶⁸

²⁶⁸ U.S. Army: *The Army's Vision and Strategy*, [<https://www.army.mil/about/>], luettu 8.8.2020.

KUVA 1: Esimerkki Multi-Domain Task Force:n kokoonpanosta²⁶⁹

Tiedustelukomppanioiden osalta suunniteltu käyttö jakautuu siten, että ensimmäinen komppania (taktisessa merkissä MI) vastaa maatiedustelusta toisen keskittyessä enemmän avaruusdomainiin.²⁷⁰

²⁶⁹ Chief of Staff Paper #1 *Army Multi-Domain Transformation Ready to Win in Competition and Conflict*, March 16, 2021, s. 12. [<https://api.army.mil/e2/c/downloads/2021/03/23/eeac3d01/20210319-csa-paper-1-signed-print-version.pdf>], luettu 28.6.2021.

²⁷⁰ Sama.